

ŽELEZAR

JESENICE, 9. MAJA 1964

ŠT. 19/VI.

Priprava kadrov za valjarno Bela

Dobra priprava potrebnih kadrov zahteva pravočasno izbiranje in strokovno usposobitev kadra. Visoka stopnja mehanizacije in avtomatizacije nove valjarne zahteva:

- višji strokovni in splošni nivo izobrazbe kadrov,
- mlajše, novim razmeram prilagodljivejše delavce,
- vestne, marljive, stalne in
- disciplinsko neoporečne delavce.

Vse to zahteva, da pri izbiranju in strokovnem preizkusu uporabimo čim objektivnejše kriterije, da bi izbrali najbolj primerne delavce.

Komisija za kadre in izobraževanje je na seji dne 5. maja 1964 sklenila, da za pripravo kadra

RAZPIŠE

za delo v proizvodnji nove valjarne:

- večje število delavcev — tehnikov (strojne, metalurške in električne stroke),
  - večje število delavcev s poklicno šolo (ključavničarjev, električarjev, valjavcev),
  - večje število žerjavovodij z obveznim izpitom.
- Osnovni pogoji kandidatov za prijavo:
1. Imeti morajo eno izmed navedenih strokovnih šol oziroma kvalifikacijo, ali da letos zaključijo šolanje.
  2. Biti morajo najmanj dve leti zaposleni v naši železarni.
  3. Da so odslužili kadrovski rok v JLA.
  4. Da so mlajši od 35 let.
  5. Da niso bili disciplinsko kaznovani.

Vsi kandidati bodo pripuščeni k psihofizičnim preizkusom. Obvezno bodo morali uspešno zaključiti strokovni tečaj in prakso.

Za zainteresirani kandidati naj v pisni prijavi navedejo osnovne osebne podatke, šolsko izobrazbo in obrat, v katerem delajo.

Prijave oddajte kadrovniku grupe ali pošljite na vodstvo kadrovskega sektorja najpozneje do 20. maja 1964.

Komisija za kadre in izobraževanje

Objavljamo predlog statuta

Komisija za izdelavo statuta je dobila na objavljeni osnutek statuta železarne veliko pripomb delovnih enot, družbeno-političnih organizacij in posameznikov. Pripombe je komisija obdelala in jih po večini upoštevala ter na podlagi tega pripravila poročilo, o katerem je razpravljala tudi UO na seji dne 17. 4. 1964. Ker so nekatere pripombe bistvene, je UO sklenil, naj se poročilo o tem, katere pripombe so bile upoštene in katere ne ter obrazložitev, zakaj niso bile upoštene, razmnoži za vse, ki so k statutu dali pripombe. Na podlagi tega poročila pa naj komisija izdela prečiščeni tekst osnutka oziroma predlog statuta, o katerem naj razpravlja zbor delovne skupnosti železarne prej, predno ga bo končno sprejel delavski svet.

Komisija za izdelavo statuta zato predlog statuta oziroma prečiščeni tekst osnutka objavlja v današnji številki »Železarja«. Služi naj članom delovne skupnosti kot gradivo za razpravo na zborih. Zbor delovne skupnosti železarne po delovnih in obračunskih enotah bo sklical predsednik delavskega sveta železarne v prihodnjem tednu.

Komisija za izdelavo statuta

Z izvozom zaostajamo

Razlago, zakaj izvažamo, čeprav bi večino naših izdelkov lahko prodali doma pod boljšimi pogoji za podjetje, smo slišali že večkrat. Kljub temu si ponovno povejmo, da ne moremo kupovati, če ne prodajamo. To velja še posebno na področju blagovne menjave med državami. V odnosu na mednarodno blagovno menjavo se v okviru jugoslovanske skupnosti pojavlja panoga črne metalurgije kot izrazito devizno deficitarna.

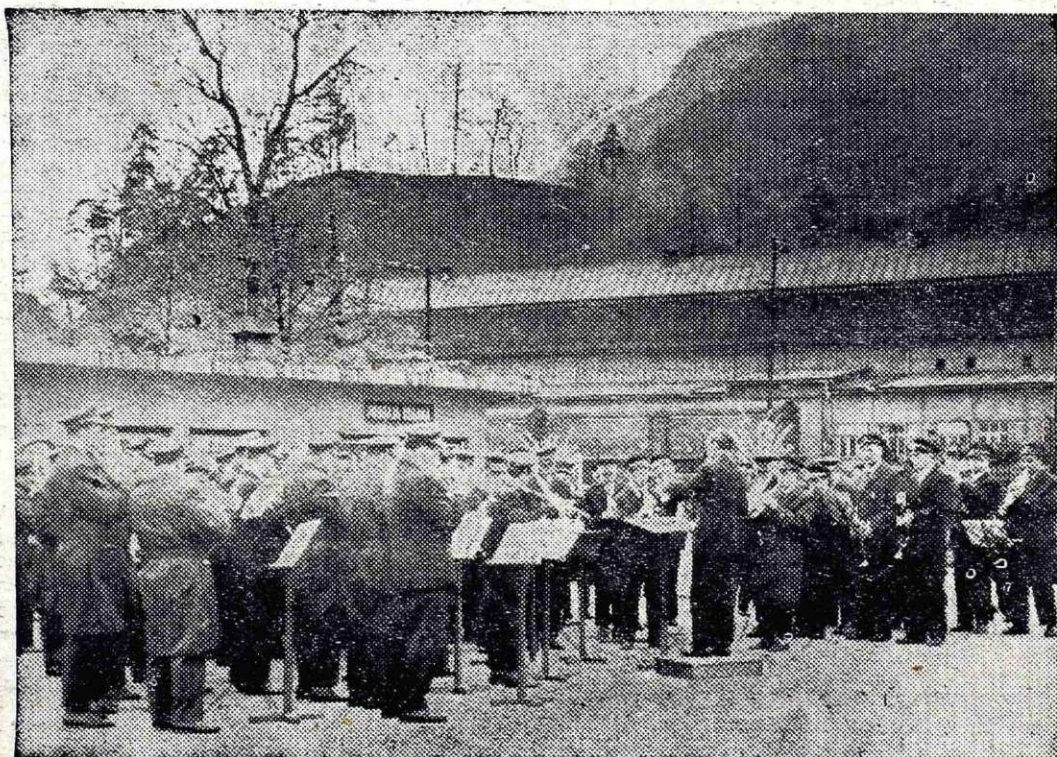
Samo Železarna Jesenice produkcijskega materiala, če potrebuje letno okoli 7 milijonov dolarjev za uvoz re-

misli, da bi lahko naše podjetje z izvozom lastnih izdelkov že sedaj v celoti pokrilo potrebe po uvozu reprodukcijskega materiala.

Naš plan izvoza za tekoče leto je 3 milijone dolarjev.

Poglejmo si, kako izpolnjujemo postavljeni načrt po mesecih:

Izdelek	Plan 1964	Januar		Februar		Marec		April	
	(ton)	ton	\$	ton	\$	ton	\$	ton	\$
pocinkana pločevina	5.000	157	22.656	165	22.964	288	41.000	362	52.862
pocinkane cevi	6.000	456	60.252	220	28.673	94	12.368	268	33.647
črne cevi		18	1.836						
bodeča žica	3.000	144	23.428	353	57.195	201	32.662	202	32.785
profili	2.000	92	7.342	213	16.516	245	19.163	170	10.239
žičniki	7.000	210	24.560	852	99.694	742	90.422	313	47.832
vlečena žica	1.000	100	9.560	150	15.067	164	16.455	110	11.116
žarjena žica			50	5.586					
varilne elektrode	1.000	61	11.907					47	9.653
žlindra								40	80
	25.000	1.278	167.127	1.953	240.109	1.734	212.070	1.512	200.214

Na Jesenicah smo začeli proslavljati prvi maj že 30. aprila. Skupni koncert jeseniške in javorniške godbe je bil uvod v praznovanje

Mesečno bi morali izvoziti onega blaga, ki bi ga morali uvoziti. Železarna ima pa je razvidna naslednja realizacija po mesecih (v %): januarja 67, februarja 96, marca 84,4 in aprila 80,08 ali 82% operativnega načrta v štirih mesecih. Ker nam tudi prognoza za maj ne obeta boljšega rezultata, bomo tako po petih mesecih z izvozom v zaostanku za ves mesec. Upravičeno nas mora skrbeti, kako in kdaj bomo dosegli predvideni izvoz. Ugotoviti moramo, da iz komercialno-tržnih razlogov zaostaja le izvoz elektrod, medtem ko je vzrok zaostajanja izvoza pri drugih izdelkih v nezadostni proizvodnji (cevi, pocinkana pločevina). Ker smo v zadnjem času uspeli prodati 90% za izvoz predvidenih elektrod, nam ostane osnovni problem zaostajanja izvoza v proizvodnji.

To je eden od glavnih vzrokov za splošno pomanjkanje tujih plačilnih sredstev — deviz.

Tako moramo, hoteli ali ne, gledati na posamezne probleme v okviru celotne gospodarske situacije. Morebitni slabši finančni uspeh pri izvozu nekaterih izdelkov v odnosu na domače prodajne cene tedaj ne more biti merilo za večji ali manjši interes pri izvozu naših izdelkov.

Vse to moramo trezno presoditi in storiti vse, kar je v naših močeh, da bomo nadoknadjali zamujeno pri izvozu naših izdelkov.

Mnogim našim sodelavcem je znano, da nas iz dneva v dan tarejo težave v proizvodnji zaradi pomanjkanja tega

Zvone Tržan

Operativni plan v aprilu izpolnjen s 101,7 odstotka

Izpolnitev po obratih:	izpolnitev oper. plana skupne proizvodnje v %
plavž	97,1
martinarna	96,3
elektropeč	104,8
livarna	98,9
opekarna	107,4
topilnice:	97,4
težka proga	99,7
lahke proge	114,1
žična valjarna	103,4
valjarna 2400	100,3
valjarna 1300	121,9
jeklovlek	101,9
valjarne:	105,7
hladna valjarna	120,1
žičarna	107,4
žebljarna	98,3
cevarna	109,5
elektrodni oddelek	108,1
predelovalni obrati:	108,9
železarna:	101,7

Železarna Jesenice je v maju slabše izpolnila operativni plan skupne proizvodnje kakor v marcu in sicer samo s 101,7 odstotka. Dočim družbeni plan pa samo z 99,7 odstotka.

V topilnicah so izpolnili plan skupne proizvodnje samo s 97,4 odstotka. Plavž, livarne in martinarna niso izpolnili predpisanega plana in sicer plavž zaradi izdelave kvalitetnega surovega železa na račun kvantitete, martinarna pa zaradi vsestranskih težav (slaba kurjava, popravila dna itd.). Elektropeč je preseglala plansko nalogo. Izdelali so precej prokron šarž (ventilsko jeklo). Jeklolivarna je preseglala planirano količino kar za 48 ton in to največ na račun nadurnega dela. Tudi opekarna je delala dobro.

Valjarne so presegle operativni plan skupne proizvodnje za 5,7 odstotka. Le težka proga ni izpolnila plana in to zaradi večje okvare, počilo je valjčnos tojalo na bločni trojki. Med tem časom so opravili planiran letni remont. Primanjkovalo je tudi delavcev, tako na težki kot na srednji in lahkih progah. V valjarni 2400 zaostajajo z izdelavo pločevine nad 20 mm in sicer zaradi škarij. V valjarni 1300 so tudi imeli težave z delavci in pomanjkanjem kvalitetnega vložka (dinamo jeklo — vzrok martinarna). Izdelali so rekordno tonažo pocinkane pločevine za izvoz. Žična valjarna je imela delno težave zaradi pomanjkanja vložka, v jeklovleku pa so imeli boljše pogoje dela kakor v prejšnjem mesecu.

Predelovalni obrati so preseglali plan skupne proizvodnje kar za 8,9 odstotka. Razen žebljarne, ki ni izpolnila plana pri bodeči žici in vzmeteh so vse obrati precej preseglali planirano količino.

Janez Rozman

Nova žerjavna proga

Žerjavna proga 8-tonskih žerjavov v martinarni je prav gotovo ena od prog, ki so najbolj obremenjene. Na tej progi noč in dan obratuje šest žerjavov pod najslabšimi pogoji.

Že več kot 20 let je preteklo od zadnje zamenjave te proge, zato ni čudno, da je bila kljub stalnim popravilom v izredno slabem stanju in predmet razgovorov že dalj časa. Že pred kakimi petimi leti smo razpravljali, kako zamenjati to progo. Vendar smo zaradi nenehne obratovanja, težav in planskih nalog martinarne z deli pri obnovi proge odlašali.

V zadnjem času je bilo obratovanje že nevarno. Žerjavna proga je bila toliko izrabljena, da so se tračnice stalno lomile. Žerjavi so bili zaradi tresljajev bolj obremenjeni, prišlo je do okvar na konstrukciji, kabinah in tekalnih kolesih.

Vse to je narekovalo letos zamenjavo žerjavne proge. Istočasno z zamenjavo je bila predvidena rekonstrukcija proge. Namesto sedanjih kvadratnih tračnic smo montirali železniške normalnotirne tračnice, ki so se pokazale v praksi kot najboljše glede vzdržljivosti.

Z obratovodstvom martinarne smo se dogovorili, da bomo začeli remont proge na kraju remonta SM peči A. Dogovorili smo se o varnostnih merah in načinu dela uskladili s proizvodnjo. Po temeljiti pripravi smo v marcu začeli z deli in jih zaključili v aprilu.

Monterji so delali pod zelo neugodnimi pogoji — 18 m visoko nad livno jamo, na vročini, plinu, poseben problem pa je bila velika količina prahu. Prah so morali odstranjevati ročno in ga nakladati z lopatami v ladje.

Med remontom proge je martinarna obratovala s sedmimi pečmi, vendar z razumevanjem proizvajalcev v martinarni in vodstva martinarne smo ta dela opravili v 22 dneh. Delavski svet martinarne je na svoji seji izrekel pohvalo izvajalcem, uprava podjetja pa odobrila posebna sredstva kot priznanje za uspešno opravljeno delo.

K.

P. K.

Toplotni menjalnik za potisno peč v valjarni 2400 je prestal preizkušnjo

Ob zadnjem remontu v valjarni 2400 so pri potisni peči vgradili tudi nov toplotni menjalnik (rekuperator), ki so ga izdelali v konstrukcijski delavnici vzdrževalnih obratov na Javorniku. Delovodja te delavnice Ivan Tušar nam je povedal, da je toplotni menjalnik preizkušnjo dobro prestal, tako da imajo v peči višje temperature in računajo, da bo toplotni menjalnik tudi v prihodnje uspešno izpolnjeval odredeno nalogo.

Prvi toplotni menjalnik, ki je bil vgrajen ob izdelavi potisne peči, so izdelali v Železarni Ravne in je veljal 25 milijonov dinarjev. Izdelan je bil iz kromaste litine (igličasti toplotni menjalnik — re-

kuperator). Ugotovljeno je bilo, da tovrstni toplotni menjalniki niso najboljši, ker pri nas nimamo čistega plina in se pogosto zamašijo. Tako je bilo tudi pri potisni peči v valjarni 2400 in je toplotni menjalnik, ki je bil izdelan v Ravnah na Koroškem uspešno obratoval komaj 14 dni. Zaradi te pomanjkljivosti so imeli v peči prenizke temperature.

Ker toplotni menjalnik iz Raven na Koroškem ni zadoščal našim potrebam, so v konstrukcijski delavnici vzdrževalnih obratov na Javorniku začeli razmišljati o tem, da bi sami izdelali. Delo so opravili pravočasno, tako da so lahko ugradili med remontom, veljal pa je samo

3.500.000 dinarjev. Na ta način so socialistični skupnosti in našemu podjetju prihranili 21.500.000 dinarjev, poleg tega pa ima tudi te prednosti, da lahko v potisni peči dosežejo večje temperature, večji izplen peči pri manjši potrošnji plina.

Prvomajski koncert

V počastitev delavskega praznika 1. maja je bila na predvečer, 30. aprila v dvorani gledališča »Tone Čufar« na Jesenicah proslava.

Pred številnim občinstvom, ki je do kraja napolnilo dvorano, je najprej govoril o pomenu 1. maja predsednik Občinskega sindikalnega sveta Jesenice **Luđvik Kejzar**.

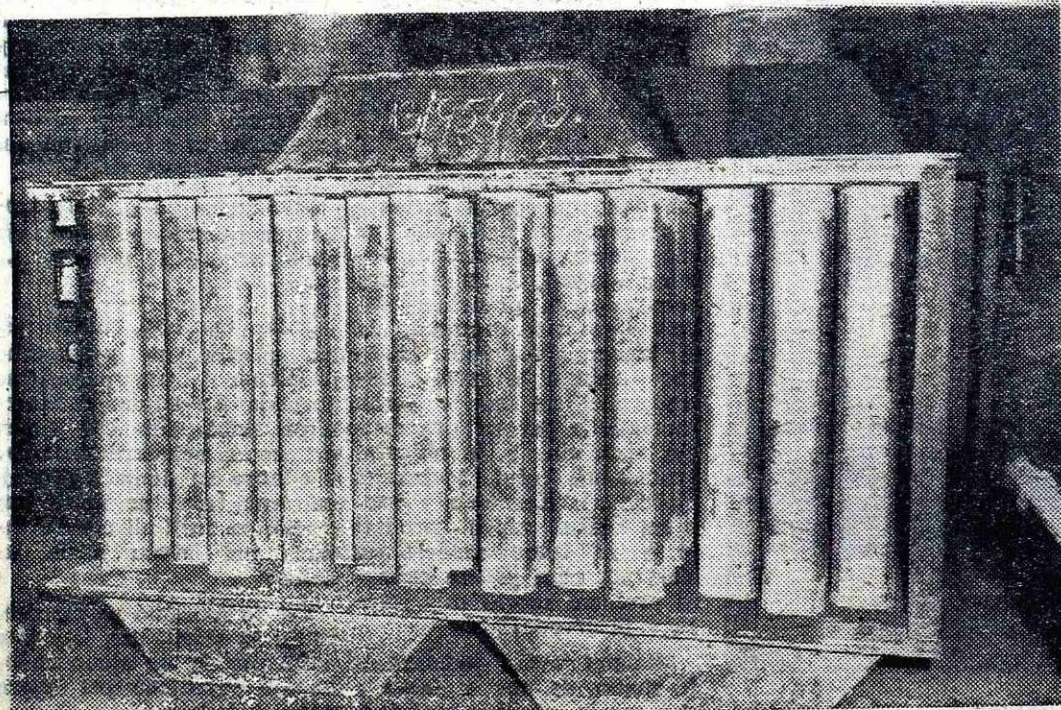
Za uspešno delo, ki so ga opravili sodelavci iz konstrukcijske delavnice vzdrževalnih obratov na čelu z delovodjem Ivanom Tušarjem, ki je tudi avtor tega predloga, zaslužijo vse priznanje za pošteno in dobro opravljeno nalogo.

Po govoru je bil koncertni program, pri katerem so sodelovali vokalni solisti, sedanji in nekdanji gojenci jeseniške glasbene šole ter orkester te ustanove pod vodstvom dirigenta **Rada Kleča**.

V prvem delu koncerta smo poslušali narodne in partizanske pesmi, v drugem delu pa arije iz znanih oper. Kot vokalni solisti so nastopili sopranistka **Rina Brunova**, mezzosopranistki **Marica Balohova** in **Darinka Koroševa**, tenorist **Tonček Dolar**, baritonisti **Marjan Jemc**, **Jaka Jeraša**, **Andrej Kosem** in basist **Franc Kavčič**.

Koncert je lepo uspel in je prisotno občinstvo navdušeno dajalo priznanje vsem izvajalcem.

K.

Doma izdelan toplotni menjalnik (rekuperator) je dobro prestal preizkušnjo

GOSTINSKA ENOTA ŽELEZAR — ŽELEZARNA JESENICE

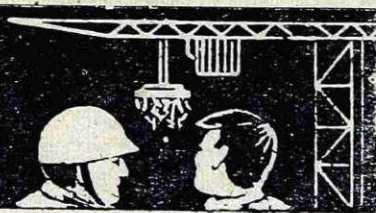
razpisuje mesto
HIŠNIKA

za svojo upravno stavbo, Jesenice, Cesta železarjev št. 26. Družinsko — enosobno stanovanje z vsemi pritisklinami zagotovljeno. V poštev pridejo osebe — upokojeanci brez otrok. Hišnik bo opravljal vsa dela, ki so v zvezi z zunanjim vzdrževanjem stavbe in njene okolice, kakor kurjenje pisarn v zimskem času. O priložnostnem delovnem razmerju bo sklenjena posebna pogodba (Zakon o hišnikih, Uradni list SRS 38/59).

Interesente vabimo, da do 25. maja 1964 pošljejo pismene ponudbe s skratkim opisom službovanja na naslov: Železarna Jesenice — Gostinska enota Železar — vodstvo, kjer lahko dobe tudi potrebne informacije. Železarna Jesenice GEŽ — vodstvo

Nesreče

Strojni oddelek Tehnične srednje šole na Jesenicah

Z novim šolskim letom bo pričel redno delati ob metalurškem še strojni oddelek TSS. Potrebe po strojnih tehnikih so zaradi izredne dinamike razvoja gospodarstva, pestre možnosti zaposlitve in vse bolj obsežnega uvajanja mehanizacije vedno večje.

Zlasti postaja zahtevnejše vzdrževanje novih strojev in naprav. To in še drugi razlogi so narekovali ustanovitev strojnega oddelka in sicer redni 1. letnik za mladino, v katerega se lahko vpišejo učenci, ki so uspešno končali osmi razred osnovne šole in opravili sprejemni izpit ter večerni oddelek za odrasle, v katerega se lahko vpišejo vsi, ki so uspešno zaključili industrijsko šolo in opravili zaključni izpit iz kovinarske stroke. Hkrati morajo biti v rednem delovnem razmerju in delati na stroki odgovarjajočih delovnih mestih. Kritje stroškov šolanja morajo urediti z gospodarsko organizacijo kandidati sami. Točnejša navodila bo v razpisu, ki bo pravočasno objavljen v »Železarju« in DELU. Šolanje bo predvidoma trajalo za odrasle tri leta in to v popoldanskem času. Z ustanovitvijo strojnega oddelka in z novimi rednimi oddelki za metalurške poklice v industrijski šoli nastopa normalna situacija, s katero odpravljamo dosedanjo poklicno preorientacijo kjučavničarjev, strugarjev in drugih v metalurge ter s tem omogočamo vertikalno rast v metalurški in strojno-vzdrževalni stroki.

L. B.

TOPILNICE

MARTINARNA

Muharem Begovič, jamski pomočnik, je padel v livno jamo, ko je peljal samokolnico in si pri tem poškodoval nogo.

Ludviku Jenku, žerjavodji, je kos kokile, ki je odletel pri razbijanju kokil, poškodoval nos in desno oko.

Daniel Mandeljč, topilec, je odsekal probo; pri tem je odsekača odletel košček in ranil ponesrečenega na levo roko.

Niko Petkovič, topilec, se je pri dviganju žičnega poveza s koncem žice ranil v oko.

ELEKTROPEČ

Edvardu Huču, ponovčarju, je pri zapenjanju železnega zaboja drobce železa poškodoval levo roko.

LIVARNE

Marjana Pristova, kaluparja livarja, je opeklo brizgajoče železo pri vlišanju. Poškodbe ima na kolenih in po prstih leve roke.

Bogomirju Šmidu, kokilarju, je pri odpiranju kupolne peči brizgnilo žareče železo in koks na zapestje desne roke.

Franc Klinar, pomožni delavec, je potiskal vagonček iz dvigala in si pri tem poškodoval prste desne roke.

SAMOTARNA

Martina Jeren, čistilka kavnalske opeke je pomagala ključavničarju določati mero novega formata opeke. Ko je držala prste na batu stroja, je ključavničar nevede vključil stroj, ki je poškodoval ponesrečenki tretji prst leve roke.

Pavel Kos, vodilni stiskalec, je z železnim drogom potiskal maso na tekoči trak. Pri tem mu je palico zgrabil polžasti pogon in ponesrečenca je drog udaril na čelo nad desnim očesom.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

KONSTRUKCIJSKE DELAVNICE

Jožetu Platiši, ključavničarju sestavljalne skupine v konstrukcijski delavnici, je sodelavec pri uravnavanju lukenj palic konstrukcije mostnega žerjava s prebijačem poškodoval čelo nad desnim očesom.

Anton Kovačič, monter pri montažnem oddelku, si je med delom v bližini elektrovarilca pri visokotlačni vodi z žarki opekeli oči.

VZDRŽEVANJE JAVORNIK

Jože Bernik, instalater v instalacijski delavnici, se je pri naravnavanju prirobnice zboldel z žico v dlan desne roke.

PROMET

Alojzu Pukšiču, strojevodju na plavžu, je med vožnjo z nasipa padel tujek v levo oko.

Avdu Hatiču, progovnemu delavcu na progi, je med nošenjem padla trjačnica na stopalo leve noge in mu ga poškodovala.

VALJARNE

JAVORNIK I

Jože Urh, vodja del pri škarjah, se je pri sekanju izmečka pri progi udaril s sekuro na levo nogo.

Zahariji Giregevskeemu, pomočniku pri škarjah, je pri odmetavanju padla gredica na nogo in mu poškodovala prst leve noge.

Nedeljku Petriču, brusarju na rafama strojih, je pri obračanju gredice stisnilo tretji prst leve roke.

JAVORNIK II

Andrej Vidic, IV. valjavec na duo ogrodju, je rezal robnike na škarjah II. Ker odrezek ni padel v za to določeno jamo, temveč je šel naprej po transportnem traku, ga je hotel z roko odstraniti. Pri tem se je skozi rokavico urezal na palčec leve roke.

VALJARNA 2400

Radislav Antevski, pomočnik razkladalca bram, se je pri tehtanju brame umikal žerjavu in zadel v vogal tehtnice ter si poškodoval ustnice.

Smrtna nesreča v valjarni 2400

V ponedeljek, 4. maja nekaj čez 6. uro zjutraj se je v valjarni 2400 smrtno ponesrečil Anton Odar, pomočnik ogrevalca na potisni peči.

Tega dne je ponesrečenec nastopil službo na dopoldanski izmeni. Kot pomočnik ogrevalca potisne peči ima nalogo, da kontrolira instrumente obeh peči, pazi na vložek in njegovo pravilno premikanje skozi peč ter na temperaturo peči. Tega dne zjutraj so začeli z rednim obratovanjem, zato je bila peč že dobro ogreta. Okrog 6. ure zjutraj pa je barvni diagram pokazal, da temperatura pada. To je opazil tudi pokojni sodelavec in odšel k toplotnim menjalcem (rekipulatorjem) z namenom, da bi odprl zasunek. Opazil je, da je zasunek pokvarjen. Nič ne videl tov. Odarja, kdaj je šel po lestvi na peč oziroma podest. Nad to pečjo vozi žerjav, ki prinaša brame. Ko se je žerjavovodje z vzvratno vožnjo vračal s tovorom nad peč, je s kabino žerjava pritisnil ponesrečenca na ohišje zaslon

na peči. Med kabino in zaslonom je bilo le 200 mm prostora. Sodelavci so na klice žerjavovodje takoj pritekli pomagat reševati ponesrečenca in so ga odnesli na rešilno postajo. Čeprav je bil takoj prepeljan v bolnišnico na Jesenice, je zaradi hudih notranjih poškodb podlegel. To je že druga smrtna nesreča v naši železarni v letošnjem letu. To pot je izgubil življenje komaj 35-letni sodelavec z Lipc pri Blejski Dobravi, ki je v naši železarni delal šest let. Ponesrečenega sodelavca smo v četrtek spremili na njegovi zadnji poti. Slava njegovemu spominu!

Zahvala

Sindikalnemu odboru in sodelavcem mehanične delavnice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje težke in dolgotrajne bolezni.

Viktor Dugar
mehanična delavnica

Pri opravljanju službene dolžnosti se je težko ponesrečil in za posledicami nesreče umrl naš sodelavec

ANTON ODAR

pomočnik ogrevalca na potisni peči v valjarni 2400

Pokojnega sodelavca, ki je šest let delal v našem podjetju, bomo ohranili v lepem in trajnem spominu. Svojcem iskreno sožalje.

Centralni delavski svet, uprava podjetja, Tovarniški komite ZKS in Izvršni odbor sindikalne podružnice Železarne Jesenice

Zaradi bolezni, nesreč in porodniških dopustov smo izgubili 142.039 dni

NADALJEVANJE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Še nekaj o odstopljenih sredstvih za nadomestila osebnega dohodka in za kritje izdatkov zdravljenja do 30 dni zaradi nesreč pri delu in poklicnega obolenja. Komunalna skupnost je na skupščini, ko je potrejevala novo stopnjo odstopljenih sredstev za nadomestila osebnega dohodka zaradi zadržanosti z dela zaradi bolovanj do 30 dni, znižala železarni stopnjo od 1,90% na 1,70% dohodkov od bruto osebnih dohodkov redno zaposlenih za

leto 1964 z motivizacijo, da se je s tem, ko je železarna prihranila od teh sredstev v preteklem letu 14 milij. 500.000 dinarjev, pokazalo, da niso bila ta sredstva v začetku pravilno odmerjena oziroma previsoko odmerjena, zato jih je treba znižati za 0,02%.

Zakon o organizaciji in financiranju določa, da se organizacijam odstopajo sredstva zato, da bi bile zainteresirane za večjo skrb za bolniški stalež in večjo varnost pri delu. To določilo tudi pravi, da organizacija prevzame ves riziko s

tem, da mora s sredstvi iz osebnega dohodka pokriti morebitni primanjkljaj. Na drugi strani pa lahko sredstva, ki jih je prihranila, uporabi za boljše zdravstveno varstvo svojega kolektiva. Kolektiv naše železarne se je v preteklem letu zelo prizadeval, da je znižal odsotnost zaradi bolezni in nesreč, saj so samoupravni organi stalno zasledovali gibanje bolniškega staleža, iskali in odpravljali vzroke. Mislim, da se je že v prvem letu pokazalo, kako lahko pozitivno deluje to določilo zakona, če ga pravilno uporabljamo. Ni prav, če smatramo, da je stimulatívno tudi to, da jemlješ ob koncu leta kolektivno sredstva, ki jih je s prizadevanjem in znižanjem bolniške odsotnosti prihranil. Saj tako prihranjena sredstva kolektiv lahko porabi samo v namene, ki neposredno ali posredno krepijo zdravje posameznika in omogočajo varno delo. To pa pome-

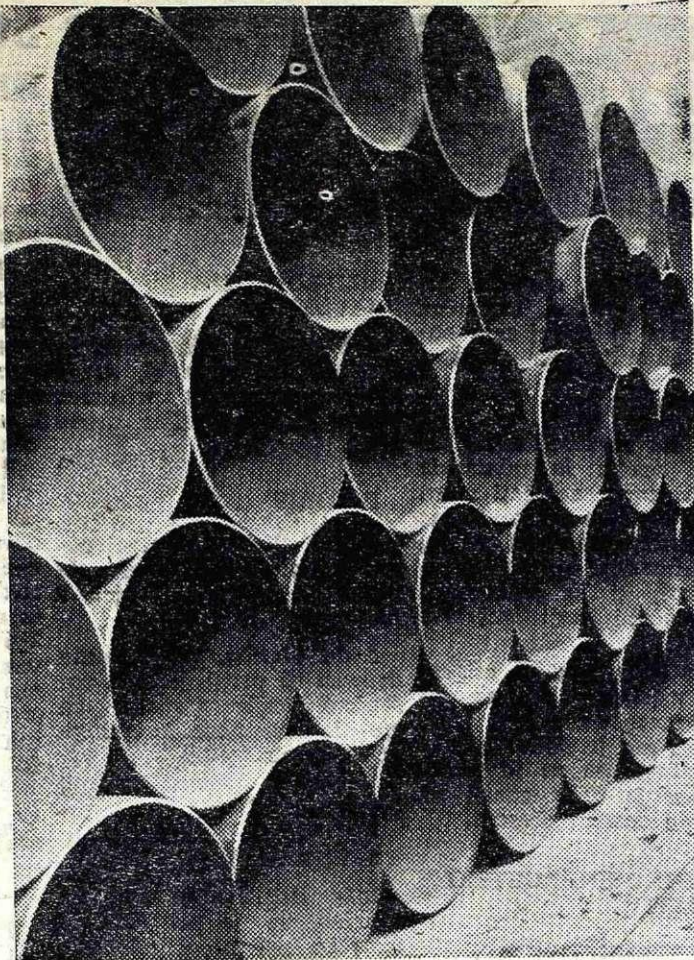
ni zopet znižanje bolovanj in nesreč pri delu. Ni pa to samo prihranek pri nadomestilih osebnega dohodka, temveč je prihranek tudi na zdravstvenih uslugah in zdravilih. Verjetno, da so včasih prihranki na zdravstvenih uslugah večji kot nadomestila osebnega dohodka. Zato bo morala v bodoče skupščina komunalne skupnosti zavarovancev, ko bo odločala o delitvi odstopljenih sredstev, bolj tehtno in vsestransko proučiti to vprašanje in sprejemati ukrepe, ki bodo ne samo v začetku, temveč nenehno spodbujali organizacije k zniževanju bolniškega staleža in skrbeti za bolj varno delo na delovnih mestih. Le tako bomo uspeli znižati stroške zdravstvenega sklada in doseglji namen določila v zakonu o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja o odstopljenih sredstvih organizacijam.

VALENTIN ZEN

Varjenje visokotlačnih cevi so morali opraviti natančno

Pločevino za cevi so izdelali v valjarni 2400

Vpisovanje in vplačilo obrokov ljudskega posvo in izgradnjo Skopja je zaključeno. Kolektiv Jesenice je dokazal svojo visoko politično in vest s sorazmerno zelo visokim deležem ljuds

Naziv vpisnega mesta	Število vpisnikov	Vpisani znesek	Vplačani znesek
upravne službe	627	6,443.000	6,382.000
OTK redni in raziskave	206	1,792.000	1,792.000
plavž	275	1,860.000	1,848.000
martinarna	397	2,484.000	2,467.000
elektropeč	87	752.000	752.000
šamotarna	127	831.000	823.000
livarne	174	1,754.000	1,751.000
valjarna 2400	227	1,500.000	1,500.000
Javornik II	359	2,346.000	2,346.000
Javornik I	584	3,653.000	3,644.000
strugarna valjev	48	341.000	341.000
odprema Javornik	51	400.000	400.000
jeklovlek	117	1,022.000	1,022.000
žična valjarna	161	1,072.000	1,072.000
hl. valjarna in žičarna	431	2,309.000	2,303.000
cevarna	161	1,251.000	1,251.000
žebljarna	120	605.000	594.000
elektrodni oddelek	151	865.000	860.000
mehanična delavnica	368	2,129.000	2,121.000
konstruk. delavnica	168	1,021.000	1,016.000
elektrodelavnica	111	861.000	855.000
plinska in vodna energija	139	1,326.000	1,319.000
elektro energija	141	1,342.000	1,334.000
gradbeni oddelek	85	716.000	716.000
promet	338	1,763.000	1,759.000
transport	106	845.000	826.000
vzdržev. Javornik	268	2,060.000	2,050.000
ZELEZARNA	6.027	43,343.000	43,144.000

V konstr. delavnici so odpravili pomembno delo

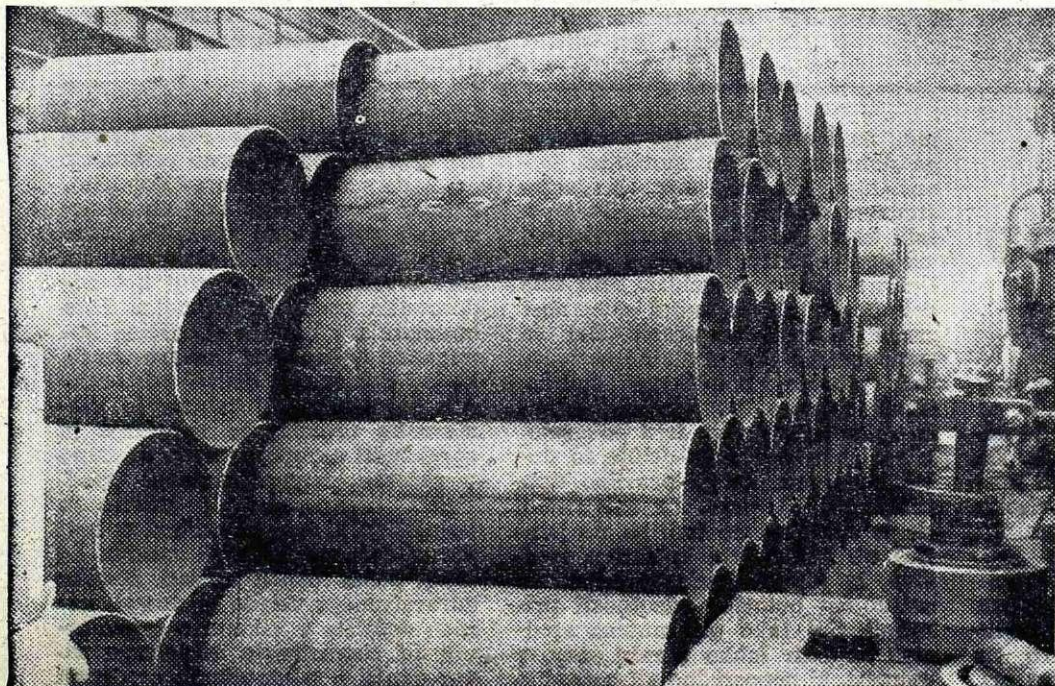
V konstrukcijski delavnici so imeli v preteklem obdobju veliko dela z izdelavo debelostenskih visokotlačnih cevi premera 50 mm, ki so izdelane iz pločevine 30 mm. Za izdelavo cevi so porabili okrog 30 ton pločevine. Izdelali so pet kosov cevi, od katerih sta bili dolgi po 13,20m. Vsaka od teh dveh cevi tehta 5.500 kg. Poleg omenjenih cevi so izdelali tudi dva kolena, eno koleno pa tehta 6.000 kg. Pri izdelavi cevi so morali upoštevati posebne zahteve. Celotni material, ki so ga uporabili za izdelavo cevi, so morali pregledati z ultrazvokom. Še posebej so bili pozorni na varjenje ter so opravili potrebne

rentgenske preglede. Ugotovili so, da so bili vsi zvari dobri, ter da so bile cevi izdelane v skladu z veljavnimi predpisi in vsemi zahtevami, ki jih je vsebovalo naročilo. Pri varjenju teh cevi so bili zaposleni testirani varilci. Kolektiv konstrukcijske delavnice je omenjeno nalogo opravil v rednem delovnem času in tudi z nadurami, tako da so bile cevi izgotovljene v določenem roku. Delo je trajalo več kot dva meseca. Visokotlačne cevi so že prepekljali na Javornik ter jih te dni že vgrajujejo. Pri izdelavi teh cevi so morali biti zelo natančni tudi zaradi tega, ker bo cevovod speljan pod delovnim prostorom in na

tem mestu ne sme priti do nobene okvare. Sodelavci iz konstrukcijske delavnice so delo pri izdelavi visokotlačnih cevi opravili pravočasno, kljub temu da so dobili še naročilo za izdelavo štirih kolen in cevi, ki so bile prav tako terminsko pravočasno izdelane ter vgrajene v Javorniškem rovту. Pri tem delu so bili samo v delavnici zaposleni deset dni. Ker se delo v takšnih dimenzijah le redko ponavlja, je treba dati priznanje vsem, ki so s svojim strokovnim znanjem ter izredno požrtvovalnostjo omogočili, da so bile cevi izdelane v določenem roku.

Omenimo naj še nalogo oziroma delo, ki ga v konstrukcijski delavnici poleg ostalih vzdrževalnih del že opravljajo. Prevzeli so nalogo, da bodo izdelali cevovod iz zajetja na Stari Savi pa do Belškega polja ter bodo izdelane iz debeline 1 cm. Doslej so izdelali že 300 m teh cevi. Nalogo morajo izvršiti do konca prvega četrtletja 1965. Seveda v rednem delovnem času te naloge ne bodo mogli uspešno opraviti zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev (ključavničarjev in varilcev), zato obratovodstvo konstrukcijske delavnice išče možnosti, da bi lahko delo nadaljevali tudi po rednem delovnem času pod posebnimi pogoji. Računajo, da bodo do konca letošnjega leta lahko izdelali že okrog 2.000 m cevi. Pločevino za cevi so dobili iz va-

ljarne 2400, potrebovali pa jo bodo okrog 550 ton. Pred kratkim smo objavili v našem časopisu reportažo o problemih konstrukcijske delavnice in ugotovili, da imajo zelo obsežne naloge pri vzdrževanju določenih naprav v proizvodnih obratih. Vprašanje pa je, če bodo novim dodatnim nalogam, ki jih pogosteje dobivajo od uprave osnovnih sredstev, kos. Lahko se zgodi, da bodo ta dodatna dela vplivala celo na redno vzdrževanje naših obratov, kar pa spet ne bi bilo prav. Medtem, ko so izdelovali visokotlačne cevi za potrebe obrata Javornik I in Javorniškega rovta, pa so morali pomagati tudi martinarni. Omeniti je namreč treba rekonstrukcijo 32-tonskega žerjava. Delo pri tem žerjavu je še vedno v teku in upajo, da ga bodo opravili pravočasno.

Letos bodo izdelali okrog 2000 metrov cevi za cevovod na Belško polje

ZAHVALA

V imenu gradbenega odbora žičnice Planina pod Golico — Španov vrh si dovoljujem izreči javno zahvalo in priznanje za nesebično in požrtvovalno pomoč, ki so jo 17. aprila 1964 izkazali dijaki ter vodstvo jeseniške gimnazije pri polaganju visokonapetostnega kabla od transformatorske postaje Prihodj do spodnje pogonske postaje žičnice Španov vrh. Z njihovo pomočjo in prostovoljnimi delom na njihov športni dan nam je omogočen dovod električnega toka visoke napetosti do spodnje postaje žičnice.

Prepričani smo, da bodo dijaki gimnazije in tudi drugih šol na Jesenicah še nadalje prispevali s svojim prostovoljnimi delom k hitrejši dograditvi žičnice, ki bo velikega pomena za letno in zimsko rekreacijo naše mladine in delovnega človeka.

Predsednik gradbenega odbora žičnice
dr. Milan Čeh

V naši železarska vsota plačana v tisoč din ali 99 čana vsota 19 na račun delav časa odtegotva posojila prek razmerje z Zelo in nam njih ce politev ni zna čunavanju dela odplačevanja oktobra 1963 (marcu 1964) v vilu 447 delav bencev je izpa ga posojila mi

Oddelek za nega dohodka Narodni banki osnovni vplačani jila, število po nic po vrstah 1.000 din, 2.000 in 10.000 din vplačilih posam kov. Obveznice nik v najvišjih apenov, n. pri čal 8.000 din jel bo 1 obve din, 1 obveznic in 1 obveznic (mikakor pa n po 2.000 din ali nic po 1.000 di

Obveznice za senice bodo pr Jesenice okrog razdeljene pos nikom še v te

Način izdaje

Obveznice bo niki na vpisni vpisni komisiji nem uslužbeno spiska vpisnik ki vsebuje na ke: priimek in delavsko štev vsoto, zneske su oziroma v no vplačano v

PREDLOG STATUTA ŽELEZARNE JESENICE

Delovna skupnost železarne je v procesu prenašanja državnih pristojnosti na družbo začela 20. avgusta 1950. leta samostojno upravljati železarno. Da bi zagotovili kar najugodnejše pogoje poslovanja, nadaljnji razvoj sa-

moupravljanja in urejali medsebojne odnose, ki izhajajo iz združenega dela, je delavski svet železarne na podlagi člena 80 Ustave SRS sprejel

STATUT ŽELEZARNE JESENICE

I. Temeljne določbe

1. Železarna je samostojna samoupravna organizacija, ki temelji na svobodno združenem delu s produkcijskimi sredstvi v družbeni lastnini ter na samoupravljanju proizvajalcev v proizvodnji in delitvi. Kot sestavni del celotnega jugoslovanskega gospodarstva se z opravljanjem svoje temeljne dejavnosti vključuje v prizadevanje socialistične skupnosti za razvoj materialne osnove družbe in socialističnih družbenih odnosov.

sedanja stopnja razvoja železarne, bo to načelo najlažje uresničljivo, če bo notranja organizacija železarne temeljila na sistemu delovnih enot.

2. Člani delovne skupnosti železarne uresničujejo pravico in dolžnosti samoupravljanja neposredno v delovnih enotah in z referendumom, posredno pa po voljenih članih delovne enote v delavskem svetu delovne enote, delavskemu svetu železarne in drugi organih samoupravljanja.

4. Samo delo in uspehi dela določajo materialni in družbeni položaj člana delovne skupnosti. Delovna skupnost železarne samostojno razporeja dohodek, ki gre železarni na del, ki je namenjen za razvoj železarne, na del, ki je namenjen za zadovoljevanje skupnih potreb in na del, ki je namenjen za osebne dohodke. Osnovno merilo delitve dohodka je vloženo delo. Delitev dohodka po delu je načelo, ki mora usmerjati nadaljnji razvoj sistema delitve v železarni. Formiranje in delitev dohodka mora biti čim bližje neposrednemu proizvajalcu, da bi le-ta lahko uresničeval pravice in dolžnosti samoupravljanja. Na današnji stopnji razvoja železarne se to uresničuje na nivoju delovnih enot.

Sistem samoupravljanja, oblike in metode dela samoupravnih organov in njihov razvoj morajo omogočiti kar najbolj neposredno udeležbo proizvajalcev v samoupravljanju.

Delitev po delu in razvoj socialističnih družbenih odnosov zahteva, da se pogoji dela med delovnimi enotami uskladijo. To bo delovna skupnost železarne uresničevala z usmerjanjem in vsklajevanjem razvoja železarne. Delovna skupnost železarne bo notranje odnose urejevala z letnim planom oziroma programom železarne. Osebni dohodek posameznika je odvisen od uspehov lastnega dela, dela delovne enote in uspeha železarne kot celote.

Pravico upravljati v železarni pridobi delavec z vključitvijo v delovno skupnost železarne.

5. Člani delovne skupnosti železarne neposredno ali po izvoljenih organih uresničujejo pravice in dolžnosti iz skupnega dela, urejajo medsebojna delovna razmerja, zlasti pa odločajo:

3. Železarna je enotna delovna organizacija. Enotnost se kaže v kontinuiranosti tehnološkega procesa in v usklajevanju vseh delovnih funkcij v njej. Organizacijska struktura mora biti dinamična, prilagajati se mora potrebam razvijajočega se tržišča, omogočati mora kar najbolj skladno ekonomično delovanje proizvodnega organizma železarne kot celote.

o organizaciji dela, o načrtih in programih razvoja železarne, o manjavi proizvodov in storitev, o porabi družbenih sredstev in o razpolaganju z njimi, o vstopu delavcev v

Organizacija dela v železarni mora omogočati članom delovne skupnosti, da kar najbolj neposredno organizirajo proizvodnjo, skrbijo za razvoj železarne, določajo načrte in programe za njeno delo, razpolagajo in smotno uporabljajo družbena sredstva. Izhajajoč iz objektivnih pogojev, ki jih nudi

Delavski svet železarne mora obveščati skupščino in njene organe o svojem delu, o splošnem ekonomskem in finančnem stanju in o izpolnjevanju proizvodnega načrta s tem, da jim na njihovo zahtevo dostavlja poročila.

Delavski svet železarne mora pošiljati organu, ki nadzoruje zakonitost poslovanja, zapisnike sej, sprejete letne, perspektivne in investicijske programe ter delovne programe.

Člen 298

Delavski svet železarne sodeluje s skupščino občine pri reševanju gospodarskih in komunalnih potreb v okviru danih materialnih možnosti.

Delavski svet železarne sodeluje z organi komune pri odstranjevanju kvarnih vplivov in posledic, ki jih okolici povzročajo železar-

ska dejavnost in v te namene prispeva določena sredstva.

Delavski svet sklepa o združevanju sredstev, če ima to združevanje namen pospeševati življenjski in družbeni standard. V pogodbi mora biti točno odrejen namen, za katerega naj se sredstva združijo in obveznost organa, ki bo uporabil družbena sredstva ter obveznost, da delovno skupnost redno obvešča o uporabi teh sredstev in o učinkovitosti njihove naložbe.

Člen 299

V primeru, če železarna bistveno spremeni svojo dejavnost ali če s svojo dejavnostjo posega v področje druge organizacije ali dejavnosti, se mora o tem predhodno posvetovati z organi skupščine oziroma prizadete organizacije.

XIII. Prehodne in končne določbe

Člen 300

Strokovne službe morajo v zvezi s prehodom na skrajšan redni delovni čas izdelati analize pogojev in možnosti ter predlagati oblike prehoda na skrajšani delovni čas.

Samoupravni organi morajo programirati in ustvariti pogoje, da se skrajšani delovni čas uvede najkasneje do konca 1965. leta. Prehod na skrajšani delovni čas odobrava delavski svet železarne.

Člen 301

Sektor za ekonomiko pripravi vse organizacijske ukrepe, ki so potrebni, da se s 1. januarjem 1966. leta v celoti preide na ugotavljanje in delitev dohodka po delovnih enotah.

Člen 302

Z namenom, da se izboljša vzdrževanje naprav, da se ustvari pogoje za prehod na formiranje dohodka tudi v delovnih enotah vzdrževanja in s ciljem dvigati ekonomičnost poslovanja železarne kot celote, morajo sektor za ekonomiko, upravni odbor in delavski svet železarne ustvariti pogoje za uvedbo

reorganiziranega sistema vzdrževanja s 1. januarjem 1965. leta

Člen 303

Samoupravni akti se morajo vskladiti z določili tega statuta najkasneje do konca 1965. leta.

Člen 304

V kolikor bi postala določila tega statuta nasprotna določilom splošnih pozitivnih predpisov, se uporabljajo določila slednjih. Določila drugih samoupravnih aktov morajo biti skladna z določili tega statuta.

Člen 305

Delavski svet železarne je dolžan vsako leto po zaključnem računu obravnavati statut in vsklajevati njegova določila z razvojem.

Člen 306

Statut začne veljati, ko ga sprejme delavski svet železarne. Z istim dnem prenehajo veljati pravila železarne, sprejeta 1955. leta.

Jesenice, dne

Predsednik del. sveta

delovno skupnost železarne, o premescanju, o izobraževanju, o delitvi dohodka, o prenehanju dela in drugih medsebojnih razmerij. Izpolnjujejo obveznosti železarne do družbene skupnosti. Odločajo o izločitvi osnovne proizvodne dejavnosti iz železarne in o združitvi z drugimi delovnimi organizacijami, zagotavljajo notranjo kontrolo in javnost dela, urejujejo in izboljšujejo pogoje dela, življenjske pogoje in organizirajo varnost pri delu.

6. Stalen dvig produktivnosti dela je osnovno načelo poslovne politike delovne skupnosti železarne in pogoj za materialni razvoj železarne ter življenjskih pogojev posameznika. Organizacija proizvodnje temelji na sodobnih načelih industrijske proizvodnje.

II. Splošne določbe

1. Ustanovitev in sedež podjetja

Člen 1

Železarna Jesenice je bila ustanovljena z odločbo vlade FLRJ št. 662/46/6 z dne 3. oktobra 1946.

Člen 2

Železarna posluje pod imenom: »Železarna Jesenice, Jesenice na Gorenjskem«. Skrajšano ime in telegrafsko ime podjetja se glasi: »Železarna Jesenice«.

Člen 3

Sedež podjetja je na Jesenicah na Gorenjskem, Cesta železarjev, številka 8.

Člen 4

Železarna Jesenice je vpisana v register gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani pod registrsko številko I-40/6.

2. Poslovni predmet železarne

Člen 5

Poslovni predmet železarne je:

1. Proizvodnja surovega železa in jekla, predelava jekla v razne končne izdelke: profile, pločevino, hladno valjane trakove, žico, žičnike, žične izdelke, elektrode, prašek za varjenje, brušeno, vlečeno in luščeno jeklo, varjene in vlečene cevi, železne in jeklene odlitke. Proizvodnja bele pločevine, pocinkane pločevine, pocinkane žice in cevi, posvinčenih trakov.

Proizvodnja izdelkov iz ognjevzdržnega materiala.

2. Izdeluje strojne dele in orodje, opravlja razne usluge, popravila strojev in orodja, prevajanje, ravnanje, rezanje, žarjenje, prevlečenje, pocinkanje in podobno za druge.

3. Pridobiva in prodaja kot stranske proizvode: plavžarsko žlindro in žlindrasto opeko, apno, železno galico, trdi cink, cinkov pepel, barvne kovine in zlitine barvnih kovin, katran, lužne vode, karbidno apno in kisik.

4. Da bi se zagotovilo normalno obratovanje naprav opravlja vzdrževalna dela v svojih ratih in oddelkih.

5. V projektivnem biroju opravlja projektiranje in konstruiranje.

Delitev dela, specializacija proizvodnje, proizvodno sodelovanje in integracija so sodobne metode dela, ki jih bo železarna uvajala v svojo organizacijo dela.

Razvoj znanosti na vseh področjih poslovanja postavlja pred železarno imperativno nalogo, da se sama vključi v ta razvoj s tem, da razvije znanstveno raziskovalno delo na vseh področjih poslovanja in da sodeluje s strokovnimi in znanstvenimi institucijami. Rast produktivnosti zahteva od proizvajalcev vedno večjo usposobljenost tako na tehničnem, strokovnem in družbenem področju.

Delavski svet železarne mora zagotoviti materialne pogoje za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje.

6. V svojih hidrocentralah in termični centrali proizvaja za svoje potrebe električno energijo.

7. V zvezi z dejavnostjo podjetja nabavlja potrebne surovine, polizdelke in potrošni material, jih vskladišči in dostavlja potrošnim mestom. Prodaja proizvode, ki so predmet poslovanja.

8. Samostojno opravlja zunanje trgovinske posle tako za nabavo surovin, polizdelkov, potrošnega materiala, rezervnih delov in opreme, kakor tudi posle izvoza, izdelkov in stranskih proizvodov. V ta namen ima organizirano zunanjo trgovinsko službo, ki po potrebi opravlja svoje posle tudi za druge delovne organizacije.

9. V poslovni predmet spada tudi posojanje in prodaja raznih materialov in orodja, ki niso proizvod železarne, prodaja materiala iz prejšnjih zalog, prodaja električne energije, pare in vode potrošnim mestom z direktnimi priključki na železarno. Železarna nudi tudi prevozne usluge z lastnimi motornimi vozili.

10. Železarna organizira in skrbi za stanovanje in prehrano svojih delavcev, organizira okrepčevalnice po obratih, organizira rekreacijo članov delovne skupnosti, skrbi za prehrano in prenočevanje poslovnih gostov.

11. Železarna organizira in skrbi za izobraževanje strokovnega kadra.

3. Zaščitni znak železarne

Člen 6

1. Za zavarovanje svojih proizvodov ima železarna poseben zaščitni znak. Zaščitni znak je registriran pri pristojnem uradu za zaščito industrijske lastnine.

2. Poleg tega splošnega znaka lahko železarna zavaruje posamezne vrste svojih proizvodov s posebnimi zaščitnimi znaki.

3. Zaščita se mora izvršiti doma in po potrebi tudi v inozemstvu.

4. Zaščitni znak železarne Jesenice je sestavljen iz dveh delov, in sicer iz zobatega kolesa in obrisa metalurškega delavca, predvsem glave in obeh ramen. Na desni rami v polkrogu zobatega kolesa drži delavec na rami kladičo tako, da se vidijo tudi štirje

Člen 286

Delo pri »Železarju« vodi uredniški odbor, ureja pa ga redakcijski odbor. Uredniški odbor imenuje delavski svet železarne, redakcijski odbor pa upravni odbor in ga sestavljajo glavni in odgovorni urednik, tehnični urednik in uredniki rubrik.

Člen 287

Informativna služba v okviru splošnega sektorja mora predvsem zbirati podatke in drugo gradivo v delovnih enotah, ter ga posredovati delovni skupnosti in širši javnosti. Za posredovanje koristi predvsem sredstva kot so »Železar«, radio, televizija, dnevno časopisje, revije in notranje razglasno omrežje.

XI. Varovanje železarne

Člen 289

Železarna ima posebno strokovno požarno varnostno in reševalno službo, z osnovno nalogo varovati imovino pred požarom, spremljati sodelavce pri delu v območjih ogroženih s plinom, in reševati ponesrečene sodelavce. Služba mora skrbeti za vzdrževanje vseh požarno varnostnih naprav. Vodstva delovnih enot so odgovorna za izvrševanje požarno varnostnih predpisov in za stalno uporabnost požarnovarnostnih naprav v delovnih enotah.

Delavski svet železarne mora zagotavljati materialna sredstva za delo požarno varnostne in reševalne službe.

Člen 290

Vodstvo požarno varnostne in reševalne službe skrbi za stalno strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje delavcev te službe ter je odgovorno da je služba v stalni pripravljenosti za akcijo.

Požarno varnostna služba ima lahko poleg poklicnih gasilcev tudi enoto prostovoljnih gasilcev, sestavljeno iz članov drugih delovnih enot.

Člen 291

V okviru splošnega sektorja je organizirana varnostna služba z nalogo, da varuje

XII. Družbeno-politične organizacije in sodelovanje s komuno

Člen 294

V železarni delujejo družbeno politične organizacije v okviru svojih programov in statutov. Družbene organizacije delujejo samostojno in posredujejo svoja stališča ter predloge samoupravnim organom.

Člen 295

Samoupravni organi omogočajo družbeno političnim organizacijam pogled v poslovanje železarne ter jim posredujejo ustrezne analize in podatke.

Družbeno političnim organizacijam zagotavljajo samoupravni organi ustrezne materialne pogoje.

Obveščanje širše javnosti o poslovanju železarne spada v pristojnost te službe.

Člen 288

Člani delovne skupnosti, ki po službeni dolžnosti razpolagajo s podatki, kateri imajo značaj gospodarske ali uradne tajne, so dolžni takšne podatke varovati. Prav tako so dolžni člani organov samoupravljanja in drugi člani delovne skupnosti, katerim so ti podatki posredovani, da bi se seznanili s stanjem in rezultati poslovanja delovne enote in železarne, varovati te podatke.

Katere podatke je smatrati za gospodarsko ali uradno tajno in poslovanje s temi podatki določa poseben pravilnik o gospodarskih tajnostih, ki ga sprejme delavski svet železarne.

družbeno imovino železarne in opravlja vratarsko in čuvajsko službo, da preprečuje neopravičene izhode iz železarne ter onemogoča vstop v železarno osebam brez ustreznih dovolilnic.

Vratarska služba na svojih mestih opravlja količinsko kontrolo materiala ob izvozu iz železarne in preprečuje izvoze brez dokumentacije.

Člen 292

Železarna lahko ustanovi za opravljanje posebnih dejavnosti, ki niso neposredno povezane z železarsko stroko, vendar so nujno potrebne za normalno delovanje železarne kot celote, samostojne obrate in zavode.

Ustanovitelj teh obratov in zavodov je delavski svet železarne, ki jim določi status, predmet poslovanja, zagotovi osnovna in obratna sredstva ter jih registrira.

Člen 293

Samostojna zavoda železarne sta železarski izobraževalni center in Obratna ambulanta.

Obrata s samostojnim obračunom sta projektivno konstrukcijski biro in Gostinska enota Železar.

Člen 296

Delovna skupnost železarne uporablja pri svoji dejavnosti sredstva, ki so last družbene skupnosti. Zato del ustvarjenega dohodka prispeva za kritje splošnih potreb družbene skupnosti.

Člen 297

Delavski svet železarne mora obravnavati smernice in priporočila organov skupščine občine in jih posredovati članom delovne skupnosti.

Delavski svet železarne upošteva pri upravljanju železarne smernice in priporočila in pri tem vsklajuje interese delovne skupnosti z interesi družbene skupnosti.

Naše delavce so ogoljufali za p

Na Obranci je bila 1. maja 1944 konferenca OF za jese- niško okrožje, ki je bila združena s praznovanjem 1. maja

Več mesecev arog meznari spor se je bližal koncu. Nešteto shodov, sej in sestankov je bilo treba. Utrudljiva meznari pogajanja in razprave so bile na Jesenicah in v Ljubljani. Končno smo 28. aprila 1934 podpisali na Jesenicah novo kolektivno pogodbo, ki je bila za tisti čas in odraz organizacijske moči na Jesenicah res lep uspeh. Saj je pogodba sama kar precejšnja knjiga. Uverjen sem, da jo od starejših delavcev še marsikdo ima, sicer jo pa lahko vidimo tudi v vitrini tukajšnjega muzeja.

Da bi ta uspeh čim lepše proslavili, smo se s predstavniki vseh treh organizacij dogovorili (četrti JRZ na srečo takrat še ni obstajala), da bomo skupno praznovali delavski praznik 1. maj. Organizacija je prevzela SMRJ. Zaradi tega sva 30. aprila odšla s Čelesnikom v Radovljico k takratnemu sreskemu načelniku dr. Vrečarju, da nam izstavi tozadevno dovoljenje. Sreski načelnik nama je odgovoril, da za to ni pristojen, naj se obrneva na bansko upravo. Iz Radovljice sva odpotovala takoj naprej v Ljubljano. Ker sva tja prispela šele okrog pol ene opoldne, nisva našla nikogar od merodajnih. Rečeno nama je bilo, da bana tudi ni v Ljubljani, podban pa po navadi pride okrog 5. ure popoldne nazaj v pi-

sarno. Ni nama preostalo drugega, kakor počakati ga. Ko sva se ponovno zglasila in vprašala vratarja, če se je podban dr. Pirkmajer že vrnil, nama je pokazal na neki avtomobil in dejal: »Prav sedaj se je odpeljal.« Slučajno je bil tam tudi neki taksi, skočila sva vanj in rotila šoferja, da mora ujeti pred nami vozeči avto. Začela se je divja dirka po ljubljanskih ulicah, kot v kriminalnem filmu. Avto smo ujeli v takratni Stritarjevi ulici, pred palačo Kreditnega zavoda, kamor je bil podban namenjen na sejo. Pustil sem aktovko v avtu, ko sem skočil iz avtomobila, mi je ostal še klobuk tam, in hitel za njim. Podbana sem nagovoril kar na hodniku in to od zadaj ter mu povedal, zakaj ga iščemo in kaj zahtevamo od njega. Možakar je hotel imeti program proslave, ki mi je ostal v aktovki, zato sem mu kar povedal: ob 4. uri zjutraj budnica vseh treh godb, dopoldan na vrtu Delavskega doma tudi skupni koncert, popoldan pa skupna ljudska veselica istotam. Podban se je nekoliko obotavljal, nato pa dejal:

»Dobro, budnico vam dovolim, za godbami ne sme korakati nihče v sprevodu, za red in mir odgovarja vaša organizacija, za dovoljenje za koncert pa mi jutri zjutraj ponovno telefonirajte, ko bom že imel poročilo, kako ste izvedli budnico. Tudi za veselico se bova jutri zme-

nila.« Zadovoljna, da sva saj delno uspela, sva se vrnila na Jesenice. Zle na postaji pa sva se zglasila še pri takratnem policijskem komisarju Misjaku, mu povedala, kaj je podban dovolil in ga vprašala, če je treba še komu javiti. Odgovoril je, da nobenemu in da je že vse v redu. Sporočila sva obema godbama, naj bodo zjutraj ob četrti uri pred Jelenom, pripravila in določila nekaj straž iz organizacijskega zaupniškega zbora, ki naj pazijo, da nihče ne bo provociral budnice in odšla k počitku.

Ko sem se zjutraj malo po četrti zbudil, se mi je zdelo čudno, da nisem slišal budnice. Hitro sem se oblekel in odhitel v Delavski dom. Že od daleč sem zagledal pred Jelenom kordon žandarjev. Zaupniki so mi povedali, da so se godbe zbrale na dvorišču, toda ko so prikorakale pred dom, jih je čakalo 40 orožnikov s puškami v rokah in jih niso pustili naprej. Začela so se burna prerekanja med orožniki in zaupniki, godbe so čakale v vrsti, pripravljene za odhod, na drugi strani pa žandarji s puškami. Čelesnik

je telefoniral sresker- niku in mu pojasnil ma je podban dovolil teval njegovo inte Načelnik mu je naj pokliče poveljni darjev k telefonu. Čelesnik to povedal, voril službujoci poč žandarmerije, ki je Kranja: »Danas san bogova i imam višo go sreski načelnik.« ostala na mrtvi to tem se je nekdo ogl na se ne sponinjan je kralj na Bledu, n k njemu, on bi goto lil. In res je krašov kolicil odpeljal Čele Bled kar v godbeni. Med tem časom se j pred Jelenom veli moški so se z držev stilni, ženske pa pi orožniki in jih sme: kale so mučne ure Ponovno sem zahtu fonsko zvezo z ban vo, vendar se ni ni Telefonistka v centr tako poštena in je da kakor hitro zved kličejo Jesenice, tal nejo zvezo. Nekako sta se vrnila tudi in Čelesnik z Bleda lom, da nista oppra sar in da jih lo na spustili niso. Tako delavstvo ponovno no in prevarano od oblastnikov. V lice dali dovoljenje, za pa izdali poveste c da prepreči prazno lavstvo in golben mirno razšli, zatrij drugemu, da se po dimo na Poljanah k no vsako leto.

Z Andrejem Plešo: Slamnikom in Mici smo se dogovorili, na Dovje obiskat J ča. V prijazni dovš smo obravnavali ju godke na Jesenicah navzočim delavcem ložili pomen prazn maja.

Zelo nas je pekla ta prevara. Mislili bi jim vrtili. Zato liju še istega leta c li dvodnevni let d tovarne Saturnus i ce. Ko je pripeljal posebni vlak na Jes jih počakali na jes staji z godbo in rd vo. Po pozdravu r smo v veličastni po korakali po česti i nu na čelu z rdečk ki jo je nosil ferak karno je stal orož mandir in gledal t in ljudje, ki so stal vi bližini, so ga sli: dejal: »Pa znam, to za 1. maj.«

V septembru s vidnejše zaupnike p seniški orožniki in na orožniško post smo morali stati p ker nas je bilo pa veža pa tesna sm dva ali trije v sku bro se spomijam

Cimpkova hiša na Potokih

Cimpkova domačija na Potokih je bila do druge svetovne vojne le malo poznana. Med NOB pa so se v tej hiši začeli zbirati posamezni vodilni predvojni revolucionarji — komunisti kot Jože Gregorčič, Viktor Kežzar, Karel Preželj, Vencelj Perko, Polde Stražišar in drugi. K Cimpkovim na Potoke so pričeli prihajati tudi organizatorji osvobodilnega boja na Slovenskem. Med prvimi so bili narodni heroj Stane Žagar, vodja upora na Gorenjskem in sekretar vojnorevolucionarnega komiteja za Gorenjsko narodni heroj Lojze Kebe in Tomo Brejc. Poleg njega naj omenimo še Franca Vodopivca, sekretarja kranjske okrožne organizacije ter Toneta Dolinška, ki je bil prvi sekretar pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko. Cimpkova domačija je tako postala v letu 1941 središče organizatorjev upora na tem področju. Sama lega hiše je omogočala lahek pristop partizanom in ilegalcem, prihajali pa so tudi terenski in politični delavci ter prinašali hrano in odnašali literaturo. V spomin na veliko vlogo, ki jo je odigrala Cimpkova hiša na Potokih med drugo svetovno vojno, bodo v četrtek popoldne odkrili spomnik na ploščo

Tone Čufar:

Sončna molitev

V tovarni nas je več tisoč...

Več tisoč življenj preoblikuje trdo jeklo, se predaja težkemu delu v trpkih skrbih in s trudom žilavega napora kuje svoj kruh, svoj obstanek. Več tisoč ljudi bije hud boj za deset, dvajset, morda trideset tisoč usod. Več tisoč ljudi je k pečem prikovanih, v plavžarsko vročino, v livarne in strojarne, k razkačeni žici, v dim, saje in plin. Več tisoč ljudi ustvarja in gradi, nosi na sebi težo tvojniških stavb in visokih kamionov, nudi svojo moč ognju in strojem, raztopljenemu in mrzlemu železu.

Tovarna srka, pije, požira...

Kri tisočerihi življenj, starih in mladih, mož in žena, se zlija v vrelo litino, škropi strupen prah in rosi hlad mrzlega jekla.

Tovarna je naš dom in naša ječa.

Človek v nji je ubogljiv, poraben stroj.

V tovarni je takih strojev več tisoč.

Iz plavžev se jim krohoče vročina dveh tisoč stopinj. Iz električnih pogonov straši močan tok. Transmisije pojo izzivajoče pesmi, ob hrumečih turbinah sta groza in mraz. Tovarna je umazana, strašna in zopet čudovito lepa. V njej se srečuje vsak dan tisočero življenj s črnimi obrabi, ranjenimi rokami in bremenj težkih misli. Naše delo je muka in nevarnost, naša obličja so sajaste maske, a naša srca plameneči kristali. V njih je želja po soncu, upanje nanj in vera vanj.

Moč naše vere se je v ognju prekovala, ob jeklu zjeklenila.

Zivi in krepi jo pa silna zavest:

Tudi mi smo ljudje.

njeno poslovanje podvrženo vsem oblikam družbene kontrole.

Finančno materialno poslovanje vodi gospodarsko računski sektor, ki mora s svojimi službami omogočiti zajemanje vseh podatkov za obračun in na podlagi knjigovodske dokumentacije sestavljati obračune.

Gospodarsko računski sektor je dolžan delovnim enotam mesečno dostavljati obračune poslovanja enote.

Na podlagi zakonitih predpisov o materialno finančnem poslovanju izdaja vodstvo gospodarsko računskega sektorja interna navodila.

Člen 277

Službe železarne vodijo vse predpisane poslovne knjige. Za potrebe železarne je vodstvo gospodarsko računskega sektorja dolžno da predpiše vodenje pomožnih poslovnih knjig, evidenc in pregledov, ki zagotavljajo čim popolnejši pregled v poslovanju.

Osebe, ki so odgovorne za vodenje poslovnih knjig, so za svoje delo materialno in kazensko odgovorne.

X. Informacijska dejavnost

Člen 281

Poslovanje železarne je javno. Člani delovne skupnosti imajo pravico, da se kot nosilci delavskega samoupravljanja seznanijo z materialnim in finančnim stanjem, z izpolnjevanjem gospodarskega načrta, z uresničevanjem samoupravnih aktov, s sklepi samoupravnih organov, s poslovanjem delovnih enot in železarne, pri čemer pa so dolžni varovati poslovne in druge tajne.

Člen 282

Delavski svet železarne je dolžan obveščati člane delovne skupnosti zlasti o razvojnih programih železarne, investicijskih vlaganjih, ki bistveno spremenijo obstoječe delovne procese, novih osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov, o koriščenju sredstev skupne porabe, gospodarskih načrtih in ostalih programih.

Delavski svet je dolžan obveščati člane delovne skupnosti tudi o vseh sklepih, ki zahtevajo njihovo sodelovanje.

Upravni odbor je dolžan obveščati člane delovne skupnosti zlasti operativnih vprašanjih, ki jih tekoče rešuje in o ukrepih, ki nov, izkoriščanja kapacitet, kvalitete, ekonomij sprejema na področju proizvodnih plamčnosti proizvodnje in podobno, zahtevajo pa pri uresničevanju široko podporo delovne skupnosti.

Člen 283

Direktor železarne je dolžan obveščati delovno skupnost in samoupravne organe, zlasti o periodičnih in zaključnih računih, gospodarskih uspehih in uveljavljanju poslovne politike, o delu zbornic, združenj in društev, v katerih je železarna včlanjena, o ugotovitvah in stališčih služb družbenega knjigovodstva in odločitvah sodišč.

Službe so dolžne obveščati delovno skupnost in samoupravne organe o svojem delu

Člen 278

Z inventurnimi popisi se ugotavlja dejansko stanje sredstev, s katerimi upravlja železarna. Način inventurnega popisa ureja posebni pravilnik.

Člen 279

Sredstva železarne, ki se nahajajo kot denarna sredstva v blagajni ali v denarnih zavodih, razvrščajo pooblaščen osebe pristojnih služb. Obseg pooblastila določata delavski svet in upravni odbor železarne.

Člen 280

V kolikor se oseba, ki je odgovorna za poslovanje z imovino razrešuje službene dolžnosti, mora biti predhodno izvršen popis vrednosti imovine, za katero oseba odgovarja, nato pa pramo predaja. Postopek primopredaje izvrši praviloma primopredajna komisija, ki jo imenuje organ, v čigar pristojnost spada delo. Za primopredajo poslov oseb, ki so pooblaščen pri banki kot podpisniki finančnih dokumentov imenuje primopredajno komisijo upravni odbor.

Člen 284

Oblike obveščanja v železarni so:

- sestanki po delovnih enotah
- glasilo delovne skupnosti »Železar«
- oglasne deske
- razglasna postaja z mrežo ozvočenja
- statistični bilten
- bilten tehnične dokumentacije
- okrožnice, obvestila, lepaki
- muzejska dejavnost.

Člen 285

Pri obveščanju delovne skupnosti ima važno in posebno vlogo glasilo »Železar«, ki izhaja tedensko. »Železar« se izdaja z namenom, da obvešča in seznanja člane delovne skupnosti z delom organov samoupravljanja, z doseženimi rezultati poslovanja, z uspehi posamezne delovne enote, z delom družbene, političnih in društvenih organizacij v železarni, pojasnjuje posamezne sklepe, obravnava težave, posamezne slabosti, napake in neuspehe v poslovanju in pri delu. Seznanja člane tudi z dejavnostjo na področju kulture, prosvete, telesne kulture in z ostalimi dejavnostmi članov delovne skupnosti.

»Železar« posreduje razprave o važnejših vprašanjih in problemih v železarni. »Železar« obvešča člane delovne skupnosti tudi o dogajanjih izven železarne, zlasti v območju komune.

njegovi prstu, palet pa ne. Zobato kolo sega do vrha glave in spodaj do roke. Zobato kolo ima 11 zob, delavec pa ima na glavi zaščitni metalurški klobuk in metalurška očala.

4. Zastopanje in podpisovanje železarne

Člen 7

Železarno zastopa in jo podpisuje direktor železarne.

V okviru svojega delokroga, ki je odrejen s tem statutom, podpisujejo za železarno:

1. Tehnični direktor vse dokumente tehničnega značaja;
2. Komercialni direktor vse dokumente komercialnega značaja;
3. Direktor gospodarsko računskega sektorja vse listine denarnega, materialnega, finančnega, obračunskega in kreditnega značaja ter listine za vknjiževanje v poslovne knjige;
4. Direktor kadrovskega sektorja podpisuje personalno-pravne zadeve;
5. Sekretar podpisuje poslovno pošto splošnega sektorja ter pooblastila za zastopanje izven železarne;
6. Vodja zunanje trgovinske službe podpisuje poslovne akte te službe in sopsodpisuje zunanje trgovinske pogodbe;
7. Vodja prodajne službe podpisuje poslovne akte te službe in prodajne pogodbe;
8. Vodja nabavne službe podpisuje poslovne akte te službe in kupne pogodbe;
9. Direktor sektorja za ekonomiko podpisuje vse akte tega sektorja;
10. Direktor uprave osnovnih sredstev podpisuje vse akte te uprave.

III. Upravljanje železarne

Člen 11

Delovna skupnost upravlja z železarno skladno z določili zvezne in republiške ustave po načelih delavskega samoupravljanja, s skrbjo dobrega gospodarja ter v okviru proizvodnega in finančnega načrta železarne, v korist tako delovni skupnosti kot celotni družbeni skupnosti.

Člen 12

Delovna skupnost uresničuje delavsko samoupravljanje neposredno preko zbora delovne skupnosti železarne, referendumu in zborov delovnih enot ter preko delavskih svetov delovnih enot, delavskega sveta železarne in upravnega odbora.

Člen 13

Razmejitve pristojnosti upravljanja v železarni med posameznimi organi delavskega samoupravljanja predpisuje delovna skupnost v tem statutu.

Člen 14

Statut železarne določa le osnovna in temeljna načela upravljanja, zato ima delovna skupnost za izvajanje teh načel samoupravne akte in to:

v haccid akte civilno pravnega značaja, s katerimi se za železarno sprejemajo obveznosti, podpisujeta dva, s tem statutom pooblaščen podpisnika.

V odsotnosti direktorja železarne podpisujejo namesto njega v istem obsegu direktorji tehničnega, komercialnega, gospodarsko-računskega sektorja, sektorja za ekonomiko in sekretar.

Člen 8

Direktor železarne lahko pooblasti posameznike, da zastopajo in podpisujejo železarno. Ta pooblastila so lahko splošna ali samo za posamezni primer.

Podpis železarne se opravi tako, da se pod naziv železarne podpiše direktor železarne ali pooblaščen oseba. Oseba, ki podpisuje po posebnem pooblastilu, mora podpisu dodati še: »Po pooblastilu«.

Osebe, ki podpisujejo železarno, morajo k podpisu navesti še položaj, ki ga v njej zasedajo.

5. Ostale določbe

Člen 9

Železarna je pravna oseba in samostojno opravlja vse posle, ki so predmet njenega poslovanja ali pa so s tem predmetom v zvezi. Poslovanje železarne urejajo ostali pozitivni predpisi in določila tega statuta.

Člen 10

Samoupravni organi lahko za podrobnejše urejevanje poslovanja sprejemajo pravilnike, poslovniške, navodila in tako dalje, ki pa morajo biti skladna z določili tega statuta in ostalimi pozitivnimi predpisi.

Pravilnik o delovnih razmerjih
Pravilnik o zdravstveno-tehnični varnosti
Pravilnik o delitvi čistega dohodka
Pravilnik o formiranju in delitvi osebnih dohodkov

Pravilnik o organizaciji železarne in sistematizaciji delovnih mest.

Poleg navedenih samoupravnih aktov lahko samoupravni organi sprejemajo tudi druge pravilnike, poslovniške, predpise in določila.

Člen 15

Upravni odbor skrbi za pripravo osnutkov samoupravnih aktov iz prejšnjega člena, jih daje v razpravo delovnim enotam, sprejema njihove pripombe ter jih predlaga delavskemu svetu železarne v potrditev in sprejem. Delovne enote so dolžne po samoupravnih aktih razpravljati in posredovati svoja stališča ter pripombe upravnemu odboru. Delavski svet železarne je po sprejemu in potrditvi samoupravnih aktov dolžan obvestiti delovne enote, zakaj ni pripomb upošteval.

Člen 16

Pravice posameznega člana delovne skupnosti so:

1. Da voli in da je voljen v organe delavskega samoupravljanja;

2. Da neposredno odloča o koriščenju dobrin, ustvarjenih z njegovim delom in delom skupnosti kot celote;

3. Da posredno odloča o medsebojnih odnosih v železarni;

4. Da posredno odloča o čimbolj varnih in zdravih delovnih pogojih;

5. Da neposredno odloča o združevanju železarne z drugimi gospodarskimi organizacijami ali odcepitvi posameznih osnovnih proizvodnih dejavnosti od železarne;

6. Da neposredno odloča o novih investicijah za nadaljnji gospodarski razvoj železarne, ki so večje od 10% nabavne vrednosti obstoječih osnovnih sredstev;

Člen 17

Dolžnosti posameznega člana delovne skupnosti so:

1. Da aktivno sodeluje pri samoupravljanju;

2. Da racionalno in gospodarsko koristi proizvodna sredstva, ki jih ima na razpolago in v delovni proces, v katerem sodeluje, vplaga vse svoje znanje in sposobnosti;

3. Da v zvezi s poslovanjem železarne in v zvezi z delom ožjega delovnega okolja izraža svoje misli ter predlaga rešitve na zborih delovnih enot ali kadarkoli ustmeno oziroma pisмено ostalim organom delavskega samoupravljanja.

Člen 18

Člani delovne skupnosti in člani organov samoupravljanja so pri izpolnjevanju načel delavskega samoupravljanja odgovorni:

1. za svoje delo

2. za izpolnjevanje obveznosti železarne do družbene skupnosti in

3. za poslovanje podjetja skladno z družbenimi interesi, izraženimi v Ustavi in drugih zakonskih določilih, v družbenih planih ter v sklepih predstavniških organov družbene političnih skupnosti.

Člen 19

Pri izvrševanju pravic in dolžnosti samoupravljanja so vsi člani delovne skupnosti enakopravni.

1. NEPOSREDNO UPRAVLJANJE

a) Zbor delovne skupnosti železarne

Člen 20

Zbor delovne skupnosti železarne je osnovna oblika neposrednega upravljanja železarne in se sestaja po zborih delovnih in obračunskih enot.

Člen 21

Zbor delovne skupnosti železarne sklicuje predsednik delavskega sveta železarne. Zbore po delovnih in obračunskih enotah vodijo njihovi predsedniki. Gradivo za zbor na osnovi sklepa delavskega sveta železarne pripravi upravni odbor, ki tudi zbira mnenja, pripombe, predloge in sklepe zborov ter jih vskladi in posreduje delavskemu svetu železarne. V kolikor zbor ne doseže enotnega stališča odločilne večine, lahko delavski svet razpiše referendum.

Člen 22

Delavski svet železarne obvezno skliče zbor delovne skupnosti železarne po naslednjih vprašanjih:

1. Kadar sprejema, spreminja ali dopolnjuje statut železarne in ostale samoupravne akte iz člena 20 tega statuta.

2. Kadar sprejema finančni in proizvodni plan.

3. Kadar odreja politiko in merila nagrajevanja.

4. Kadar sklepa o delitvi doseženega čistega dohodka iz sredstev sklada skupne porabe.

5. Kadar odloča o novih vlaganjih železarne, za katera so potrebne investicije, ki presegajo 10% od nabavne vrednosti obstoječih osnovnih sredstev.

6. Kadar odloča o odcepitvi ali opustitvi osnovne proizvodne dejavnosti železarne oziroma o združitvi železarne z drugo gospodarsko organizacijo.

b) Referendum

Člen 23

Referendum je v železarni možna oblika neposrednega odločanja celotne delovne skupnosti. Z referendumom se vsak posamezni član delovne skupnosti izjavi z »za« ali »proti« predlogu, ki je v referendumu postavljen.

Člen 24

Referendum se razpiše predvsem:

1. za odločitev o novih vlaganjih železarne, za katere so potrebne investicije večje od 10% nabavne vrednosti obstoječih osnovnih sredstev,

2. za odločitev o odcepitvi ali opustitvi posamezne osnovne proizvodne dejavnosti v železarni,

3. za odločitev o združitvi železarne z drugo gospodarsko organizacijo.

Člen 25

Referendum se lahko razpiše tudi o drugih vprašanjih, važnih za celo železarno, predvsem pa o življenjskih vprašanjih, važnih za delovno skupnost.

Člen 26

Referendum razpiše delavski svet železarne s svojim sklepom. Delovna enota lahko predlaga referendum, delavski svet pa je dolžan predlog posredovati ostalim delovnim enotam. Če se za predlog referenduma izjavi $\frac{2}{3}$ delovnih enot, ga delavski svet mora razpisati.

Člen 27

Kadar mora delavski svet izvesti referendum, ga razpiše najkasneje v roku 1 meseca, potem ko sprejme sklep. Referendum se mora opraviti najkasneje v roku 1 meseca po razpisu, toda ne prej kot po preteku 15 dni. Razpis za referendum mora obvezno vsebovati, o katerem vprašanju se bo glasovalo in datum glasovanja.

Delavski svet železarne mora v razpisnem roku opraviti vse priprave za normalen potek in izvedbo referenduma.

Člen 26b

Poslovni sklad se formira iz dela čistega dohodka, namenjenega za sklade, iz dotacij, brezplačnih prenosov in iz odstopljenega dela skupnega dohodka, če je s predpisi določeno, da se ta delež odvede v poslovni sklad.

Sredstva poslovnega sklada se lahko vlagajo v osnovna in obratna sredstva železarne ter se lahko koristijo tudi za skupna vlaganja v iste namene in za odplačevanje kreditov, najetih za finansiranje osnovnih ali obratnih sredstev.

Člen 267

Delavski svet železarne izloča del sredstev čistega dohodka v obvezni rezervni sklad po veljavnih predpisih. Ko sredstva dosežejo predpisano minimalno višino, preneha obveznost izločanja čistega dohodka v ta sklad. Koriščenje sredstev obveznega rezervnega sklada odobrava delavski svet železarne v mejah pozitivnih predpisov.

Člen 268

Delavski svet železarne lahko izloči iz čistega dohodka tudi sredstva za neobvezni rezervni sklad. Višino sredstev tega sklada določi delavski svet železarne ob sprejemu zaključnega računa. Sredstva neobveznega rezervnega sklada predstavljajo nerazporejen del čistega dohodka in se lahko koristijo šele po dokončni delitvi čistega dohodka, po sklepu delavskega sveta železarne za osebne dohodke ali za sklade.

Člen 269

Sklad skupne porabe se formira iz čistega dohodka ter iz sredstev, ki so dana železarni brez obveznosti vračanja in jih delavski svet nameni temu skadu.

Sredstva sklada skupne porabe so namenjena za zadovoljevanje skupnih potreb delovne skupnosti in se uporabljajo predvsem:

— za investicijska vlaganja v objekte družbenega standarda

— za kritje stroškov v zvezi z vzdrževanjem teh objektov

— za finansiranje strokovnega izobraževanja kadrov

— za finansiranje vseh oblik rekreacije članov delovne skupnosti

— za dajanje posojil pri individualni gradnji stanovanj

— za dajanje dotacij družbenim organizacijam in društvom

— za finansiranje vzgojno varstvenih dejavnosti in ostalih potreb članov delovne skupnosti, ki se lahko krijejo iz tega sklada.

Po predhodnem soglasju zbora delovne skupnosti delavski svet železarne določi okvirni program koriščenja sredstev, neposredno pa ga izvajajo pristojne službe.

Člen 270

Ob delitvi čistega dohodka lahko delavski svet železarne izloči del sredstev v neobvezne sklade za kritje specifičnih potreb članov delovne skupnosti, ki niso v nasprotju s pozitivnimi predpisi.

Ob ustanovitvi takšnega sklada določi delavski svet njegov namen in način koriščenja.

Člen 271

Delovne enote lahko v okviru posezenega čistega dohodka formirajo lastne sklade. Namen in koriščenje sredstev teh skladov se smiselno urejuje po določilih, ki veljajo za sklade železarne.

Neizplačan del osebnih dohodkov se ne smatra kot sklad, pač pa kot rezervna sredstva osebnih dohodkov, ki jih enota vedno lahko koristi.

Člen 272

Osnovna sredstva železarne so vsa zemljišča, zgradbe, naprave, instalacije, stroji, instrumenti, inventar in pravice, ki jih je železarna pridobila ter jih uporablja za svojo gospodarsko dejavnost, po predpisih pa se vodijo kot osnovna sredstva.

Člen 273

Železarna lahko pridobi osnovna sredstva na naslednje načine:

— z nakupom

— s prenosom iz drugih skladov

— z brezplačnim prenosom iz druge gospodarske organizacije

— z darilom

— z zakupom.

Promet z osnovnimi sredstvi odobrava delavski svet železarne, lahko pa pooblasti drug samoupravni organ, službo ali odgovorno osebo, da odobrava promet z osnovnimi sredstvi do določene vrednosti.

Delovna enota je dolžna zaupano osnovno met z osnovnimi sredstvi skladno z določili člena 56 točka 4, tega statuta.

Člen 274

Delovna enota je dolžna zaupano osnovno sredstvo upravljati kot dober gospodar s tem, da ga zaščiti pred vplivi okolice, da maksimalno izkorišča njegovo kapaciteto in da ga skrbno vzdržuje. Sredstva za vzdrževanje so sestavni del poslovnih stroškov delovne enote.

Delovna enota ima pravico in dolžnost, da izloči odvečna že dotrajana osnovna sredstva iz procesa proizvodnje in jih stavlja na razpolago upravi osnovnih sredstev.

Člen 275

Z namenom, da se prepreči gospodarska škoda ob elementarnih nezgodah, nenadnih okvarah in podobno, so vsa osnovna sredstva železarne obvezno zavarovana.

Vse posle v zvezi z zavarovanjem osnovnih sredstev opravlja uprava osnovnih sredstev, ki je odgovorna za pravočasno sklepanje pogodb, obračun in plačilo zavarovalnine, prijavo nastale škode in uvedbo postopka za povrnitev.

Delovne enote participirajo na sredstvih, ki jih železarna pridobi s povračilom škode od zavarovalnine. Delavski svet železarne je dolžan določiti razmerje med deležem delovne enote in železarne kot celote.

Člen 276

Železarna posluje po predpisih, ki veljajo za poslovanje gospodarskih organizacij in je

VII. Gospodarski načrt železarne

Člen 253

Gospodarski načrt železarne mora zagotoviti skladen razvoj železarne, rast družbenega standarda in rast realnih osebnih dohodkov ter optimalno koriščenje vseh faktorjev proizvodnje, s katerimi razpolaga železarna. Pri zasnovi gospodarskega načrta sodelujejo s svojimi pobudami zbori delovnih enot. Te pobude nato obravnava delavski svet železarne, jih vskladi in dopolni. Celotni gospodarski načrt železarne obsega finančni plan, plan proizvodnje, plan nabave in prodaje, plan uvoza in izvoza, plan investicij, plan delovne sile ter plan družbenega standarda.

Člen 254

Osnovno vodilo pri sestavljanju finančnega plana je dohodek železarne. Finančni plan usmerja vse ostale plene gospodarskega načrta, ker samo izpolnitev tega plana zagotavlja uresničitev vseh pričakovanih gospodarskih ciljev. Finančni plan mora podrobno zajeti vsa namenska sredstva, ki zagotavljajo izpolnitev ostalih planov in izraža finančno politiko železarne.

Člen 255

Plan proizvodnje se ravna po finančnem planu in je zato kvalitetni in količinski odnos proizvodnje odvisen od postavk finančnega plana in od možnosti realizacije na domačem in tujem tržišču. Plan proizvodnje mora zagotoviti vsklajenost proizvodnje posameznih delovnih enot.

Plan proizvodnje mora stremeti k dvigu kvalitetnega nivoja, k optimalni ekonomičnosti in k zoženju dosedanjega preširokega asortimenta ter k specializaciji proizvodnje.

Člen 256

Plan nabave določa preskrbo s surovinami in potrošnim materialom, zagotavlja kvaliteto dobavljenega materiala, ugodne cene, dinamiko dobave in minimalno vezavo obratnih sredstev.

Člen 257

Plan prodaje usmerja proizvodnjo h kvalitetnejšemu asortimentu in k dvigu ekonomičnosti. Plan prodaje mora zagotoviti realizacijo finančnega plana, na osnovi potreb, ki izhajajo iz analize tržišča in na osnovi razpoložljivih kapacitet. Plan prodaje mora zagotoviti tudi pravočasno izpolnjevanje sklenjenih pogodb.

IX. Finančno poslovanje

Člen 264

Za poslovanje ima železarna Jesenice finančna sredstva na žiro računu, na računih skladov in v odobrenih kreditih.

Finančna sredstva ustvarja iz čistega dohodka, ki ga ugotavlja z zaključnim računom in razporeja na naslednje sklade:

- poslovni sklad
- rezervni sklad
- sklad skupne porabe in
- druge namenske sklade.

Člen 258

Plan uvoza določa nakup neobhodno potrebnih surovin, potrošnega materiala in osnovnih sredstev na zunanjem tržišču.

Plan izvoza mora stremeti za izvozom predvsem tistih proizvodov, za katere na domačem trgu ni povpraševanja in se lahko plasirajo na zunanjem trgu po ugodnih cenah.

Člen 259

Plan investicij določa obseg zamenjave izrabljenih osnovnih sredstev, določa rekonstrukcijo agregatov, določa uvajanje sodobne mehanizacije in jamči povečanje produktivnosti dela. Planirana investicijska vlaganja morajo zagotoviti prodajo proizvodov na tržišču za daljše obdobje. Nove kapacitete morajo omogočiti optimalno stopnjo ekonomičnosti in specializacije proizvodnje.

Člen 260

Plan delovne sile se ravna po proizvodnem planu in odreja število zaposlenih. Plan delovne sile določa dinamiko dotoka novih delavcev, program strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja ter ukrepe na področju delovnih pogojev. Plan delovne sile mora določati ukrepe za ustvarjanje pogojev dela, ki bodo omogočili številnejše zaposlovanje žena v neposredni proizvodnji.

Člen 261

Plan družbenega standarda zajema izgradnjo stanovanj, prevoz delavcev, oddih v času letnega dopusta, rekreacijsko udejstvovanje, dodatno hrano med delom, zdravstveno preventivo in druga prizadevanja za izboljšanje življenjskih pogojev.

Člen 262

Osnovni plani se delijo na pozicije in vsebujejo podrobnejše plene. Obrazložitve planov morajo vsebovati tudi ukrepe za uspešno izpolnitev planov.

Člen 263

Osnova za plan so predlogi, težnje in želje delovnih enot, ki jih strokovne službe vskladijo z možnostmi. Osnutek plana obravnava upravni odbor in ga posreduje delovnim enotam. Upravni odbor zbere pripombe delovnih enot, jih vskladi in predloži delavskemu svetu železarne v dokončen sprejem.

Praviloma se gospodarski načrt železarne sprejema v IV. četrtletju za naslednje leto.

Člen 265

Delavski svet železarne s finančnim planom predpiše proporce, po katerih se formirajo skladi železarne kot celote. Dokončno razdeli čisti dohodek delavski svet železarne ob sprejemu zaključnega računa. Podrobno o delitvi čistega dohodka, Sredstva čistega sti formiranja skladov predpisuje pravilnik dohodka, ustvarjena v teku gospodarskega leta, se med letom lahko koristijo samo za izplačilo osebnih dohodkov.

Člen 28

Na referendumu se glasuje z glasovalnimi lističi, tajno, z »za« ali »proti«. Glasovalni listič mora vsebovati tudi vsebino vprašanja o katerem je razpisan referendum.

Člen 29

Pravico glasovanja na referendumu imajo vsi člani delovne skupnosti, ki imajo pravico voliti v organe samoupravljanja.

Člen 30

Referendum vodi posebna komisija, ki jo imenuje delavski svet železarne. Ta komisija tudi objavi rezultate referenduma.

Člen 31

Referendum je veljaven, če je na njem glasovalo več kot $\frac{2}{3}$ članov delovne skupnosti. Predlog, o katerem se je glasovalo, je sprejet, če je zanj glasovala večina članov delovne skupnosti, ki se je referendumu udeležila. Izid referenduma je za delavski svet obvezen. 6 mesecev po referendumu delavski svet ne more sprejeti nobenega sklepa, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma in ne more o istem vprašanju razpisati referenduma.

b) Zbori delovnih in obračunskih enot

Člen 32

Delavski svet železarne s svojim sklepom formira delovne enote, ki morajo zadovoljiti naslednjim pogojem:

1. da imajo lastna osnovna sredstva
2. da imajo možnost obračuna
3. da imajo enotno operativno vodstvo in
4. da imajo povezan proizvodni proces in organizacijo dela.

Člen 33

Zbor delovne enote je osnovna oblika neposrednega upravljanja delovne skupnosti delovne enote. V delovnih enotah, predvsem v večjih, se lahko zbor sestaja po obračunskih enotah, kar določi delovna enota sama.

Člen 34

Zbor delovne ali obračunske enote vodi predsednik ali njegov namestnik, ki jih delovna skupnost voli neposredno in tajno za 2-letno mandatno dobo. Kandidata za predsednika ali njegovega namestnika lahko predlaga vsak član delovne skupnosti v imenu 5 članov. Predsednika ali namestnika lahko razreši le delovna skupnost delovne enote ali obračunske enote.

Člen 35

Zbor delovne ali obračunske enote po potrebi sklicuje predsednik, obvezno pa ga skliče, kadar se razpravlja o spremembah notranje delitve osebnih dohodkov, o gospodarskem načrtu, o občasnih poslovnih poročilih, o zaključnem računu, o predlogu koriščenja sredstev za vzdrževanje in amortizacijo ter o osebnih zaščitnih sredstvih. Predsednik obvezno skliče zbor tudi, če to zahteva desetina članov delovne ali obračunske enote ali delavski svet delovne enote.

Člen 36

Zbor lahko sprejema polnomočne sklepe, če zboru prisostvuje vsaj polovica članov delovne ali obračunske enote in če za sklep glasuje večina prisotnih članov. Glasovanje je javno ali tajno.

Člen 37

Gradivo za razpravo na zboru pripravlja in posreduje preko delavskega sveta delovne enote obratovodja, ki je tudi dolžan izvrševati sklepe zbora in na naslednjem zboru poročati kako so sklepi izvršeni.

Člen 38

Na zboru se vodi zapisnik, ki mora obvezno vsebovati: datum, število prisotnih, ugotovitev o sklepčnosti zbora, dnevni red zbora, kratko vsebino razprave ter jasno in točno oblikovane sklepe. Zapisnik podpisuje predsednik zbora, overjata pa ga dva overitelja.

Člen 39

Zbor delovne enote in zbor obračunske enote upravljata z delovno enoto v interesu delovne enote in v interesu železarne kot celote.

Zbor delovne enote in zbor obračunske enote je pristojen in dolžan, da:

1. razpravlja in sklepa o predlogih in poročilih, ki mu jih skladno z določili tega statuta dostavlja delavski svet delovne enote
2. sprejema in potrjuje poročila o delu delavskega sveta delovne enote
3. zadolžuje in pooblašča delavski svet delovne enote za reševanje posameznih vprašanj
4. razpravlja o vseh vprašanjih, ki so v interesu delovne skupnosti enote
5. razpravlja in sklepa o organizaciji dela delovne enote na osnovi predlogov in analiz strokovnih služb
6. sklepa o predloženih principih in merilih udeležbe posameznega člana delovne skupnosti delovne enote in o vseh ostalih vprašanjih, ki se tičejo nagrajevanja članov delovne skupnosti
7. sklepa o delitvi čistega dohodka delovne enote in o višini sredstev, ki jih odvaja v neobvezne sklade. Sklepa o koriščenju vseh skladov delovne enote.

Člen 40

Zbor je v okviru pristojnosti, ki mu jih daje ta statut, samostojen in enakopraven z ostalimi zbori.

2. POSREDNO UPRAVLJANJE IN ORGANI UPRAVLJANJA

Člen 41

Organi upravljanja v železarni so:

- a) delavski sveti delovnih enot
- b) delavski svet železarne
- c) upravni odbor železarne in
- č) direktor železarne.

Člen 42

Vsi organi upravljanja, navedeni v prejšnjem členu, so v mejah svojih pristojnosti,

ki jih določa ta statut, samostojni. Nihče od navedenih organov ne more razveljaviti sklep drugega organa, če je le-ta sprejet v okviru njegovih pristojnosti. Delavski svet železarne je pristojen razveljaviti nezakonit sklep zbornice delovne ali obračunske enote, delavskega sveta delovne enote in upravnega odbora.

a) Delavski svet delovne enote

Člen 43

Delavski sveti delovnih enot so samoupravni organ enot in neposredno upravljajo poslovanje enot, ter so za delo odgovorni delovni skupnosti enote. Delavski sveti delovnih enot štejejo od 11 do 35 članov. Točno število članov posameznega delavskega sveta določa delavski svet železarne.

Člen 44

Delavski svet delovne enote volijo člani delovne skupnosti neposredno in tajno.

Kandidate za delavski svet predloži član delovne enote v imenu 10 članov delovne skupnosti enote.

Člen 45

Volitve vodi volilni odbor delovne enote, ki ga imenuje volilna komisija železarne.

Člen 46

Mandatna doba članov delavskega sveta delovne enote traja 2 leti, s tem, da se vsako leto zamenja polovica članov. Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delavskega sveta.

Člen 47

Prvo sejo delavskega sveta delovne enote skliče najkasneje v 14 dneh po opravljenih volitvah predsednik delavskega sveta enote in jo vodi do izvolitve novega predsednika. Predsednik volilnega odbora poroča o poteku volitev. Delavski svet delovne enote potrди mandat novo izvoljenih članov delavskega sveta.

Člen 48

Predsednika in namestnika delavskega sveta delovne enote izvolijo člani iz svojih vrst javno z dviganjem rok, razen če delavski svet ne sklene, da se volitve izvedejo tajno.

Kandidata za predsednika in namestnika predlaga član delavskega sveta v imenu petih članov.

Člen 49

Seje delavskega sveta so javne in jim lahko prisostvuje sleherni član delovne skupnosti enote. Sklicuje jih predsednik najmanj enkrat mesečno, obvezno pa pred in po zboru delovne enote.

Predsednik mora sklicati sejo, če to zahteva 1/3 članov delavskega sveta, zbor delovne oziroma obračunske enote ali obratovodja.

Člen 50

Če predsednik ne skliče seje delavskega sveta v smislu določil prejšnjega člena, to stori njegov namestnik, če pa tudi ta odkloni, potlej delavski svet skliče najstarejši član. Na tej sklicani seji se najprej zaslisi predsednik oziroma njegov namestnik in če

je sklic seje eden ali drugi neopravičeno odklonil, se ga razreši dolžnosti in izvoli novega. Nadaljevanje seje vodi novoizvoljeni predsednik.

Člen 51

Za vsako sejo delavskega sveta morajo člani sprejeti najmanj 3 dni prej pisмено vabilo z zgoščenim gradivom za predloženo razpravo.

O datumu, času, kraju in dnevnem redu seje delavskega sveta se mora najmanj 3 dni pred sejo obvestiti tudi delovna skupnost enote.

Člen 52

Člani so dolžni prisostvovati sejam delavskega sveta. Poleg članov so sejam dolžni prisostvovati še obratovodja in drugi člani obratovodstva, ki jih delavski svet povabi. Člani delavskega sveta morajo opravičiti svojo odsotnost že pred sejo.

Člen 53

Delo v delavskem svetu je častna funkcija in člani zanjo ne prejemajo nagrad. Načeloma se seje sklicujejo v prostem času. Članu delavskega sveta se plača odsotnost z dela, če čas seje sovpade z njegovim delovnim časom.

Člen 54

Člani delavskega sveta opravljajo svojo funkcijo na sejah in na zborih.

Na sejah delavskega sveta imajo člani pravico in so dolžni sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja predsedniku delavskega sveta, obratovodju in ostalim članom obratovodstva, izražati svoja mnenja in predloge, ter glasovati za ali proti predlogom. Član delavskega sveta mora na postavljeno vprašanje dobiti ustrezen odgovor takoj ali na prihodnji seji. Člani delavskega sveta imajo pravico da pred sejo postavijo pisмено ali ustno vprašanje predsedniku delavskega sveta, ki je dolžan priskrbeti odgovor in ga posredovati na prvi prihodnji seji. Član delavskega sveta, ki je vprašanje postavil, se lahko izjasni, če je z odgovorom zadovoljen ali ne.

Na zborih delovne ali obračunske enote so člani dolžni tolmačiti stališča delavskega sveta in odgovarjati na vprašanja, ki jih postavljajo člani delovne skupnosti enote. Če član delavskega sveta nima pooblastila izven seje delavskega sveta, nastopa samo kot član delovne skupnosti.

Člen 55

Člani delovne skupnosti enote, ki prisostvujejo seji delavskega sveta, se ravnaajo po določilih poslovnika za delo delavskega sveta, lahko postavijo vprašanja in sodelujejo v razpravi, nimajo pa pravice glasovanja.

Člen 56

Delavski svet delovne enote je pristojen: 1. Sprejema poslovnik za delo delavskega sveta delovne enote. Lahko sprejema tudi druge samoupravne akte, ki pa ne smejo biti v nasprotju z določili splošnih predpi-

enote. Delavski svet železarne določa stopnjo obveznega odvajanja v sklade, s čimer zagotovi sredstva za financiranje skupnih potreb.

Člen 239

Delovne enote samostojno razpolagajo z delom čistega dohodka, ki jim ostane po kritju vseh obveznosti do železarne. Ta sredstva lahko odvajajo v neobvezni sklad delovne enote.

Ob ustanovitvi sklada določa delovna enota namen in način koriščenja zlasti:

- za financiranje družbenega standarda
- sanacijo delovnih pogojev
- razvijanje racionalizatorske in novatorske dejavnosti in podobno.

Člen 240

Z namenom, da se delovnim enotam ustvarijo enaki pogoji gospodarjenja, ima delavski svet železarne pravico, da na osnovi analiz spreminja pogoje gospodarjenja posamezne delovne enote. Delavski svet železarne ima pravico in dolžnost da delovnim enotam ustvari enake pogoje gospodarjenja. Delavski svet je to dolžan storiti kadar ugotovi, da je sprememba startnih pogojev dosegla takšno mejo, ki ruši razmerje med osebnimi dohodki posameznih delovnih enot in so odstopanja rezultat ukrepov izven delovne enote.

Člen 241

Iz doseženih sredstev čistega dohodka je železarna dolžna formirati obvezni rezervni sklad. Ostale obvezne sklade formira delavski svet železarne po izvršeni primerjavi poslovnega uspeha.

Člen 242

Obvezni skladi železarne so: poslovni sklad, rezervni sklad, sklad skupne porabe.

Delavski svet lahko ustanovi neobvezne sklade in ob ustanovitvi določa način in namen koriščenja.

Člen 243

Vsak član delovne enote ima pravico udeležbe na delu čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke.

Osnovne principe delitve osebnih dohodkov, ki odražajo pravice posameznika in po katerih enotno urejajo merila za vse delovne enote, predpiše delavski svet železarne s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.

Člen 244

Pravico do udeležbe pri sredstvih, ki jih ustvari delovna enota, pridobi posameznik z opravljenim delom in doseženim delovnim učinkom. Vsak član delovne enote ima pravico in dolžnost, da sodeluje pri sprejemanju meril, s katerimi se ugotavlja udeležba posameznika na doseženih sredstvih.

Člen 245

Norma se smatra kot osnovno merilo delovnega učinka posameznika ali skupine. Delavski svet železarne določa enotna načela normiranja na tehnični osnovi in vsklaja startne osnove za posamezna delovna mesta.

Člen 246

Delovna enota samostojno odloča o načinu delitve doseženih osebnih dohodkov na po-

sameznika, pri čemer pa je dodatna upoštevati kriterij delitve po opravljenem delu in vplivu posameznika na skupni doseženi uspeh.

Člen 247

Osnovno merilo za vrednotenje posameznega delovnega mesta je analitična ocena, ki s številom točk določa medsebojni odnos delovnih mest v delovni enoti. Analitična ocena in uporaba te pri izračunavanju vrednosti, je enotna za vso železarno.

Člen 248

Ostala merila, ki so se za obračun osebnih dohodkov v železarni lahko uporabljala so:

- obračun delovnega učinka po normi
- izvršitev dela v akordu ali po dogovoru
- doseženi učinki, predpisani z internimi pravilniki delovnih enot
- podatki za delo pod nenormalnimi pogoji
- udeležba na povprečnem presežku norme, oziroma delu tega presežka
- premija, predvsem pa znižanje proizvodnih stroškov
- interni dogovori delovne skupine potrjeni od organov upravljanja delovne enote
- ostala merila individualne storilnosti.

Člen 249

Delovne enote in službe so dolžne razvijati delitev po delu s tem, da uvajajo individualna merila nagrajevanja in druge vzpodbudne oblike za dvig produktivnosti, kvalitete proizvodov in znižanja proizvodnih stroškov.

Člen 250

Merila, delitve in vse spremembe v merilih te delitve določa edino zbor delovne enote. Kadar delovna enota zahteva dodatna sredstva za uveljavitev spremembe, to spremembo odobri le delavski svet železarne.

Člen 251

Člani delovne skupnosti imajo pod enakimi pogoji pravico koristiti sredstva sklada skupne porabe, ki so namenjena predvsem za:

- financiranje strokovnega izpopolnjevanja
- financiranje rekreacijske dejavnosti, namenjene članom delovne skupnosti med delovnim časom in v prostem času
- financiranje stanovanjske gradnje
- financiranje objektov družbene prehrane in varstveno vzgojnih ustanov
- financiranje drugih stvari.

Člen 252

Posameznemu članu delovne enote se osebni dohodek obračuna na osnovi sprejetih meril, doseženega lastnega delovnega učinka, učinka delovne enote in uspeha železarne. Posamezniku se ob izplačilu predloži pismeni obračun. V kolikor se posameznik z obračunom ne strinja in smatra, da ne temelji na stvarnih osnovah, ima pravico ugovora na oddelek za obračun osebnih dohodkov.

V kolikor s tolmačenjem oddelka ni zadovoljen, ima pravico pritožbe na komisijo za prošnje in pritožbe pri delavskem svetu železarne.

VI. Varnost pri delu

Člen 229

V kadrovskem sektorju je oddelek za varnost pri delu, ki je dolžan skrbeti za varnost pri delu in pri tem izpolnjevati predvsem naslednje naloge:

Sodeluje pri izpopolnjevanju obstoječih in urejanju novih varnostnih naprav in je pri tem dolžan predlagati strokovne rešitve.

Skrbi, da se uradno pregledajo nove naprave pred pričetkom obratovanja.

Skrbi za izpopolnjevanje in uvajanje novih zaščitnih sredstev.

Nadzira pravilno uporabo zaščitnih sredstev in zahteva od vodstvenega kadra v obratu, da delavci na delovnih mestih uporabljajo predpisana zaščitna sredstva. V skrajnem primeru ima pravico zahtevati ustavitev dela.

Pri izpolnjevanju teh nalog sodeluje s tehničnim sektorjem in upravo osnovnih sredstev.

Skrbi za sanacijo delovnih pogojev in zbira predloge za koriščenje sredstev za sanacijo pogojev.

Statistično zasleduje, analizira in predlaga ukrepe za preprečevanje obratnih nezgod ter o tem 3-mesečno poroča organom samoupravljanja.

Proučuje psiho-tehnične in zdravstvene pogoje dela in delovnega okolja ter ustrezno ukrepa.

Oddelek za varnost pri delu vodi varnostni inženir železarne in je odgovoren direktorju kadrovskega sektorja.

VII. Ugotavljanje in delitev dohodka

Člen 233

Ekonomski odraz gospodarjenja delovne skupnosti v gospodarskem letu je doseženi dohodek, ki se ugotavlja med letom s periodičnimi obračuni in ob zaključku leta z letnim zaključnim računom. Organi upravljanja železarne so dolžni razvijati principe delitve sredstev po vložnem delu.

Člen 234

Ugotovljeni dohodek železarne kot celote predstavlja osnovo za obračun obveznosti do družbe, ne glede na rezultate, ki jih izkažejo posamezne delovne enote v svojih obračunih. Osnovno merilo za delitev doseženih sredstev je vloženo delo, doseženi ekonomski rezultat in splošni položaj posamezne delovne enote.

Člen 235

Sredstva, ki ostanejo po izpolnitvi družbenih obveznosti so čisti dohodek železarne, namenjena za osebne dohodke in sklade. Delavski svet železarne je dolžan pri razporejanju sredstev za osebne dohodke in sklade upoštevati načela dobrega gospodarjenja, to je zagotoviti realno rast osebnih dohodkov, družbenega standarda in zagotoviti sredstva za skladen razvoj železarne in delovnih pogojev. Razmerja po katerih se deli doseženi čisti dohodek na osebne dohodke in sklade,

Člen 230

Oddelek za varnost pri delu je dolžan storiti vse, da se čimbolj zavaruje življenje in zdravje članov delovne skupnosti pred poškodbami pri delu, pred poklicnimi in drugimi boleznimi pri delu. Življenje in zdravje članov delovne skupnosti je ustrezno zavarovano po principih civilne odgovornosti. Zagotovljeno tehnično in zdravstveno varstvo v železarni ureja splošni pravilnik ter ostali varnostni predpisi delovnih enot in dejavnosti.

Člen 231

Direktor železarne je odgovoren, da se v celoti izvajajo splošni predpisi in določila o zdravstveno-tehničnem varstvu ter navodila in ukrepi inšpekcije dela. Obratovodja je odgovoren za delovanje varstvenih naprav in zagotovitev osebnih zaščitnih sredstev.

Delovodja je odgovoren, da delavci pravilno uporabljajo osebna zaščitna sredstva in je pooblaščen, da prekršitelja odstrani z dela.

Delavec je dolžan dosledno uporabljati predpisana osebna zaščitna sredstva, ravnati se po varnostnih predpisih in ima pravico odkloniti delo, če ni zagotovljena varnost.

Člen 232

Samoupravni organi železarne zagotavljajo namenska sredstva za sanacijo delovnih pogojev, za vzdrževanje varnostnih naprav ter za nabavo primernih in potrebnih osebnih zaščitnih sredstev.

predpiše delavski svet železarne s pravilnikom o delitvi čistega dohodka.

Člen 236

Da se ugotovi sorazmerni delež posamezne delovne enote v ekonomskem uspehu železarne, se dohodek ugotavlja po delovnih enotah na ta način, da se za vsako enoto, na uslugam izračuna vrednost dosežene interne podlage interne prodajne cene izdelkom ali realizacije, istočasno pa ugotovi delež poslovnih stroškov.

Člen 237

Dohodek, ki se ugotavlja po delovnih enotah, predstavlja samo razmerje, s katerim je vsaka enota udeležena pri dohodku železarne. Če je ugotovljeni dohodek delovnih enot višji, oziroma nižji od dohodka železarne, se popravi z odgovarjajočim faktorjem, ki izraža razliko med doseženim dohodkom, izračunanim za železarno in dohodkom, izračunanim po delovnih enotah.

Člen 238

Iz doseženega dohodka prispevajo delovne enote ustrezen delež za kritje družbenih obveznosti železarne. Ostanek predstavlja čisti dohodek železarne in delovnih enot, ki se razdeli na osebne dohodke in sklade, upoštevajoč pri delitvi uspehe posamezne delovne

sov, določili tega statuta in drugih samoupravnih aktov železarne.

2. Sprejema predlog finančnega plana delovne enote in ga posreduje v uskladitev planskim organom železarne.

Obravnava predlog finančnega plana železarne in ga daje v razpravo zboru. Zbira pripombe in jih posreduje upravnemu odboru železarne.

3. Sprejema predlog letnega proizvodnega plana delovne enote in ga posreduje v uskladitev planskim organom železarne. Obravnava predlog proizvodnega plana železarne in ga daje v razpravo zboru. Zbira pripombe in jih posreduje upravnemu odboru. Sprejema normative kapacitet in materiala. Sprejema normative zalog, surovin, pomožnih materialov in polizdelkov.

Potrjuje plane remontov in večjih popravil. Obravnava poročila o izvršeni proizvodnji za pretekli mesec in plan proizvodnje za tekoči mesec. Odobrava nadure za tekoči mesec. Razpravlja in sprejema konkretne ukrepe, in to na osnovi občasnih poročil, ki mu jih dostavlja delavski svet železarne.

4. Po predhodni razpravi na zboru sprejema program koriščenja sredstev investicijskega vzdrževanja in amortizacije za zamenjavo v mejah vsote, ki jo vsako leto določi delavski svet železarne. Zasleduje koriščenje teh sredstev po programu in odobrava eventualne spremembe. Sklepa o izločitvi nepotrebnih osnovnih sredstev in jih odda upravi osnovnih sredstev. Sklepa o nabavi novih osnovnih sredstev v okviru sredstev delovne enote.

5. Sprejema normativ zaščitnih sredstev v mejah vsote, ki jo določi delavski svet železarne. Razpravlja o koriščenju zaščitnih sredstev in sprejema ukrepe za racionalno in pravilno porabo.

6. Sprejema predloge za merila udeležbe posameznih članov delovne skupnosti enote na ustvarjeni masi osebnih dohodkov, določa obračunske postavke za nova delovna mesta na osnovi analitične ocene, ki je enotna za vso železarno in vse to predlaga v potrditev zboru.

Redno mesečno analizira maso doseženega osebnega dohodka, predvsem vzroke za večja odstopanja.

Predlaga zboru višino rezervnega sklada osebnih dohodkov, ki naj ga ekonomska enota ustvari, način formiranja in črpanja sklada.

7. Mesečno, kvartalno, polletno in letno obravnava finančni obračun proizvodnje v delovni enoti.

Razpravlja o zaključnem računu železarne, ki mu ga dostavlja delavski svet železarne in sprejema ukrepe.

8. Razvija racionalizatorsko in novatorsko dejavnost v enoti, rešuje in potrjuje odškodnine posameznih izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav iz sredstev enote, predloge za katere ni pristojen, posreduje delavskemu svetu železarne.

9. Razpravlja in sklepa o ukinitvi in uvedbi novih delovnih mest ter o normativu delavcev.

Razpravlja o organizaciji dela delovne enote in predlaga ukrepe.

10. Sprejema načela kadrovske politike v svoji enoti v skladu s kadrovsko politiko železarne, skrbi za strokovno izpopolnjevanje kadra svoje delovne enote in predlaga delavskemu svetu železarne dodelitev štipendij iz delovnega razmerja za strokovno izpopolnjevanje. Sklepa o razpisu prostih delovnih mest za VK delavce in delovodje ter jih imenuje.

Predlaga odpovedi ali sprejeme delavcev v obrat in obvezno sklepa o ponovni zaposlitvi delavcev, ki so zapustili obrat. Sprejema plan letnih dopustov in nadzira njegovo izvajanje. Sklepa o izredno plačanih dopustih članov delovne skupnosti enote s tem, da osebni dohodki bremenijo maso osebnih dohodkov delovne enote.

11. Imenuje stalne in občasne komisije delovne enote.

12. Razpravlja in sprejema ukrepe tudi o ostalih vprašanjih, ki mu jih posreduje v razpravo upravni odbor in delavski svet železarne. O važnih vprašanjih za delovno skupnost delovne enote se posvetuje z zborom.

13. Analizira sklepe zbora delovne ali obračunskih enot in skrbi, da se ti sklepi izvršijo.

14. V okviru delovne enote ustanavlja obračunske enote, kjer to številno zaposlenih, delovni pogoji in družbeni odnosi zahtevajo.

15. Razpravlja in sklepa o vseh vprašanjih, za katera je pristojen po tem statutu in drugih predpisih.

16. Redno poroča o svojem delu zboru delovne ali obračunske enote. Zlasti obvešča zbor obračunskih enot, kateri sklepi so veljavni, ker jih je potrdila vsaj polovica zborov obračunskih enot.

Člen 57

Delavski svet sprejema sklepe, tako da predsednik predlog sklepa jasno oblikuje, člani pa o njem javno glasujejo. O posameznih pomembnih sklepih ali v primeru, če se pri glasovanju ne doseže odločilna večina, se glasuje tajno. Sklep je veljaven, če seji pristostvuje vsaj $\frac{2}{3}$ članov delavskega sveta in je za sklep glasovala večina.

Člen 58

V delovnih enotah, kjer imajo zbor obračunskih enot, mora delavski svet za-vprašanja, pomembna za celo delovno enoto, ki spadajo v pristojnost zborov obračunskih enot, predlagati zboru, točno formulirane predloge sklepov. Sklep je veljaven, če ga potrdi večina obračunskih enot v enakem besedilu. V kolikor zbori sklepa, ne potrdijo v enakem besedilu, delavski svet razpiše referendum o tem vprašanju. Referendum se razpiše po določenih tega statuta.

Člen 59

Mandat delavskega sveta delovne enote lahko preneha pred potekom mandatne dobe z odpoklicem, razpustom ali zaradi drugih z zakonom določenih predlogov.

Člen 60

Zbor delovne enote ali zbori obračunskih enot lahko odpokličejo posameznega člana ali ves delavski svet, še pred potekom mandata ne dobe, če ne delajo v interesu delovne skupnosti zaradi slabega dela ali kako drugače izgubijo zaupanje delovne skupnosti. Odpoklic lahko predlaga član delovne skupnosti v imenu 10 članov.

Postopek za odpoklic se izvede po določilih tega statuta.

Člen 61

Stalne komisije delavskega sveta delovne enote so:

Komisija za delovno razmerje, komisija za varnost pri delu, disciplinsko-poravalna komisija. Delavski svet delovne enote lahko imenuje po potrebi in lastni uvidevnosti še druge stalne komisije in občasne komisije.

b) Delavski svet železarne

Člen 62

Delavski svet železarne je osrednji organ delavskega samoupravljanja in kot tak predstavlja delovno skupnost ter za upravljanje odgovarja skupščini občine.

Člen 63

Delavski svet železarne volijo člani delovne skupnosti neposredno in tajno. Člani delovne skupnosti volijo po delovnih enotah, ki so obenem tudi volilne enote, vsaka od njih pa ima svojo kandidatno listo.

Člane delavskega sveta železarne se voli po ključu, ki ga vsakokrat določi delavski svet železarne, tako da se najmanj na 100 zaposlenih voli en član delavskega sveta.

Kandidata za delavski svet železarne lahko predloži vsak član delovne enote v imenu 10 članov.

Člen 64

Volitve v delavski svet železarne vodi volilna komisija, ki jo imenuje delavski svet železarne. Ta komisija imenuje volilne odbore po volilnih enotah. Delavski svet železarne imenuje tudi komisijo za sestavo volilnih imenikov.

Člen 65

Ostale podrobnosti v zvezi z volitvami v delavski svet železarne ureja poslovnik za delo delavskega sveta železarne.

Člen 66

Mandat člana delavskega sveta železarne traja 2 leti s tem, da se vsako leto zamenja polovica članov. Nihče ne more biti 2 krat zaporedoma izvoljen v delavski svet železarne.

Člen 67

Prvo sejo delavskega sveta železarne po volitvah skliče najkasneje v 14 dneh predsednik delavskega sveta in jo vodi do izvolitve novega predsednika. Predsednik volilne komisije na prvi seji po volitvah poroča o poteku volitev. Delavski svet železarne potrди mandat novoizvoljenih članov delavskega sveta.

Člen 68

Predsednika in njegovega namestnika izberejo med seboj člani javno z dviganjem rok, razen, če delavski svet ne sklene, da se predsednika in njegovega namestnika izbira tajno z volilnimi listi.

Kandidata za predsednika in namestnika predlaga vsak član delavskega sveta v imenu 10 članov.

Člen 69

Seje delavskega sveta so javne in jim lahko prisostvuje sleherni član delovne skupnosti. Sklicuje jih predsednik najmanj 1 krat na dva meseca. Predsednik je dolžan sklicati sejo delavskega sveta železarne, če to zahteva upravni odbor, tretjina članov delavskega sveta, zbor in delavski svet delovne enote ali direktor železarne.

Člen 70

Če predsednik ne skliče seje delavskega sveta v smislu določil prejšnjega člena, to stori namestnik. Če pa tudi ta odkloni sklic seje, potlej delavski svet skliče najstarejši član. V nadaljnjem se ravna po določilih tega statuta.

Člen 71

Za vsako sejo delavskega sveta železarne morajo člani prejeti najmanj 3 dni pred sejo pismo vabilo, z gradivom, o katerem bo delavski svet razpravljal.

O datumu, času, kraju in o dnevnem redu seje se mora najmanj 3 dni pred sejo obvestiti delovno skupnost.

Člen 72

Člani so dolžni prisostvovati sejam delavskega sveta. Poleg članov so sejam dolžni prisostvovati še člani upravnega odbora, ki niso člani delavskega sveta, direktor železarne ter direktorji sektorjev oziroma vodje služb, če je na dnevnem redu razprava o vprašanjih z njihovega področja.

Člani delavskega sveta in upravnega odbora se morajo pred sejo pismeno opravičiti, če iz kakršnihkoli vzrokov seji ne morejo prisostvovati. Opravičeno odsotnost posameznika ugotavlja delavski svet.

Člen 73

Delo v delavskem svetu železarne je častna funkcija in člani zanj ne prejemaajo nagrad. V času seje delavskega sveta odpade za ta dan delo članov dopoldanske, popoldanske in predhodne nočne izmene.

Člen 74

Člani delavskega sveta opravljajo svojo funkcijo:

na sejah delavskega sveta, na sejah komisij, v svoji delovni enoti in po posebnih nalogah delavskega sveta železarne.

Na sejah delavskega sveta imajo člani pravico in so dolžni sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja predsedniku delavskega sveta, predsedniku upravnega odbora, direk-

izlete, kulturo, ljudsko tehniko in druge družabno zabavne oblike.

Pri usmerjanju te dejavnosti sodelujejo organi samoupravljanja in sindikalna organizacija. To dejavnost vodi strokovna služba pri kadrovskem sektorju.

Člen 218

Kadrovski sektor skrbi za sodoben prevoz delavcev na delo in z dela ter s prevozniki organizacijami sklepa pogodbe.

Člen 219

Delovno razmerje z železarno lahko preneha:

1. Po pismenem sporazumu
2. Z odpovedjo delovne skupnosti ali delavca
3. Po izteku določene dobe
4. Z disciplinskim odpustom
5. Po sili zakona
6. S samovoljno zapustitvijo dela.

Člen 220

O odpovedi delovnega razmerja s strani delovne skupnosti sklepa po določilih tega statuta delavski svet železarne ali komisija za sklepanje in prenehanje delovnega razmerja. Odpovedni rok traja od 1 do 5 mesecev, kar je odvisno od delovne dobe.

O disciplinskem odpustu sklepa disciplinska komisija železarne.

Člen 221

Če član delovne skupnosti ne izpolnjuje svojih delovnih dolžnosti in obveznosti in krši delovni red naklepno ali iz malomarnosti, je disciplinsko odgovoren.

Člen 222

O disciplinskih kršitvah, ki izvirajo iz medsebojnih delovnih odnosov razpravlja disciplinsko-poravalna komisija delovne enote. V tem postopku predvsem poizkuša doseči medsebojne poravnave.

O kršitvah delovne discipline, ki imajo za posledico izrek disciplinske kazni opomin, ukor, strogi javni ukor, 5% odtegnitve osebnega dohodka za dobo enega meseca, odloča disciplinsko-poravalna komisija delovne enote na prvi stopnji. Disciplinsko-poravalna komisija izreka tudi kazni v primerih, kjer ni dosežena poravnava.

O kršitvah delovne discipline, ki imajo za posledico večje denarne kazni odstranitev s položaja in odpust, odloča disciplinska komisija železarne na prvi stopnji. Disciplinska komisija lahko izreka tudi ostale s pozitivnimi predpisi določene kazni. O kršitvah delovne discipline vodstvenega kadra iz člena 196 in članov disciplinsko-poravalnih komisij odloča komisija na prvi stopnji. Za kršitev delovne discipline članov delavskega sveta železarne, upravnega odbora in direktorja železarne odloča pristojno občinsko disciplinsko sodišče.

Delo disciplinsko-poravalne komisije in disciplinske komisije železarne se ureja s pravilnikom o disciplinski in materialni odgovornosti železarne.

Člen 223

Disciplinski postopek začne direktor železarne ali od njega pooblaščen oseb. Za-

htevo za uvedbo disciplinskega postopka predloži za to določenemu referentu pravne službe, ki je dolžan opraviti poizvedbe in potrebna zaslišanja ter na podlagi teh sestaviti predlog za uvedbo disciplinskega postopka na disciplinsko komisijo železarne. Interese delovne skupnosti pred disciplinsko komisijo zastopa disciplinski tožilec, ki ga imenuje delavski svet železarne.

Predhodni preiskovalni postopek za obravnavo pred disciplinsko-poravalnimi komisijami izvede od direktorja pooblaščen oseb, ki tudi zahteva uvedbo disciplinskega postopka.

Člen 224

Zoper disciplinsko odločbo disciplinsko-poravalne komisije delovne enote je dopustna pritožba na disciplinsko komisijo železarne.

Zoper disciplinsko odločbo disciplinske komisije železarne pa je dopustna pritožba na disciplinsko sodišče občinske skupščine. Pritoži se lahko kaznovani, direktor železarne ali sindikalna organizacija.

Člen 225

Če oseba, ki je bila disciplinsko kaznovana od disciplinsko-poravalne komisije ne stori na novo kršitve delovne discipline v enem letu od pravnomočnosti disciplinske odločbe, ali če oseba, ki je bila disciplinsko kaznovana od disciplinske komisije železarne v 3 letih od pravnomočnosti odločbe o kazni ne stori nobene kršitve delovne discipline in da preje še ni bila kaznovana, se disciplinska kazen črta.

Člen 226

Če je član delovne skupnosti v priporu ali preiskovalnem zaporu, izda direktor železarne ali od njega pooblaščen oseb odločbo o odstranitvi z dela.

Če član delovne skupnosti stori težji disciplinski prestopok, lahko direktor železarne po prostem preudarku izda odločbo o odstranitvi z dela, o upravičenosti takšne odločbe sklepa upravni odbor na prvi seji.

Osebnih dohodek teh oseb se krije iz skupnih sredstev.

Člen 227

Član delovne skupnosti, ki prr izvrševanju svojih delovnih dolžnosti naklepno ali iz malomarnosti povzroči škodo železarni je materialno odgovoren.

V primerih, kadar povzročitelj noče priznati krivde ali pa se mu ta ne more dokazati, glavni direktor ali od njega pooblaščen oseb imenuje strokovno komisijo z nalogo, da ugotovi krivca, vzrok škode in njeno višino.

Za povrnitev škode do 10.000 din izda odločbo direktor železarne. Za povrnitev škode nad to vrednostjo se uveljavlja pri rednem sodišču.

Člen 228

Vse podrobnosti iz medsebojnih delovnih razmerij, ki niso zajete v tem statutu, urejajo samoupravni akti železarne, smiselno pa se uporabljajo tudi določila splošnih predpisov.

Člen 201

Zelezarna skrbi za izobraževanje članov delovne skupnosti z namenom, da se doseže čimbolj ekonomsko poslovanje s tem;

1. Da se nenehno dviga strokovna usposobljenost

2. Da se usposablja za delo v mehanizmu družbenega upravljanja

3. Da se dviga splošni in kulturni nivo.

Člen 202

Zelezarna zagotavlja materialne pogoje in sredstva za vse oblike izobraževanja v mejah potreb in materialnih možnosti. Okvirne programe izobraževanja in sredstva odobrava delavski svet železarne. Z odobrenimi sredstvi gospodari kadrovski sektor po določilih pravilnika o izobraževanju.

Člen 203

Člani delovne skupnosti, ki delajo v strnjem delovnem času imajo pravico do 30 minutnega odmora za okrepčilo med delom. Med dvema delovnima dneva mora počitek trajati najmanj 12 ur, razen ob tedenski menjavi izmen.

Enkrat v tednu imajo člani delovne skupnosti pravico do počitka in mora trajati najmanj 32 ur, razen ob tedenski menjavi dnin.

Člen 204

Člani delovne skupnosti imajo pravico do rednega letnega plačanega dopusta od 14 — 30 delovnih dni, odvisno od delovne dobe. Člani delovne skupnosti imajo pravico do podaljšanega rednega letnega dopusta v naslednjih primerih:

1. Če so delali določeno število ur v dnevih tedenskega počitka;

2. Če so delovni invalidi II. in III. kategorije ter priznani vojaški in civilni invalidi;

3. Matere, če imajo enega otroka do starosti enega leta oziroma 2 ali več otrok do 7 let.

Člen 205

Poleg rednega letnega plačanega dopusta imajo člani delovne skupnosti pravico tudi do izrednega plačanega dopusta v primerih in ob pogojih splošnih predpisov in pravilnika o delovnih razmerjih.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas izrednega plačanega dopusta se obračuna po določilih za redni letni plačani dopust.

Člen 206

V izjemnih primerih lahko član delovne skupnosti dobi neplačan dopust do 30 dni. Za šolanje se ta dopust lahko podaljša do 3 mesece v letu.

Člen 207

Člani delovne skupnosti imajo pravico do povračila prevoznih stroškov in dnevnic, če službeno potujejo. V posebnih primerih imajo člani delovne skupnosti pravico tudi do povračila selitvenih stroškov oziroma do dodatka za ločeno življenje od družine.

Člen 208

Zaradi posebnega varstva žena pri delu se žene ne sme razporejati na težka fizična dela in na dela, ki so zdravju žene škodljiva.

Nosečnica, zaposlena v železarni uživa posebno varstvo. Nočno delo žena urejuje

pravilnik o delovnih razmerjih. Materam z otroki do starosti 3 let železarna omogoča delo v skrajšanem času.

Člen 209

Mladino do 18. leta starosti se v železarni ne sme razporejati na delo, ki je škodljivo za zdravje in je fizično posebno težko. Mladina ne sme opravljati nadurnega in nočnega dela.

Člen 210

Članu delovne skupnosti, ki zaradi nesreče pri delu, druge bolezni ali kako drugače postane invalid, ne preneha delovno razmerje, če lahko glede na preostalo delovno zmožnost opravlja isto ali drugo ustrezno delo. Rehabilitacijo in razporejanje invalidov na delovna mesta železarne urejuje z invalidsko komisijo socialnega zavarovanja.

Člen 211

Borci NOB uživajo posebno skrb na področju zdravstvenega varstva, strokovnega izobraževanja in štipendiranja, stanovanj in drugih življenjskih pogojev. Delavski svet železarne imenuje občasno komisijo za reševanje problemov borcev.

Člen 212

Delavski svet železarne skrbi, da bo vsak član delovne skupnosti dosegel primerne stanovanjske pogoje. Za uresničitev tega železarna gradi stanovanja v družbeni lasti in materialno podpira združno in individualno gradnjo stanovanj.

Člen 213

Delavski svet železarne mora na osnovi programa gradnje družbenega standarda zagotoviti vzporedno z razvojem železarne tudi gradnjo stanovanj, objektov družbene prehrane, zdravstveno-vzgojne ustanove, objektov rekreacije in drugih komunalnih naprav.

Nosilec teh gradenj je delavski svet železarne, ki za ta namen potrebna sredstva odreja na posebne sklade.

Člen 214

Gradnjo, finansiranje, dodeljevanje stanovanj in materialno pomoč združni in individualni gradnji ureja in določa poseben pravilnik, ki ga sprejme delavski svet železarne.

Za reševanje stanovanjskih zadev je pristojna stanovanjska komisija pri delavskem svetu železarne.

Člen 215

Delavski svet železarne skrbi za prehrano članov delovne skupnosti in omogoča, da med delovnim časom nabavljajo okrepčila v jedilnicah. Delavski svet železarne odloča tudi o višini prispevka železarne k stroškom prehrane in okrepčil.

Člen 216

Delavski svet železarne skrbi, da se razvijajo materialne osnove, ki služijo rekreacijski dejavnosti članov delovne skupnosti. Delavski svet železarne tudi odloča o višini sredstev, ki se odvajajo v namenski sklad te dejavnosti.

Člen 217

Kadrovski sektor razvija vse oblike rekreacije zlasti pa telesno kulturo, oddih,

torju železarne in prisotnim vodjem služb ali direktorjem sektorjev, izražati svoje predloge ter glasovati za ali proti predlogom. Član delavskega sveta mora na postavljeno vprašanje dobiti ustrezen odgovor takoj ali na prihodnji seji.

Člani delavskega sveta imajo pravico, da pred sejo postavijo pismeno ali ustno vprašanje predsedniku delavskega sveta, ki je dolžan priskrbeti odgovor, in ga posredovati na prvi prihodnji seji. Član delavskega sveta, ki je vprašanje postavil, se lahko izjasni, če je z odgovorom zadovoljen.

Na sejah komisij imajo člani pravico in dolžnost sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja in izražati svoja mnenja ter predloge.

V delovni enoti so člani delavskega sveta dolžni tolmačiti stališča in sklepe delavskega sveta železarne, enako na delavskih svetih delovnih enot, kot na zborih. Predloge ali zahteve delovne enote člani lahko prenašajo na seje delavskega sveta železarne le, če za to obstoja sklep zbora oziroma sklep delavskega sveta delovne enote.

Izven teh organov član delavskega sveta nastopa samo kot član delovne skupnosti.

Člen 75

Člani delovne skupnosti, ki prisostvujejo seji delavskega sveta železarne, niso pa njegovi člani, imajo pravico sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja, izražati svoja mnenja in predloge, nimajo pa pravice glasovanja. Člani delovne skupnosti se morajo ravnati po določilih poslovnika, ki urejuje potek seje.

Člen 76

Delavski svet železarne sprejema sklepe tako, da predsednik predloži točno formulacijo sklepa, člani pa za predlog glasujejo javno ali tajno. Sklep je sprejet, če seji prisostvujeta več kot dve tretjini članov in je za predlog glasovala večina. Kadar delavski svet sprejema, spreminja ali dopolnjuje statut, pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o delitvi čistega dohodka, gospodarski načrt, zaključni račun, sklepa o novih vlaganjih, o imenovanju direktorja železarne in glasuje o razrešitvi upravnega odbora ali posameznega člana upravnega odbora, morata za ta predlog glasovati dve tretjini prisotnih, da je predlog sprejet.

Člen 77

V primerih, da se pri glasovanju izreče enako število za predlog kot proti predlogu, se glasovanje ponovi tajno z listki. Če se tudi v tem primeru dobi enako število pozitivnih in negativnih glasov, se o tem vprašanju obvezno razpravlja na prvi prihodnji seji. Če se tudi na prihodnji seji doseže enak izid glasovanja, se reševanje odloži za dobo 3 mesecev.

Člen 78

Sprejeti sklepi delavskega sveta so obvezni za železarno, za vse člane delovne skupnosti in vse samoupravne organe.

Člen 79

Delavski svet železarne ima pravico dajati delovnim enotam in njihovim samoupravnim

organom smernice, navodila in priporočila, če je določeno vprašanje pomembno za celotno delovno skupnost, čeprav to vprašanje ne spada v njegovo pristojnost.

Člen 80

Delavski svet je dolžan usmerjati celokupno dejavnost železarne s skrbnostjo dobrega gospodarja, tako v interesu železarne kot delovne in družbene skupnosti. V ta namen sprejema gospodarske načrte, sklepa o zaključnih računih in razporeja doseženi čisti dohodek na sklade in na osebne dohodke delovne skupnosti, sklepa o koriščenju sredstev iz skladov, o notranji organizaciji in o poslovanju železarne, skrbi za nenehno rast produktivnosti dela in za razvoj pravih socialističnih proizvodnih odnosov, sprejema perspektivne načrte za razvoj železarne.

Delavski svet železarne rešuje tudi vsa tista vprašanja in zadeve, ki jih določajo zakonski in ostali predpisi ter določila tega statuta.

Delavski svet železarne je zlasti dolžan in pristojen:

1. Sprejema, spreminja in dopolnjuje statut ter samoupravne akte iz člena 14 tega statuta, če se s tem strinja zbor delovne skupnosti železarne. Sprejema, spreminja in dopolnjuje vse ostale pravilnike, predpise in določila, ki urejajo delo delovne skupnosti železarne v naslednjih področjih:

— delovna razmerja, sklepanje in prenehanje delovnega razmerja, upokojitve, kadrovanje in načrtno usmerjanje kadra v napredovanju;

— pravice in dolžnosti, materialna in disciplinska odgovornost članov delovne skupnosti;

— zdravstveno-tehnična varnost delavcev, varnost pred elementarnimi in drugimi nesrečami;

— družbeni standard in rekreacija;

— delitev doseženega čistega dohodka, koriščenje skladov;

— formiranje in delitev osebnih dohodkov, normiranje dela, povračila stroškov službenih potovanj, dodatki za otežkočena dela in ostala povračila za izredna dela;

— organizacija dela, koriščenje osnovnih, obratnih in drugih sredstev ter racionalizatorska in novatorska dejavnost;

— vsa ostala področja dejavnosti.

2. Voli in razrešuje upravni odbor železarne. Razrešuje upravni odbor ali posamezne člane upravnega odbora še pred potekom mandatne dobe.

Sprejema poročila o delu upravnega odbora in potrjuje njegovo delo. Upravnemu odboru daje smernice za poslovanje železarne in ga pooblašča za dela, ki ne spadajo v njegovo pristojnost.

3. Določa smernice za sestavljanje finančnega plana železarne ter ga sprejema in potrjuje, če se z njim strinja zbor delovne skupnosti železarne. Odreja razmerja med skladi in osebnimi dohodki v doseženem čistem dohodku, odreja osnovno politiko naje-manja kreditov in pooblašča gospodarsko ko-

misije, da v mejah te odobrava najetje posameznih kreditov in na prvem prihodnjem zasedanju poroča o svojem sklepu.

Sprejema občasna poročila o finančnem poslovanju, odreja ukrepe za izboljšanje poslovanja in s poročili seznanja organe upravljanja in skupnosti delovnih enot.

Vzporedno z obravnavo o finančnem poslovanju obravnava tudi inventurne razlike ter sklepa o odpisu viškov in primanjkljaja, oziroma odreja, kdo krije primanjkljaje, če se ugotovi osebna odgovornost.

Razpravlja o znižanju in zvišanju proizvodnih in materialnih stroškov ter sprejema ukrepe za izboljšanje stanja.

4. Sprejema osnovni proizvodni plan železarne. V zvezi s tem potrjuje normative glavnih materialov, koriščenje koledarskega časa, plane remontov in večjih popravil, kvalitetni asortiment proizvodov glede na potrebe notranjega in zunanega tržišča. Določa cene in sklepa o njihovi spremembi ter predlaga cene za proizvode, katerim so cene plafonirane in kontrolirane. Sklepa o uvajanju novih, oziroma o ukinitvi obstoječe vrste proizvodov.

Sprejema poročila o izpolnjevanju proizvodnega plana, o izpolnjevanju obveznosti in o zaostankih ter določa ukrepe kako naj se izpolnijo zaostale obveze. S temi poročili seznanja tudi organe upravljanja in skupnosti delovnih enot.

Osnovni proizvodni plan daje predhodno v razpravo zboru delovne skupnosti železarne in ga sprejme oziroma potrdi, če se ta z njim strinja.

5. Določa sredstva za investicijsko vzdrževanje, odreja razmerje, koliko teh sredstev se koristi centralno in koliko koristijo delovne enote. Sprejema program investicijskega vzdrževanja centralnih sredstev in sklepa o spremembah tega programa, če se med letom pokažejo potrebe. Od teh sredstev obvezno določa višino sredstev za sanacijo delovnih pogojev in vzdrževanje varnostnih naprav in se koristijo samo namensko.

Sprejema program investicij samostojno do 10-odstotne nabavne vrednosti osnovnih sredstev. Za investicije nad 10 odstotkov nabavne vrednosti osnovnih sredstev pa po predhodnem soglasju zbora delovne skupnosti.

Določa namen koriščenja sredstev amortizacije za zamenjavo in višino sredstev, s katero razpolagajo delovne enote, ki jo deli na posamezne delovne enote, upoštevajoč potrebe železarne, perspektivni razvoj in stanje osnovnih sredstev posamezne delovne enote.

6. Določa višino sredstev za zaščitna sredstva, in potrjuje normativ po predlogu komisije za zdravstveno tehnično varnost in delovnih enot, ki je sestavljen v mejah teh sredstev.

7. Odreja politiko nagrajevanja, določa analitično ocenbo delovnih mest, odreja vrednost ocenjenih točk, potrjuje cenike za enote proizvoda, če se s tem strinja zbor delovne skupnosti železarne. Vsklajuje nagrajevanje med delovnimi enotami s tem, da gibanje osebnih dohodkov zasleduje in spreminja ce-

enike v tistih delovnih enotah, ki znatno odstopajo v primerjavi z ostalimi, če so ta odstopanja rezultat ukrepov izven delovne enote. V periodičnih obračunih osebnih dohodkov zasleduje gibanje in višino teh, predvsem, če so vsklajeni z doseženo proizvodnjo, vrednostjo proizvodnje in stopnjo produktivnosti dela.

Določa višino sredstev, ki se odvajajo v centralni rezervni sklad osebnih dohodkov. Na osnovi predloga delovnih enot sklepa o koriščenju rezervnega sklada osebnih dohodkov. Ta sklad se lahko koristi:

a) kot dotacija delovnim enotam, ki zaradi elementarnih ali drugih dokazanih objektivnih pogojev niso dosegle potrebna sredstva za osebne dohodke,

b) kot posojilo delovnim enotam, ki zaradi subjektivnih težav niso dosegle osebnih dohodkov,

c) kot stimulativne premije delovnim enotam za izreden uspeh v izvrševanju proizvodnih nalog, predvsem v osvajanju novih kvaliteten proizvodov.

8. Sprejema zaključni račun železarne. Ukrepe, s katerimi odpravlja pomanjkljivosti, ki se pokažejo z zaključnim računom, posreduje samoupravnim organom delovnih enot. Sklepa o delitvi doseženega čistega dohodka in o delitvi sredstev sklada skupne porabe po predhodni razpravi na zboru delovne skupnosti železarne.

Delavski svet železarne določa stopnjo, po kateri morajo delovne enote pri delitvi dohodka odvajati svoja sredstva v obvezne sklade železarne po pravilniku o delitvi čistega dohodka.

9. Določa organizacijsko strukturo železarne, sektorjev in služb ter sklepa o njihovih spremembah.

Določa osnovni normativ delovnih mest in število zaposlenih ter sklepa o njihovih dopolnitvah in spremembah zaradi potreb v proizvodnji. Določa organizacijo tehnološko-ekonomskega procesa in sprejema sklepe oziroma ukrepe za napredek proizvodnje. Sklepa o ustanavljanju samostojnih obratov in zavodov z lastnimi obračunom, določa njihov status, načelne odredbe za pogodbeno ureditev medsebojnih razmerij. Sklepa o včlanitvi železarne v strokovna društva, poslovanja in strokovna združenja ter zbornice in v te imenuje svoje predstavnike. Sklepa o kooperativni dejavnosti z drugimi gospodarskimi organizacijami.

10. Določa politiko kadrovanja, sistem napredovanja in sklepa o štipendiranju oseb v delovnem razmerju. Potrjuje navodila za sprejem in uvajanje novih delavcev v železarno, določa število in višino štipendij ter obliko izobraževanja delavcev.

11. Delavski svet železarne je edino pristojen in dolžan polmačiti določila statuta in drugih samoupravnih aktov, ki jih prejema.

12. Razvija racionalizatorsko in novatorsko dejavnost. Rešuje in potrjuje odškodnine posameznim izumiteljem in avtorjem tehničnih izboljšav za katere ni bil pristojen ali jih ni mogel rešiti delavski svet delovne enote.

3. Da se strokovno usposablja in izpopolnjuje v mejah njegovih interesov in potreb železarne.

4. Da dela v delovnih pogojih, ki mu zagotavljajo zdravstveno-tehnično varstvo, počitek med delom, dodatno prehrano med delom in redni dopust.

5. Da doseže urejene življenjske pogoje.

6. Da uveljavlja svoje pravice pri organih železarne ali pred rednim sodiščem.

Člen 190

Dolžnosti člana delovne skupnosti s področja delovnega razmerja so predvsem:

1. Da odgovorno opravlja delovne in družbene obveznosti, ki izhajajo iz delovnega razmerja in da varuje poslovne tajne železarne.

2. Da uporablja varstvene naprave in osebna zaščitna sredstva, prijavlja pomanjkljivosti in okvare na strojih ter varstvenih napravah.

3. Da se strokovno izobražuje in izpopolnjuje ter obnavlja delovne sposobnosti.

4. Da varuje materialna sredstva v družbeni lastnini in da sodeluje pri reševanju družbene imovine pri elementarnih neizgodbah.

5. Da spoštuje določila delovnega reda in se pri delu ravna po predpisanih proizvodnih receptih.

Člen 191

Delovno razmerje sklepa komisija, ki jo imenuje delavski svet železarne.

Delovno razmerje z osebami, ki se sprejemajo na osnovi zunanjega razpisa sklepa delavski svet železarne.

Na sklep komisije ima direktor železarne pravico ugovora na upravni odbor, če smatra da strokovna usposobljenost sprejetega kandidata ni zadovoljiva.

Člen 192

Delovna mesta, za katera se zahteva strokovna izobrazba poklicne šole s strokovnim preizkusom, visoke šole prve, druge in tretje stopnje, se zasedejo na osnovi razpisa. Delovne enote lahko predpišejo razpis tudi za ostala delovna mesta. O imenovanju na ta delovna mesta določajo pristojni samoupravni organi.

Člen 193

Člani delovne skupnosti so lahko z železarno v rednem ali začasnem delovnem razmerju. Poizkusna doba traja največ 30 dni.

Člen 194

Delavec mora nastopiti delo v dogovorjenem roku. Razporedi se ga na prosto delovno mesto, uvede v delo, seznanjen z varnostnimi predpisi in o posebnih pogojih delovnega mesta.

Postopek uvajanja predpisuje pravilnik o delovnih razmerjih.

Člen 195

Vsi člani delovne skupnosti imajo ob enakih pogojih enako pravico do napredovanja.

Osnovni principi za napredovanje so strokovna izobrazba in usposobljenost, odnos do dela in sodelavcev, doseženi delovni uspehi, staž v enoti oziroma v železarni in moralne

lastnosti. O napredovanju na delovna mesta, za katera razpis ni obvezen, odloča komisija delavskega sveta delovne enote.

Člen 196

Na delovna mesta delovodij, asistentov, vodij oddelkov, obratovodij, vodij služb, vodij obratov energije, vzdrževanja in prometa, pomočnikov direktorjev sektorjev, direktorjev sektorjev, sekretarja in direktorja železarne se osebe imenujejo za dobo štirih let. Po preteku te dobe se osebe lahko ponovno imenujejo. Pristojni organi samoupravljanja razpravljajo o kandidatih in sklepa o imenovanju. Postopek izbire in ponovnega imenovanja določa pravilnik o napredovanju in izobraževanju.

Člen 197

Člani delovne skupnosti se premeščajo po potrebi službe, po lastni želji ali zaradi zmanjšane delovne zmožnosti in pomanjkljive strokovnosti. Kadar se člani delovne skupnosti premeščajo zaradi zmanjšane delovne zmožnosti in nimajo pogojev po zakonu o invalidskem zavarovanju, jim pripada osebni dohodek po določilih pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. O premestitvi znotraj delovne enote odloča komisija delavskega sveta delovne enote, o premestitvi iz delovne enote odloča komisija delavskega sveta železarne. Ob razporejanju in premeščanju na novo delovno mesto mora delavec sprejeti odločbo.

Člen 198

Redni delovni čas v železarni ne sme biti daljši od 42 ur tedensko. Delovna skupnost železarne ustvarja pogoje za postopno skrajševanje rednega delovnega časa. Ti pogoji pa so zlasti: Stalna porast produktivnosti dela, večji ekonomski uspehi in v zvezi s tem ustrezna rast osebnih dohodkov. Dnevni redni delovni čas določa delavski svet železarne z delovnim redom.

Člen 199

Zaradi specifičnih zahtev tehnoloških procesov v železarni se lahko uvede tudi nočno delo. Nočno delo žena in mladine je izjemoma dovoljeno na delovnih mestih, ki jih določa komisija za varstvo žena, mladine in invalidov, v soglasju s pristojnimi organi družbene skupnosti. Za delo v nočnem času pripada delavcu posebni dodatek.

Člen 200

Vsako delo, opravljeno v času nad predpisanim rednim delovnim časom, je nadurno delo. Nadurno delo v delovni enoti odobri delavski svet enote. V izjemnih primerih obratovodja lahko odredi nadurno delo in o tem obvesti delavski svet delovne enote.

Nadurno delo sme trajati največ 8 ur tedensko in največ 4 ure dnevno. V primerih ko se rešuje življenje delavcev ali je treba zavarovati železarno pred večjo škodo, sme nadurno delo trajati tudi dalj časa. Za nadurno delo ima delavec pravico do povečanega osebnega dohodka.

S pristankom delavca v izjemnih primerih lahko nadurno delo traja tudi več, vendar ne več kot 32 ur mesečno.

In širšo javnost predvsem o delu samoupravnih organov in poslovanju železarne in da operativno vodi izdajanje tednika Železar.

Člen 179

Splošni sektor se deli na:
Vodstvo sektorja
Tajništvo
Pravno službo
Referat za narodno obrambo in civilno zaščito

Požarno varnostno in reševalno službo
Splošno varnostno službo
Informacijsko službo

Garažo
Muzej
Gostinsko enoto Železar

Člen 180

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrди delavski svet železarne.

Člen 181

Delo splošnega sektorja organizira, vodi in koordinira sekretar in je za delo odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za uvajanje sodobnih metod dela v administracijo.

Usmerja delo pravne službe.

Po pooblastilu direktorja železarne odgovarja za delo referata narodne obrambe in civilne zaščite.

Odgovarja za delovanje požarno varnostne reševalne in splošne varnostne službe.

Odgovarja za organizacijo sprejema gostov, delegacij, ekskurzij in ostalih poslovnih obiskov.

Nadzira delo garaže, muzeja in gostinske enote Železar.

Odgovarja za informacijsko dejavnost.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 182

Sekretarja imenuje na osnovi zunanjega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 8 let ustrezne prakse, ali srednješolska izobrazba in 15 let ustrezne prakse.

f) Uprava osnovnih sredstev

Člen 183

Naloga uprave osnovnih sredstev:

V sodelovanju z delovnimi enotami programira koriščenje investicijskih sredstev in sredstev za zamenjavo.

V. Delovna razmerja

Člen 188

Delovno razmerje nastane na osnovi obojstranskega sporazuma, ki ga delavec prostovoljno sklene z delovno skupnostjo železarne. S sklenitvijo delovnega razmerja nastopijo dolžnosti, pravice in odgovornosti.

Člen 189

Pravice člana delovne skupnosti s področja delovnega razmerja so predvsem:

Sodeluje pri sestavljanju perspektivnih programov razvoja železarne in letnih planov investicij.

Sestavlja operativne pláne za investicijska dela, jih operativno vodi in nadzoruje. Prevzema in skladišči opremo, opravlja tehnične prevzeme objektov in naprav in jih predaja delovnim enotam v koriščenje.

S komercialno službo sodeluje pri oddajanju investicijskih del in pri izbiri opreme.

Vodi operativno evidenco osnovnih sredstev. Poroča o poteku in stanju investicij direktorju železarne in samoupravnim organom.

Člen 184

Uprava osnovnih sredstev se deli na:
Vodstvo uprave
Tehnično evidenco osnovnih sredstev
Stalno in občasno operativno izgradnjo.

Člen 185

Podrobno organizacijo uprave osnovnih sredstev predpiše poslovnik, ki ga potrди delavski svet železarne.

Člen 186

Delo uprave osnovnih sredstev organizira in koordinira direktor uprave osnovnih sredstev, ki je za delo uprave odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za izpolnjevanje investicijskega programa in za kakovost izvršenih del. Odgovarja da se investicijska dela opravljajo v okviru odobrenih sredstev.

Sodeluje z gospodarsko-računskim sektorjem pri urejanju financiranja investicij.

Zbira zadostno število ponudb za opremo ali dela, jih obdeluje in za izbor predlaga najugodnejšo.

S komercialnim sektorjem sodeluje pri sklepanju pogodb, za nakup opreme in odajo del.

Pravočasno vlaga reklamacije pri dobaviteljnih opreme in izvajalcih del.

Odgovarja za ažurnost evidence, osnovnih sredstev.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami. Planira potrebe po kadrih v upravi in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 187

Direktorja uprave osnovnih sredstev imenuje na osnovi zunanjega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 8 let prakse ali srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse.

1. Da je razporejen na delo, ki je primereno njegovim psihofizičnim in strokovnim sposobnostim skladno z interesom posameznika in delovne skupnosti kot celote.

2. Da prejema osebni dohodek in nadomestila po doseženem uspehu pri delu, po uspehih delovne enote in po uspehu železarne kot celote.

13. Sklepa o odpovedi delovnega razmerja večjemu številu delavcev in o odpovedi delavcem, zaposlenim v železarni neprekinjeno nad 15 let, oziroma delavcem, ki imajo 20 let delovne dobe.

14. Voli stalne, občasne in upravne komisije, jim določa naloge in pristojnosti.

15. Na predlog razpisne komisije imenuje direktorja železarne in direktorje sektorjev. Za izbor direktorja železarne imenuje svoje predstavnike v razpisno komisijo, za izbiro direktorjev sektorjev pa imenuje razpisno komisijo. Razrešuje direktorja železarne in direktorje sektorjev pod pogoji, ki jih določajo pozitivni predpisi. Razrešuje direktorja železarne in direktorje sektorjev pred potekom dobe, za katero so bili imenovani, če so zato podani vzroki.

Delavski svet razpravlja in rešuje ugovore direktorja železarne na nezakonite sklepe samoupravnih organov.

16. Na predlog komisije za prošnje in pritožbe rešuje prošnje članov delovne skupnosti, za katere je pristojen in pritožbe, kadar je drugostopenjski organ.

17. Sklepa o uvedbi disciplinskega postopka proti članu delavskega sveta železarne, članom upravnega odbora in direktorju železarne.

18. Daje soglasje za prenehanje delovnega razmerja članu delavskega sveta in upravnege odbora železarne.

19. Razpisuje volitve v delavski svet železarne in v samoupravne organe delovnih enot ter zato imenuje volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnih imenikov.

20. Razpisuje referendum po določilih tega statuta. Za izvedbo referenduma delavski svet železarne imenuje posebno komisijo.

21. Potrjuje letno poročilo direktorja železarne o namenu, uspehih in stroških službenih potovanj članov delovne skupnosti v inozemstvo.

22. Sklepa o vseh ostalih vprašanjih, za katera je pristojen po zvezni in republiški Ustavi, po občinskem statutu po pozitivnih zakonskih predpisih, po določilih tega statuta in ostalih internih predpisih.

Člen 81

O vsaki seji delavskega sveta železarne se vodi zapisnik, ki mora obvezno vsebovati datum in čas seje, dnevni red, prisotnost, točno formulacijo posameznih sklepov, rezultate glasovanja in kratko vsebino razprave. Zapisnik podpisujejo zapisnikar, predsedujoči in dva overitelja. Hrani se v pisarni sekretarja delavskega upravljanja in ima za člane delovne skupnosti železarne značaj javne listine.

Člen 82

Sklepe, priporočila, smernice, samoupravne akte in predpise delavskega sveta podpisuje predsednik.

Člen 83

Za obdelavo posameznih vprašanj delavski svet železarne imenuje naslednje stalne komisije:

Komisijo za gospodarstvo in osnovna sredstva

Komisijo za organizacijo dela, produktivnost in nagrajevanje

Komisijo za kadre in izobraževanje

Komisijo za družbeni standard

Komisijo za prošnje in pritožbe.

Osnovne naloge komisij so, da izčrpno proučujejo gradivo, o katerem bo delavski svet razpravljajal in mu predlagajo sklepe ali način rešitve.

Komisije nimajo pravice samostojno sklepati, razen če jih zato izrecno pooblasti delavski svet železarne.

Ostale pristojnosti in naloge komisij se predpišejo s posebnim poslovníkom.

Člen 84

Vsak član delavskega sveta je vključen v eno od navedenih komisij. Komisije sestavljajo člani delavskega sveta kot tudi člani delovne skupnosti. Predsednik komisije in njegov namestnik morata obvezno biti člana delavskega sveta železarne, tajnik komisije pa član odgovarjajoče službe.

Člen 85

Stalne komisije se obnavljajo ob vsakokratnih volitvah v delavski svet železarne.

Člen 86

Poleg navedenih stalnih komisij delavski svet lahko imenuje tudi občasne komisije.

Naloga občasne komisije se predpišejo z odločbo o imenovanju komisije. Njihov obstoj preneha, čim je naloga izvršena, če v odločbi o imenovanju ni drugače določeno.

Delavski svet imenuje upravne komisije, predpisane z zakonom, ki za svoje delo odgovarjajo upravnemu odboru.

Člen 87

Mandat delavskega sveta lahko preneha pred potekom mandatne dobe z odpoklicem, razpustom ali zaradi drugih z zakonom določenih razlogov. Članu delavskega sveta lahko preneha mandat pred potekom mandatne dobe z odpoklicem, z ostavko ali po sili zakona.

Člen 88

Mandat članov delavskega sveta preneha po sili zakona, če mu preneha delovno razmerje, če je obsojen za kaznivo dejanje, ki ima za posledico odvzem volilnih pravic, prepoved javnega nastopanja ter v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Člen 89

Delavski svet železarne ali skupina njegovih članov oziroma posamezni član se lahko odpokliče, če zaradi slabe dejavnosti ne dela v interesu delovne oziroma družbene skupnosti ali kako drugače izgubi zaupanje delovne skupnosti.

Člen 90

Odpoklic delavskega sveta železarne lahko predlaga zbor delovne skupnosti železarne, če se zato izjasni tretjina članov zbora.

Člen 91

Odpoklic skupine članov delavskega sveta lahko predlagajo delovne enote, iz katerih so ti člani delavskega sveta.

Člen 92

Odpoklic posameznega člana delavskega sveta lahko predlaga delovna enota, iz katere je ta član. Član delavskega sveta lahko predlaga tudi ostavko na članstvo in se mu ta upošteva, če zato dobi soglasje od delovne enote, v kateri je bil izvoljen.

Člen 93

Predlog za odpoklic mora biti pismen in mora vsebovati ime, priimek ter ostale podatke člana in vzrok, zakaj se predlaga za odpoklic. Če se predlaga odpoklic za skupino ali posameznega člana, se mora tem nuditi možnost zagovora pred zborom delovne enote.

Predlog za odpoklic podpisujejo predsedniki zborov delovnih enot s tem, da se za vsako posamezno delovno enoto navede tudi število prisotnih na zboru ko se je sklepalo za odpoklic.

Člen 94

Glasovanje o odpoklicu razpiše delavski svet, ki imenuje komisijo za odpoklic in komisijo za sestavo imenikov. Komisija za odpoklic pa imenuje potrebno število glasovalnih odborov.

Člen 95

Glasovanje o odpoklicu je tajno z lističi, na katerih mora biti navedeno ime in priimek člana, vzrok, zakaj se predlaga za odpoklic ter alternativni izjavi: »Za odpoklic« in »Proti odpoklicu«.

Člen 96

Delavski svet železarne ali posamezni člani delavskega sveta so odpoklicani, če je za odpoklic glasovala večina upravičenih glasovalcev.

Člen 97

Če je odpoklican celoten delavski svet železarne, se razpišejo nove volitve, če pa je odpoklicano tolikšno število članov delavskega sveta, da je okrnjeno njegovo delo, se razpišejo nadomestne volitve. Nove in nadomestne volitve se razpišejo po določilih tega statuta.

c) Upravni odbor železarne

Člen 98

Upravni odbor je izvršilni organ delavskega sveta železarne in mu je za svoje delo odgovoren. Je tudi operativni organ upravljanja in odloča o poslovanju železarne.

Člen 99

Upravni odbor šteje največ 11 članov, direktor železarne je član upravnega odbora po službeni dolžnosti.

Člen 100

Delavski svet železarne izvoli upravni odbor prvenstveno iz vrst svojih članov, za mandatno dobo enega leta. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana upravnega odbora. Delavski svet lahko izvoli v upravni odbor tudi člane delovne skupnosti, ki niso člani delavskega sveta, vendar ne več kot tretjino. Več kot polovica čla-

nov mora biti zaposlenih neposredno v proizvodnji. Glasovanje je tajno.

Člen 101

Na prvi konstituantni seji upravni odbor izvoli predsednika in njegovega namestnika. Kandidata za predsednika in njegovega namestnika predlaga član upravnega odbora, v imenu 3 članov. Glasovanje za predsednika je v načelu javno, lahko pa upravni odbor določi tajno glasovanje, predvsem v primerih, če je za predsednika predloženih več kandidatov.

Direktor železarne ne more biti predsednik,

Člen 102

Na konstituantni seji poroča direktor o stanju v železarni, predsednik upravnega odbora pa o delu upravnega odbora v pretekli mandatni dobi. Po teh poročilih upravni odbor opravi primopredajo.

Člen 103

Seje upravnega odbora sklicuje predsednik najmanj enkrat v štirinajstih dneh. Seje vodi predsednik upravnega odbora.

Člen 104

Predsednik mora sklicati sejo upravnega odbora, če to zahteva delavski svet železarne, direktor železarne, ali posamezni člani upravnega odbora.

Člen 105

Člani morajo biti obveščeni o seji upravnega odbora najmanj 1 dan pred sejo. Člani upravnega odbora se morajo sej udeleževati, izostanek pa pred sejo opravičiti. Predsednik upravnega odbora lahko na sejo pokliče tudi druge člane delovne skupnosti, predvsem vodje služb in direktorje sektorjev, če to smatra za potrebno.

Člen 106

Upravni odbor sklepa pravno veljavno, če seji prisostvuje več kot dve tretjini članov in se za sklep izreče večina prisotnih članov. Glasovanje je načelno javno, lahko pa se o posameznih vprašanjih glasuje tudi tajno. Tajno glasovanje je vedno, če se pri javnem glasovanju ni dosegla odločilna večina.

Vsako vprašanje je treba pred glasovanjem dati v razpravo, za posebno važna vprašanja pa lahko predsednik od vsakega člana zahteva da izrazi svoje mnenje.

Člen 107

Akte upravnega odbora podpisuje predsednik oziroma predsednik in direktor železarne v skladu z veljavnimi predpisi o podpisovanju aktov gospodarskih organizacij.

Na podlagi sklepov upravnega odbora direktor železarne izdaja odločbe, okrožnice in zadolžitve ter podpisuje vso korespondenco.

Člen 108

Upravni odbor železarne je dolžan:

1. izvrševati sklepe delavskega sveta in mu redno poročati o svojem delu,
2. redno, pravočasno razpravljati in odločati o vseh operativnih vprašanjih upravljanja in poslovanja železarne, ki spada v njegovo pristojnost,

Predlaga ukrepe za izpopolnjevanje in načrtno usmerjanje.

Programira redno in dopolnilno izobraževanje, sodeluje z izobraževalnimi ustanovami in skrbi za realizacijo programov.

Odgovarja za redno dopolnjevanje normativa delavcev.

Odgovarja za varnost pri delu in pri tem sodeluje s tehničnim sektorjem.

Odgovarja za zakonitost postopkov na področju delovnih razmerij.

Analizira gibanja zaposlenih, odsotnosti, bolovanja, delovanja sistema nagrajevanja in o tem poroča direktorju železarne in samoupravnim organom.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 172

Direktorja kadrovskega sektorja imenuje na osnovi zunanjega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 8 let ustrezne prakse ali srednješolska izobrazba in 15 let ustrezne prakse na vodstvenih mestih.

d) Sektor za ekonomiko

Člen 173

Naloge sektorja za ekonomiko:

Koordinira in sestavlja letne gospodarske načrte, perspektivne načrte železarne, spremlja izvrševanje planov po obračunskih obdobjih.

Proučuje organizacijo železarne, organizacijo dela in predlaga ukrepe za izpopolnitve in izboljšave.

Proučuje tehnološke postopke in predlaga ukrepe za uvajanje teh v redni proizvodni proces. Strokovno vodi uvajanje. Proučuje kapacitete strojnih naprav, tok materiala, strojne in delovne čase, pogoje dela in obremenitve po delovnih mestih.

Koordinira in sestavlja normative kapacitet, časov, materiala izplenov in zastojev. Sestavlja in izpopolnjuje kalkulacije osnovnih proizvodov.

Analizira poslovanje podjetja, zasleduje gibanje produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti, ter ugotovitve posreduje direktorju, samoupravnim organom delovnih enot, upravnemu odboru in delavskemu svetu železarne.

Izdeluje elaborate o rentabilnosti predvidenih investicijskih vlaganj, vzpodbuja racionalizatorsko in novatorsko dejavnost in rešuje kompletne predloge.

Organizira vse potrebne evidence v železarni, zbira podatke, jih statistično ureja in deluje, opravlja strojno obdelavo podatkov sestavlja vsa potrebna poročila.

Člen 174

Sektor za ekonomiko se deli na:

- Vodstvo sektorja
- Tehnološko organizacijski oddelek
- Plansko analitski oddelek
- Strojno računski oddelek.

Člen 175

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 176

Delo sektorja za ekonomiko organizira in koordinira direktor sektorja za ekonomiko in je za delo sektorja odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za pravočasno sestavljanje letnih gospodarskih načrtov in da se pri sestavi upošteva določene smernice in načela.

Odgovarja za izpopolnjevanje tehnoloških postopkov, organizacije dela, in uvajanje sodobnejših metod dela v proizvodnem procesu.

Odgovarja za izdelavo in točnost analiz poslovanja.

Zasleduje gibanje produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti ter predlaga ustrezne ukrepe.

Vsklajuje delo pri sestavljanju normativov in jih predlaga v potrditev.

Skrbi za vzpodbujanje racionalizatorske in novatorske dejavnosti.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami. Planira potrebe po kadrih v sektorju in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 177

Direktorja sektorja za ekonomiko imenuje na osnovi zunanjega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 8 let prakse na vodstvenih mestih v gospodarstvu ali srednja strokovna izobrazba in 15 let praxe na vodstvenih mestih.

e) Splošni sektor

Člen 178

Organizira in opravlja administracijo železarne in vodi pisarniški ekonomat. Opravlja pravne zadeve in zastopa železarno pred sodnimi in upravnimi organi družbene skupnosti. Sprejema, registrira, oddaja in razdeljuje pošto. Vodi arhiv železarne. Opravlja požarno varnostno in splošno varnostno službo ter vodi referata za narodno obrambo in civilno zaščito.

Opravlja prevozne usluge z osebnimi in tovornimi avtomobili.

Sprejema poslovne goste.

Zbira, ureja in izstavlja zgodovinske eksponate, gradivo tehničnega značaja in gradivo delavskega gibanja ter NOV s posebnim poudarkom na železarno. Skrbi za nadaljnje zavarovanje tehničnih spomenikov s področja železarstva na Gorenjskem.

Organizira prehrano delavcev, upravlja in vzdržuje domove za samce in ostale stanovaljske stavbe, ki so pod upravo gostinske enote Železar in počitniške domove. Skrbi za čiščenje poslovnih prostorov in dvorišč v železarni.

Opravlja informacijsko službo, ki ima nalogo, da informira člane delovne skupnosti

nih sredstev, surovim, potrosnega materiala, polproizvodov in gotovih proizvodov. Sestavlja zaključni račun železarne.

Dolžan je pravočasno posredovati delovnim enotam mesečne obračune. Odgovarja za točnost in ažurnost podatkov in poročil. Dolžan je prilagajati obračune in poročila potrebam poslovanja delovne enote in delovanju njihovih samoupravnih organov. Obračunava osebne dohodke članov delovne skupnosti in jih izplačuje.

Opravlja plačila obveznosti do družbe in dobaviteljev. Izterjuje neporavnane obveznosti kupcev.

Skladno s sklepi samoupravnih organov najema dolgoročne in kratkoročne kredite in skrbi za pravočasno odplačevanje.

S stalnim in občasnim poročili seznanja samoupravne organe s finančno problematiko železarne.

Člen 164

Gospodarsko-računski sektor se deli na:
Vodstvo sektorja
Finančno knjigovodstvo
Obratovno knjigovodstvo
Knjigovodstvo osnovnih sredstev in novogradenj
Oddelek za obračun osebnih dohodkov
Finančno operativno
Finančno analizo
Finančno inšpekcijo
Kontrolno materialno službo

Člen 165

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrди delavski svet železarne.

Člen 166

Delo gospodarsko računskega sektorja organizira in koordinira direktor gospodarsko računskega sektorja, ki je za svoje delo odgovoren direktorju železarne in samoupravnim organom.

Odgovarja za zakonitost materialnega in finančnega poslovanja železarne in za ažurno vodenje poslovnih knjig.

Odgovarja da so obračuni in poročila pravočasno, točno sestavljena in da odgovarjajo dejanskemu stanju.

Dolžan je dostavljati delovnim enotam in drugim samoupravnim organom obračune in poročila o poslovanju.

Skrbi da se sredstva skladov podjetja uporabljajo po določenih planov in sklepih samoupravnih organov. Skrbi za pravilno opravljanje stalnih in obasnih inventur.

Najema dolgoročne in kratkoročne kredite ter odgovarja, da se smotrno in namensko uporabljajo.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami. Planira potrebe po kadrih v sektorju in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 167

Direktorja gospodarsko računskega sektorja imenuje na osnovi zunanje razpisa delavski svet železarne. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in

očet prakse v finančno knjigovodski stroki, ali srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse v finančno knjigovodski stroki na vodstvenih mestih.

č) Kadrovski sektor

Člen 168

Temeljna naloga kadrovskega sektorja je vsestranska skrb za človeka, pri tem pa:

Organizira in vodi izvrševanje kadrovske politike v skladu s potrebami in po smernicah samoupravnih organov.

Planira potrebe po kadrih, skrbi za vsklajen dotok delavcev za redno izpopolnjevanje normativa in za občasne potrebe.

Sprejema in uvaja nove delavce in skrbi za stalnost zaposlenih.

Programira izobraževanje kadrov in posreduje samoupravnim organom predloge za štipendiranje.

Skrbi za strokovno izpopolnjevanje zaposlenih in za njihovo napredovanje. Vodi evidenco o kadrih.

Odgovarja za vsklajen dotok novih delavcev in za pravočasno izpopolnjevanje normativa za potrebe proizvodnje.

V primeru, da ni v stanju zagotoviti potrebne števila delavcev, mora o tem pravočasno obvestiti samoupravne organe prizadete delovne enote in službe z namenom, da prilagodijo program proizvodnje. Če tega ne napravi, je materialno odgovoren za posledice izpada proizvodnje.

Opravlja zdravstveno in socialno varstvo zaposlenih, varstvo in rehabilitacijo invalidov ter varstvo žena, mladine in borcev NOV.

Zasleduje delovanje sistema nagrajevanja in predlaga samoupravnim organom potrebne ukrepe.

Skrbi z urejanje in izboljševanje pogojev dela, koriščenja prostega časa, prehrane, stanovanjskih pogojev in prevoza na delo.

S stalnimi in občasnim poročili seznanja samoupravne organe s kadrovsko problematiko in predlaga ustrezne ukrepe.

Člen 169

Kadrovski sektor se deli na:

Vodstvo sektorja
Oddelek za kadre
Oddelek za nagrajevanje
Studijsko analitski oddelek
Oddelek za družbeni standard
Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo
Oddelek za varnost dela.

Člen 170

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrди delavski svet železarne.

Člen 171

Delo kadrovskega sektorja organizira in koordinira direktor kadrovskega sektorja, ki je za delo sektorja odgovoren direktorju železarne.

Planira perspektivne potrebe po kadrih. Zasleduje razvoj strokovnosti kadra na ključnih delovnih mestih in kadra v tem sektorju.

3. tekoče razpravljati o poročilih direktorja železarne, ki se nanašajo na njegovo delo in na poslovanje železarne,

4. nadzirati izvrševanje svojih sklepov in sklepov delavskega sveta železarne,

5. mesečno razpravljati o namenu, uspehih in stroških tuzemskih službenih potovanj.

Člen 109

Upravni odbor ima pravico zadržati, odpraviti ali razveljaviti nezakonite akte direktorja železarne.

Člen 110

Upravni odbor je pristojen:

1. skrbi za pripravo samoupravnih aktov in pripravlja gradivo za zbere delovne skupnosti železarne. Zbira mnenja, pripombe, predloge in sklepe zborov, jih vskladi in posreduje delavskemu svetu železarne. Razpravlja o poročilih za delavski svet železarne in jih preko odgovarjajoče komisije posreduje delavskemu svetu s svojimi predlogi. Pripravlja gradivo, daje svoje mnenje in predloge na vsa vprašanja, ki spadajo v pristojnost delavskega sveta železarne.

2. Po zasedanju delavskega sveta železarne analizira njegove sklepe in določi ukrepe za njihovo izvršitev.

Redno ugotavlja kako so bili sklepi delavskega sveta izvršeni in odreja nadaljnje ukrepe.

3. Operativno upravlja poslovanje železarne, sklepa o večjih odstopanjih od sprejetih planov in programov ter potrjenih normativov. V kolikor pri tem za posamezno področje ni pristojen, pripravi predlog in ga posreduje preko odgovarjajoče komisije delavskemu svetu železarne.

4. Potrjuje mesečne proizvodne plane in analizira izpolnitev proizvodnje, prodaje in dotoka sredstev. V zvezi s tem sprejema potrebne ukrepe.

5. Razvija novatorsko in racionalizatorsko dejavnost, skrbi za realizacijo osvojenih patentov, racionalizatorskih in novatorskih predlogov ter tehničnih izboljšav.

6. Redno analizira sklepe samoupravnih organov delovnih enot. Sprejema ukrepe za rešitev pomembnejših vprašanj, o katerih so sklepali samoupravni organi delovnih enot. O svojih ugotovitvah poroča delavskemu svetu železarne.

7. Spremlja izvajanje določil tega statuta, določil drugih samoupravnih predpisov, predvsem tistih, ki urejajo delovna razmerja, zdravstveno tehnično varstvo in socialno zdravstveno zavarovanje ter izvajanje splošnih predpisov.

8. Izreka priznanje za izredne uspehe in z drugimi ustreznimi ukrepi utrjuje delovno disciplino.

9. Razpisuje delovna mesta: asistentov, vodij oddelkov, obratovodij, vodij služb, vodij obratov vzdrževanja, energije in transporta, pomočnikov direktorjev sektorjev in ostala delovna mesta v strokovnih službah, za katere se zahteva visoka strokovna izobrazba prve, druge ali tretje stopnje. Odloča tudi o imenovanju oseb na ta delovna mesta s tem, da prehodno dobi soglasje delavskega sveta prizadete delovne enote.

10. Sklepa o odpovedi delovnega razmerja oseb, ki zasedajo delovna mesta navedena v točki 9 tega člena.

11. Odobrava službena potovanja in strokovno izpopolnjevanje v inozemstvu.

12. Operativno vodi delo upravnih komisij in razpravlja o njihovem delu.

Za reševanje zahtevnejših vprašanj imenuje občasne komisije. Upravnim komisijam predpisuje naloge in zadolžitve s posebnimi navodili, občasnim komisijam pa naloge in zadolžitve predpiše v določbi, s katero komisijo imenuje.

13. Odloča o podeljevanju podpor, dotacij in raznih drugih pomoči posameznikom, društvom in družbenim organizacijam, po postavljenih kriterijih in v mejah sredstev, ki mu jih vsako leto odobri delavski svet železarne. Za reševanje teh vprašanj lahko upravni odbor v okviru postavljenih kriterijev pooblasti posamezne službe.

14. Rešuje vse ostale zadeve, za katere je pristojen po določenih tega statuta, drugih pravilnikih, predpisih in navodilih. Rešuje tudi zadeve, za katere ga pooblasti delavski svet železarne.

15. O svojem delu redno poroča delavskemu svetu.

Člen 111

Če iz kakršnihkoli vzrokov kateremu od članov upravnega odbora preneha funkcija pred potekom mandatne dobe, delavski svet železarne namesto njega izvoli drugega.

Člen 112

Delavski svet železarne lahko še pred potekom mandatne dobe zamenja celoten upravni odbor ali posameznega člana, če so leti zaradi slabega dela ali kako drugače izgubili zaupanje delavskega sveta ali delovne skupnosti železarne. Odpoklic upravnega odbora, ali posameznega člana lahko predlaga vsak član delavskega sveta.

Predlog mora biti praviloma pismen, lahko pa je tudi ustnen, v vsakem primeru pa mora biti utemeljen.

Člen 113

O odpoklicu upravnega odbora ali posameznega člana sklepa delavski svet železarne s tajnim glasovanjem.

Člen 114

Če so odpoklicani člani upravnega odbora tudi člani delavskega sveta, se ob prenehanju članstva v upravnem odboru začne postopek za odpoklic iz delavskega sveta železarne.

Člen 115

Delo v upravnem odboru je častna funkcija in med opravljanjem te funkcije člani ne dobivajo nagrad, razen nadomestil, določenih v tem statutu.

Delavski svet železarne lahko ob izteku mandatne dobe v primerni obliki nagradi člane upravnega odbora, z ozirom na obremenitev v prostem času in za uspešno delo.

Člen 116

Upravni odbor operativno vodi naslednje upravne komisije:

a) Komisijo za sklepanje in prenehanje delovnega razmerja

b) Komisijo za zdravstveno tehnično varstvo

c) Komisijo za stanovanjska vprašanja članov delovne skupnosti

č) Disciplinsko komisijo

d) Komisijo za varstvo žena, mladine in invalidov

e) Komisijo za kadre (predlogi)

č) Direktor železarne

Člen 117

Direktor vodi poslovanje železarne. Organizira delovni proces, koordinira, vodi in kontrolira tekoče poslovanje in izpolnjevanje gospodarskega načrta železarne. Pri delu je direktor samostojen in za svoje delo odgovarja delovni skupnosti, delavskemu svetu in upravnemu odboru.

Odgovarja za zakonito poslovanje in izvrševanje obveznosti do družbene skupnosti. Dolžan je opozarjati organe samoupravljanja železarne na nezakonitost sklepov. Dolžan je zadržati izvršitev nezakonitega sklepa, če pa samoupravni organ vztraja na takem sklepu, mora takoj o tem obvestiti organ družbeno-politične skupnosti.

V kolikor sprejme samoupravni organ delovne enote nezakonit sklep, direktor zadrži njegovo izvršitev in o tem obvesti delavski svet železarne in zahteva odločitev.

Člen 118

Direktor zastopa železarno pred organi družbene skupnosti, zbornicami, strokovnimi združenji, drugimi ustanovami in v vseh drugih poslovno-pravnih razmerjih. Samostojno sklepa pogodbe in za železarno prevzema pravice ter ustanavlja obveznosti. Kadar se za železarno ustanavljajo obveznosti izven običajnih poslovnih okvirov, mora direktor predhodno dobiti za to soglasje upravnega odbora. Za smotrnost obveznosti, ki jih direktor ustanovi za železarno, je materialno in disciplinsko odgovoren.

Člen 119

Direktor železarne odobrava prodajo osnovnih sredstev do vrednosti, ki jo vsako leto določi delavski svet železarne.

Člen 120

Izvršuje sklepe delavskega sveta in upravnega odbora. Daje delovnim enotam, strokovnim službam in posameznikom delovne naloge za izvrševanje sklepov organov samoupravljanja.

Skrbi, da strokovne službe pravočasno pripravijo gradivo za organe upravljanja. Odgovarja, da podatki prikazujejo dejansko stanje železarne in da so ažurni.

Direktor poroča samoupravnim organom železarne o rezultatih poslovanja, o gospodarskem stanju železarne, o delu zbornic, združenj in strokovnih društev, katerih član je železarna, o stališčih in sklepih družbenega knjigovodstva, drugih družbenih organov in sodišč.

Direktor je za notranje poslovanje železarne materialno in disciplinsko odgovoren. Direktor je odgovoren za sprovajanje samoupravnih predpisov. Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov.

Člen 121

Direktor železarne izdaja odločbe v okviru pooblastil in na osnovi sklepov organov samoupravljanja. Dolžan je uvesti disciplinske postopke in postopke za povrnitev materialne škode.

Člen 122

Direktorja železarne imenuje delavski svet. Za direktorja železarne se lahko imenuje oseba, ki ima poleg splošnih pogojev tehnično, pravno ali ekonomsko visokošolsko izobrazbo z najmanj 15 let prakse v gospodarstvu.

Člen 123

Delavski svet železarne lahko razreši direktorja pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, na željo direktorja, po sili zakona in z odstavitvijo. Odstavitelj direktorja lahko predlaga upravni odbor, 1/4 članov delavskega sveta ali nadzorni organ družbeno-politične skupnosti. Delavski svet železarne imenuje komisijo, ki ugotovi utemeljenost predloga za odstavitev. Direktor se lahko pritoži proti odstavitvi na pristojnem organu družbeno-politične skupnosti.

Člen 124

Direktorja železarne v njegovi odsotnosti nadomešča oseba, ki jo imenuje upravni odbor. To imenovanje velja za mandatno dobo tega upravnega odbora.

V primerih, kadar ostane delovno mesto direktorja železarne nezasedeno po sili zakona ali kako drugače, upravni odbor imenuje vršilec dolžnosti, vendar najdalj za dobo 6 mesecev.

Strokovni kolegij

Člen 125

Strokovni kolegij je posvetovalni organ direktorja železarne. Obravnava tekočo problematiko poslovanja in druga strokovna vprašanja.

Člane kolegija imenuje direktor železarne. Po svoji službeni dolžnosti so člani strokovnega kolegija direktorji sektorjev, direktor uprave osnovnih sredstev in sekretar.

Odnosi med delovnimi enotami

Člen 126

Delovne enote so ne glede na njihov obseg, vrsto dejavnosti in ekonomski pomen za železarno v medsebojnih odnosih in v odnosu do železarne enakopravne glede pravic, dolžnosti in odgovornosti.

Člen 127

Delovne enote so dolžne svoje delo medsebojno usklajevati in aktivno uresničevati skupne naloge železarne.

Člen 128

Delovne enote morajo predvsem koristiti proizvodne storitve in usluge ostalih delov-

Člen 157

Oddelek tehnične kontrole je služba z nalogami in odgovornostmi, da:

— Kontrolira kvaliteto dobavljenega materiala, surovin, pomožnega materiala, lastnih polproizvodov in proizvodov ter odreja njihovo klasifikacijo.

— Kontrolira tehnološki postopek v posameznih fazah predelave in kvaliteto izdelkov ter daje svoje izsledke zainteresiranim.

— V primeru sporov med obrati o kvaliteti proizvodov deluje oddelček tehnične kontrole kot arbiter. Rešuje reklamacije glede kvalitete tako domače, kot zunanje.

— Opravlja preiskave proizvodov pri osebnih prevzemih in za izstavljanje atestov ter je odgovoren za njihovo pravočasno izstavljanje.

— Vodj evidenco standardov, zastopa železarno pri izdelavi in izpopolnjevanju standardov. Predpisuje v sodelovanju z RO, prizadeto delovno enoto in komercialnim sektorjem notranje standarde. O vseh spremembah, zunanjih in notranjih standardov obvešča vse prizadete enote in službe.

— Sestavlja poročila o kvalitetni problematiki, kvalitetnih reklamacijah in o rezultatih kvalitetne kontrole.

Na čelu službe je vodja, ki je za izvrševanje nalog oddelka odgovoren tehničnemu direktorju.

b) Komercialni sektor

Člen 158

Naloge komercialnega sektorja:

Raziskuje in analizira domače in tuja tržišča v pogledu nabave surovin, pomožnega materiala in osnovnih sredstev, prodaje proizvodov in gibanja cen ter ostalih nabavnih in prodajnih pogojev.

Nabavlja surovine, pomožni material, osnovna sredstva in rezervne dele doma in v tujini po planu ali naročilnicah delovne enote in službe. Skrbi, da je dotok surovin usklajen z dinamiko proizvodnje, da kvaliteta surovin odgovarja proizvodnim potrebam in odgovarja za pravočasno nabavo v okviru plana ali naročilnic.

V primerih, da teh nalog ne more izpolniti, mora pravočasno obvestiti prizadeto delovno enoto in službo, da ta spremeni proizvodni program. Če tega ne stori, nosi materialno odgovornost za posledice v proizvodnji.

Prodaja proizvode in usluge doma in v tujini. Skrbi da so prevzemne obveze vsklajene z notranjimi predpisi glede količine, kvalitete in dimenzij, da se prodajne obveznosti izpolnjujejo v sprejetih rokih. S kupci vzdržuje tesne poslovne stike. Fakturira odpremljeno blago. Skrbi za učinkovito ekonomsko propagando.

Prevzema blago in odgovarja za kontrolo kvalitete ter količine.

Skrbi za pravilno disponiranje in skladiščenje.

Skrbi za pravočasno in pravilno odpremo proizvodov.

Sklepa pogodbe o nabavi surovin, pomožnih materialov, rezervnih delov in osnovnih sredstev.

Sklepa pogodbe o prodaji proizvodov in uslug ter pogodbe o prevozihi.

Sprejema, vlaga in rešuje reklamacije.

Člen 159

Komercialni sektor se deli na:

Vodstvo sektorja

Raziskavo tržišča in propagando

Nabavno službo

Prodajno službo

Zunanje trgovinsko službo

Špedicijo

Člen 160

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 161

Delo komercialnega sektorja organizira in koordinira komercialni direktor, ki je za delo sektorja odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za dinamiko in ekonomiko nabave in prodaje v skladu z letnim gospodarskim načrtom.

Skrbi, da se proizvodnja usmerja na tiste proizvode, ki železarni po analizi tržišča dajejo največji dohodek.

Pri sklepanju pogodb za nabavo novih osnovnih sredstev in za oddajo investicijskih del, skrbi, da so doseženi pogoji za železarno čim ugodnejši.

Skrbi, da so poslovni odnosi s kupci in dobavitelji komercialno in pravno urejeni.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami pri planiranju proizvodnje, nabave, prodaje, oddajanju investicijskih del ter pri reševanju vseh ostalih problemov na teh področjih.

Samoupravne organe obvešča o stanju domačega in tujih tržišč, jim daje predloge za oblikovanje poslovne politike, poroča o izpolnjevanju obvez do kupcev, o njihovem dnosu do železarne in predlaga ustrezne ukrepe.

Planira potrebe po kadrih v sektorju in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov s delavci.

Člen 162

Komercialnega direktorja imenuje na osnovi zunanjega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 8 let komercialne prakse, ali srednja strokovna izobrazba in 15 let komercialne prakse na vodstvenih mestih.

c) Gospodarsko-računski sektor

Člen 163

Naloge gospodarsko-računskega sektorja: Organizira in vodi finančno poslovanje železarne.

Skrbi da se vsa dogajanja v materialnem in finančnem poslovanju tekoče vodijo in dokumentirajo. Vodi vse predpisane poslovne knjige.

Opravlja obračun proizvodnje, sestavlja mesečne, četrtletne, polletne in letne obračune in zasleduje gibanje proizvodnih stroškov. Sodeluje pri sestavi letnega finančnega plana, stalno in občasno opravlja inventure osnov-

Člen 151

Delovodja vodi izmeno v oddelku ali delavnico in odgovarja za izvrševanje svojih nalog, asistentu ali obratovodju. Delovodja organizira delo izmene ali delavnice, delavcem odreja delo in nadzoruje izvrševanje delovnih nalog. Delovodja odgovarja za časovno, kvalitetno in količinsko izvrševanje proizvodnih nalog.

Odgovarja za pravočasno odkrivanje vzrokov slabe kvalitete proizvodov.

Odgovarja za racionalno koriščenje vložka pomožnega materiala, energije, orodja, naprav in za učinkovito zaposlitev delavcev. Odgovarja za izvajanje določil delovnega reda proizvodnje in delovne discipline ter ukrepa v primerih kršitve.

Skrbi za racionalno ureditev delovnih mest za izpopolnjevanje opreme in orodja, za razvoj in uveljavljanje racionalizatorskih in novatorskih idej.

Odgovarja za varnost pri delu, za uporabljanje varnostnih naprav in osebnih zaščitnih sredstev. Seznanja delavce z nevarnostmi na delovnem mestu in v obratu ter jih poučuje o varnosti pri delu in varnostnih predpisih. Odgovarja za izvrševanje požarno-varnostnih predpisov.

Odgovarja za točno vodenje vse predpisane evidence.

Skrbi za priučevanje kadrov na delovnih mestih in za priučitev rezervnega kadra na ključnih delovnih mestih.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 152

Delovodjo imenuje na osnovi notranjega razpisa delavski svet delovne enote. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je srednja strokovna izobrazba ali delovodska šola in 5 let prakse, poklicna šola s strokovnim preizkusom ali visoka kvalifikacija in 10 let prakse na visokokvalificiranih delovnih mestih.

Člen 153

Asistent za vzdrževanje vodi vsa tekoča in preventivna dela vzdrževanja v obratu in je za delo neposredno odgovoren obratovodju. Asistent za vzdrževanje v sodelovanju z obratovodjem izdeluje programe investicijskega vzdrževanja, terminske plane remontov in rednih popravil, preskrbi tehnično dokumentacijo za vse to in izdela predračune.

Asistent za vzdrževanje odgovarja, da se sredstva, namenjena za celotno vzdrževanje, uporabljajo smotno in namensko ter ne presegajo planiranih višin.

Asistent za vzdrževanje vodi evidenco za vsa osnovna sredstva v obratu, vodi točno evidenco vseh mehanskih in električnih okvar in zastojev po posameznih napravah, ločeno po agregatih.

Skrbi za celotno tehnično dokumentacijo naprav in strojev, ter vodi tehnično korespondenco za osnovna sredstva ločeno po agregatih.

Izpopolnjuje katalog potrebnih rezervnih delov in odgovarja za pravočasno naročanje, predpisano zalogo in pravilno skladiščenje

rezervnih delov. Skrbi za tipizacijo strojnih elementov in rezervnih delov.

Odgovarja za ydrževanje varnostnih zaščitnih naprav in za njihovo pravilno koriščenje. Odgovarja za varnost in pravilno uporabo zaščitnih sredstev pri vzdrževalnih delih.

Člen 154

Asistenta za vzdrževanje imenuje upravni odbor na osnovi notranjega razpisa. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 1 leto prakse, ali srednja strokovna izobrazba in 6 let prakse.

Službe tehničnega sektorja

Člen 155

Raziskovalni oddelk je strokovna služba tehničnega sektorja za razvojno delo z naslednjimi nalogami:

— Opravlja raziskovalno delo za osvajanje novih proizvodov in za spremembe ali izpopolnitve obstoječih tehnoloških postopkov predelave jekla oziroma izdelave drugih proizvodov.

— Z metalografskimi in fizikalnimi preskavami spremlja proizvodnjo.

— Skupno z obrati rešuje probleme metalurškega značaja, ki se pojavljajo v redni proizvodnji in nadzira izvajanje regulativov.

— Pri osvajanju posameznih kvalitiet oziroma izdelkov mora izdelati podroben regulativ, ki naj jamči nemoteno proizvodnjo.

— Opravlja eksperimentalno delo. Delo oddelka vodi vodja, ki je odgovoren tehničnemu direktorju.

Člen 156

Centralna priprava dela je tehnična služba, ki ima naslednje naloge:

— Centralna priprava dela sodeluje s sektorjem za ekonomiko podjetja in obratovodstvi pri izdelavi letnega plana skupne proizvodnje, izplenov, fonda časa in normativov.

— Na osnovi letnega plana proizvodnje in možnosti preskrbe z osnovnimi proizvodnimi surovinami ter na osnovi naročil, obdela letni plan skupne blagovne proizvodnje z balanskim vložnega materiala za vse vrste proizvodov.

— Na osnovi naročil izdeluje mesečne plane, programe dela za posamezne obrate in agregate ter predpisuje odgovarjajoče delovne naloge za proizvodne obrate.

— Planira in zagotavlja posameznim proizvodnim obratom polproizvode in koordinira medfazno proizvodnjo. Zasleduje in kontrolira terminsko izpolnjevanje mesečnih planov in programov dela.

— V tesni povezavi s komercialnimi službami določa čimboljše izpolnjevanje posameznih naročil v skladu z optimalnim izkoriščanjem kapacitet.

— Izdela terminska poročila o izvršeni proizvodnji. Zasleduje in evidentira zaloge vložka, polfabrikatov in tehničnih pokazateljev, ki služijo za nadaljnje planiranje in programiranje.

Na čelu službe je vodja centralne priprave dela, ki je za delo službe odgovoren tehničnemu direktorju.

nih enot železarne z upoštevanjem tržnih pogojev. Prav tako morajo delovne enote nuditi svoje usluge prvenstveno drugim delovnim enotam železarne in šele nato zunanjim strankam preko pristojnih služb.

Člen 129

Vodstva delovnih enot morajo obveščati druge delovne enote, katerim dobavljajo lastne proizvode ali jim nudijo usluge ob težavah v proizvodnji ali dejavnosti, oziroma o spremembah glede prevzetih obveznosti. Ta obvestila morajo vodstva delovnih enot posredovati tudi prizadetim strokovnim službam.

Člen 130

Delovna enota, ki zaradi subjektivnih razlogov ne izpolni sprejetih obveznosti drugi delovni enoti in ji s tem povzroči zastoj v proizvodnji, slabšo kakovost proizvodov in povečanje stroškov proizvodnje, mora prizadeti delovni enoti iz lastnih sredstev plačati penale. Delovne enote se za pravočasno izpolnjevanje naročil in kakovosti proizvodov lahko dogovorijo tudi o plačilu premije. Plačevanje premij in penalov ureja pravilnik o formiranju in delitvi dohodka, ki ureja tudi vse ostale ekonomske odnose med delovnimi enotami.

Člen 131

Reševanje sporov glede vseh medsebojnih poslovnih odnosov med delovnimi enotami spada v pristojnost delavskega sveta železarne.

IV. Organizacija železarne

Člen 134

Organizacijska struktura železarne se mora prilagajati potrebam in zahtevam nadaljnega razvoja družbenih odnosov in tehnološkega procesa proizvodnje ter pogojem tržišča.

Organizacijska struktura železarne mora zagotavljati brezhibno delovanje celotnega delovnega organizma. Vsaka sprememba organizacije mora zagotoviti boljši ekonomski uspeh.

Spremembe organizacijskih oblik železarne narekujejo zlasti:

— Boljša koordinacija dela osnovne in pomožne dejavnosti

— Racionalnejše izkoriščanje kapacitet in opravljanje delovnih nalog

— Uvajanje novih postopkov dela

— Uvajanje sodobnih tehničnih dosežkov in avtomacije

— Prilagajanje spremenjenim zahtevam tržišča

— Investicijska vlaganja

— Sprememba obsega delovnih zadržitev

Člen 135

Organi samoupravljanja so dolžni organizacijsko strukturo železarne prilagajati nastajajočim potrebam.

O ustanavljanju novih in ukinjanju obstoječih organizacijskih enot sklepa delavski svet železarne, ki se mora predhodno posvetovati z organom upravljanja prizadete delovne enote.

me. Odločitev delavskega sveta v takem sporu je dokončna.

Člen 132

Delavski svet železarne analizira, usmerja in koordinira poslovanje delovnih enot. Kardar delavski svet železarne ugotovi, da neka delovna enota ne dosega zadovoljivih gospodarskih uspehov, mora proučiti stanje, ugotoviti vzroke in dati delovni enoti ustrezna priporočila. Delovna enota mora ta priporočila obravnavati in v določenem roku poročati delavskemu svetu železarne o svojih stališčih. V primeru, da delovna enota zavrne priporočila delavskega sveta železarne in v svojem poslovanju še naprej ne dosega zadovoljivih rezultatov, lahko delavski svet železarne razpusti organ samoupravljanja delovne enote in prevzame neposredno upravljanje te enote. Delovna enota ostane brez samostojnega upravljanja, dokler niso odpravljeni vzroki slabega gospodarjenja.

Člen 133

Delavski svet železarne ob prevzemu neposrednega upravljanja delovne enote po prejšnjem členu, imenuje upravitelja delovne enote. Vse pristojnosti samoupravnih organov delovne enote s tem začasno preidejo na delavski svet železarne.

Ko so odpravljeni vzroki slabega gospodarjenja v delovni enoti, delavski svet železarne razpiše volitve v novi delavski svet delovne enote in delovno mesto obratovodje.

Delavski svet železarne odloča tudi o prenosu določene dejavnosti iz ene v drugo organizacijsko enoto, po predhodnem posvetovanju s prizadetimi enotami.

O notranji organizacijski obliki in njenih spremembah odloča samoupravni organ delovne enote.

Člen 136

Železarna opravlja:

a) **Osnovno dejavnost** v talilniških obratih, valjalniških obratih in hladno predelovalnih obratih

b) **Vzporedno dejavnost** v livarnah in šamotarni

c) **Pomožno dejavnost** v energetskih obratih, vzdrževalnih obratih in prometu-transportu

d) **Uslužnostno dejavnost** v gostinskih obratih

Te dejavnosti so v notranji organizaciji dela podeljene na delovne enote, od katerih vsaka predstavlja zaključen tehnološki proces ali določeno dejavnost. Te delovne enote imajo v okviru notne organizacije železarne določeno samostojnost in enakopraven položaj v medsebojnem poslovanju.

Člen 137

Strokovne službe so delovne enote, ki opravljajo specializirane naloge za vse ostale delovne enote. Njihov položaj je medsebojno enakopraven, kakor tudi enakopraven položaju ostalih delovnih enot v železarne.

Člen 138

Železarna se organizacijsko deli na sektorje, obrate, službe, oddelke, odseke, skupine, referate in delovna mesta.

Osnovna organizacijska delitev:

- a) Tehnični sektor
  - b) Komerčni sektor
  - c) Gospodarsko-računski sektor
  - č) Kadrovski sektor
  - d) Sektor za ekonomiko
  - e) Splošni sektor
  - f) Uprava osnovnih sredstev
- a) Tehnični sektor

Člen 139

Naloge tehničnega sektorja:

Organizira, vodi, koordinira, kontrolira tehnološki proces proizvodnje in skrbi za napredok kvalitetne proizvodnje.

Izvršuje letne in mesečne plane proizvodnje.

Zbira in daje na razpolago tehnične podatke.

Skrbi za gradnjo in napredok proizvodnih kapacitet ter izvaja raziskovalna dela in uvaja nove proizvode.

Skrbi za usposobljenost strojev in naprav. Skrbi za urejenost tehnične in delovne dokumentacije.

Skrbi za varnost pri delu in za požarno varnost ter sodeluje z odgovarjajočo službo pri kadrovskega sektorju.

Člen 140

Tehnični sektor se deli na:

1. Vodstvo sektorja

2. Obrati

a) Talilniški obrati

- Plavži
- Martinarna
- Elektropeč
- Šamotarna
- Livarna

b) Valjarniški obrati

- Valjarna profilov
- Valjarna debele pločevine
- Valjarna tanke pločevine
- Valjarna žice
- Jeklovlek
- Strugarna valjev

c) Predelovalni obrati

- Hladna valjarna-žičarna
- Cevarna
- Žebljarna
- Elektrodni

č) Strojno energetski obrati

- Vzdrževanje
- mehanična delavnica
- konstrukcijska delavnica
- elektro delavnica
- gradbena delavnica
- vzdrževanje valjarn Javornik
- Energija
- plinska in vodna energija
- elektro in toplotna energija
- energetsko gospodarstvo
- Promet-transport
- promet
- transport

3. Službe

- Raziskovalni oddelk
- Centralna priprava dela
- Oddelk tehnične kontrole
- Projektivni biro

Člen 141

Podrobno organizacijo sektorja predpise poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne. Za operativno izvajanje nalog sektorja in za koordinacijo dela med posameznimi delovnimi enotami ima tehnični direktor pomočnika direktorja za posamezno področje (talilnice, valjarne, predelovalne obrate, strojno energetske obrate).

Člen 142

Delo tehničnega sektorja organizira, koordinira in kontrolira izvrševanje proizvodnih nalog po mesečnih in letnih planih tehnični direktor. Za delo sektorja je odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za kvaliteto proizvodnje, izpolnjevanje tehnološkega procesa ter uvajanje novih proizvodov.

Skrbi za smotrno planiranje in izvrševanje amortizacijske zamenjave investicijskega in rednega vzdrževanja.

Skrbi za uvajanje sodobnih tehničnih naprav v procesu proizvodnje in za razvoj proizvodnih kapacitet.

Planira potrebe po kadrih v sektorju in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje. Analizira delo tehničnega sektorja in daje direktorju železarne predloge za izboljšave proizvodnih postopkov, organizacije dela in predlaga druge ukrepe.

Direktorju železarne daje predloge normativov kapacitet, izplenov, zastojev, proizvodnih časov in zalog.

Odgovarja za ekonomičnost proizvodnje. Odgovarja za izvajanje predpisov o varnosti pri delu in predpisov o požarni varnosti.

Kontrolira izvrševanje določil delovnega reda, proizvodnje in delovne discipline ter predlaga potrebne ukrepe.

Usklajuje delo tehničnega sektorja z delom ostalih sektorjev.

Vodi obratovodske konference in ostala posvetovanja v sektorju.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 143

Tehničnega direktorja imenuje na osnovi zunanega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 10 let prakse na vodstvenih mestih v metalurški stroki ali srednja strokovna izobrazba in 20 let prakse na vodstvenih mestih v metalurški stroki.

Člen 144

Pomočnik tehničnega direktorja koordinira in kontrolira izvrševanje proizvodnih nalog po mesečnih in letnih planih ter programih dela, za krajša obdobja v delovnih enotah, ki spadajo v njegovo področje.

Sodeluje s pripravo dela pri sestavljanju proizvodnih programov in v sodelovanju z

obratovodstvi rešuje operativno problematiko.

Skrbi za izvajanje predpisanih regulativov in novih tehnoloških postopkov.

Sestavlja predloge normativov kapacitet, izplenov, zastojev, proizvodnih časov, zalog osnovnih surovin in polproizvodov.

Skrbi za pravilno koriščenje koledarskega časa in optimalno koriščenje proizvodnih kapacitet.

Daje tehničnemu direktorju terminska in izredna poročila ter analize o izvrševanju proizvodnih nalog z ustreznimi obrazložitvami.

Skrbi za izvajanje določil delovnega reda, proizvodnje in delovne discipline ter predlaga ustrezne ukrepe.

Pomočnik tehničnega direktorja je za svoje delo odgovoren tehničnemu direktorju.

Člen 145

Pomočnika tehničnega direktorja imenuje na osnovi notranjega razpisa upravni odbor železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 8 let prakse na vodstvenih mestih ali srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse na vodstvenih mestih.

Člen 146

Obrat predstavlja ožjo delovno skupnost železarne, ki deluje kot povezana celota v proizvodnem ali uslužnostnem procesu dela s skupnim ekonomskim interesom. Obrat ima samostojno organizacijo dela za izvrševanje delovnih nalog in razpolaga z osnovnimi in dodatnimi sredstvi.

Proizvodnja obrata temelji na osnovi programov, ki so sestavni del letnega proizvodnega plana.

Obrat skrbi za pravilno koriščenje kapacitet s smotrnim obratovanjem, smotrnim vzdrževanjem in za kvaliteto izdelkov, ki mora odgovarjati predpisanim standardom.

V okviru letnega plana nabave in programa proizvodnje je dolžan pravočasno naročiti surovine in potrošni material. V kolikor obrat potrošnega materiala in surovin pravočasno ne naroči je materialno odgovoren za posledice izpada proizvodnje.

Skrbi za varnost pri delu, za požarno varnost in za dobre delovne pogoje.

Skrbi za urejenost materialnega poslovanja, delovne dokumentacije, evidence in zajemanja podatkov.

Obrat ima lahko zaradi svoje pomožne dejavnosti še oddelke ali delavnice in za opravljanje posebnih del skupine. Obrat vodi obratovodja, v pomoč ima asistente. Na čelu oddelka ali delavnice je delovodja, skupino pa vodi skupinovodja.

Člen 147

Obrat vodi obratovodja v mejah pristojnosti, ki mu jih daje statut, pravilniki in ostali predpisi ter na osnovi nalog samoupravnih organov in tehničnega direktorja oziroma njegovega pomočnika.

Obratovodja organizira proizvodnjo v skladu s planom proizvodnje in je za izvrševanje nalog odgovoren pomočniku tehničnega direktorja.

Predpisuje podrobne proizvodne naloge v skladu s programom proizvodnje in mesečnim planom. Predpisuje bistvene faze dela in kontrolira izvrševanje proizvodnih nalog.

Skrbi za napredok proizvodnje, za izboljšave in uvajanje novih tehnoloških postopkov, za racionalizacijo dela, izpopolnjevanje in izvajanje tehničnih regulativov.

Skrbi za optimalno koriščenje proizvodnih kapacitet, koriščenje koledarskega časa, za redno dopolnjevanje predpisanih zalog osnovnih surovin, polproizvodov in potrošnega materiala.

Odgovarja za redno vzdrževanje osnovnih sredstev, za program koriščenja sredstev investicijskega vzdrževanja in sodeluje pri izbiri novih naprav za potrebe obrata. Odgovarja za pravilno uporabljanje strojev in naprav.

Redno analizira poslovanje obrata in o tem poroča samoupravnim organom in tehničnemu direktorju, ukrepa in daje predloge za odpravljanje pomanjkljivosti. Odgovarja za administrativno delo, za zbiranje podatkov, za tehnično in delovno dokumentacijo, za redna in občasna poročila.

Odgovarja za ekonomično poslovanje obrata.

Odgovarja za izvajanje predpisov o varnosti pri delu in požarni varnosti.

Planira potrebe po kadrih v obratu in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje. Razporeja delavce na ustrezajoča delovna mesta.

Odgovarja za izvrševanje sklepov samoupravnih organov in jim o tem poroča. V primeru, da samoupravni organ namerava sprejeti sklep, ki ne bi bil v skladu z veljavnimi predpisi, ga mora na to opozoriti. Če samoupravni organ tak sklep kljub temu sprejme, mora o tem obvestiti direktorja železarne.

Odgovarja in kontrolira izvajanje določil delovnega reda, proizvodne in delovne discipline ter ukrepa v primerih kršenja reda ali discipline.

Skrbi za razvijanje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov sodelavcev.

Člen 148

Obratovodja imenuje na osnovi notranjega razpisa upravni odbor železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 5 let prakse ali srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse v ožji stroki.

Člen 149

Asistent vodi izmeno ali oddelk in je za izvrševanje vseh nalog odgovoren obratovodju. Asistent na izmeni ali v oddelku opravlja operativno strokovne funkcije obratovodje. Asistent izvršuje tudi naloge, ki mu jih daje obratovodja.

Člen 150

Asistenta imenuje na osnovi notranjega razpisa upravni odbor železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 1 leto prakse ali srednja strokovna izobrazba in 6 let prakse v ožji stroki.

za obno-
zelezarne
umano za-
ga posojila:

O ljudskem posojilu - obveznicah za obnovo Skopja

vplačanega posojila na osebo	% realizac. posojila
10.179	99,05
8.699	100,—
6.720	99,35
6.214	99,32
8.644	100,—
6.480	99,04
10.063	99,83
6.608	100,—
6.535	100,—
6.240	99,75
7.104	100,—
7.843	100,—
8.735	100,—
6.658	100,—
5.343	99,74
7.770	100,—
4.950	98,18
5.695	99,42
5.764	99,62
6.048	99,51
7.703	99,30
9.489	99,47
9.461	99,40
8.424	100,—
5.204	99,77
7.792	97,75
7.649	99,51

obveznic po vrstah apoenov. Posamezni vpisnik preko kontrolira vplačano vsoto, prežete obveznice ter potrdi prejem v koloni 15 navedenega seznama z lastnoročnim podpisom. Podpiše se s črnilom ali kemijskim svinčnikom.

Če vpisnik ne more dvigniti obveznic osebno, pooblasti drugo osebo, da jih prevzame. Ta oseba mora imeti pismeno pooblastilo vpisnika potrjeno od pristojnega organa.

Neizdane obveznice

Neizdane obveznice lahko zadrži podjetje največ 2 meseca od dneva prevzema. Če v tem času obveznic nismo mogli izročiti vpisniku iz objektivnih razlogov (vpisnik umrl ali se odselil neznano kam), jih moramo vrniti pristojni Narodni banki s predpisanim seznanom. Če se vpisniki prijavijo naknadno in zahtevajo obveznice, jih lahko dvignejo le v Narodni banki, kateri so bile vrnjene.

Amortizacija obveznic

Vrsta obveznice	Številka anuitetnega kupona	Datum amortizacije	Vrednost kupona (dinarjev)
1.000	1	1.2.1965	180
	2	1.2.1966	180
	3	1.2.1967	180
	4	1.2.1968	180
	5	1.2.1969	180
	6	1.2.1970	180
	7 (plašč. obv.)	1.2.1971	173
Skupaj		1.253 (s 6% obrestmi)	
2.000	1	1.2.1965	360
	2	1.2.1966	360
	3	1.2.1967	360
	4	1.2.1968	360
	5	1.2.1969	360
	6	1.2.1970	360
	7 (plašč. obv.)	1.2.1971	346
Skupaj		2.506 (s 6% obrestmi)	
5.000	1	1.2.1965	900
	2	1.2.1966	900
	3	1.2.1967	900
	4	1.2.1968	900
	5	1.2.1969	900
	6	1.2.1970	900
	7 (plašč. obv.)	1.2.1971	865
Skupaj		6.265 (s 6% obrestmi)	
10.000	1	1.2.1965	1.800
	2	1.2.1966	1.800
	3	1.2.1967	1.800
	4	1.2.1968	1.800
	5	1.2.1969	1.800
	6	1.2.1970	1.800
	7 (plašč. obv.)	1.2.1971	1.730
Skupaj		12.530 (s 6% obrestmi)	

Obveznice preden zapadejo v plačilo (amortizacijo), ne moremo uporabiti za morebitno plačilo obresti pri najemanju potrošniškega kredita.

Obresti v višini 6% za dobo 7 let, ko so obveznice v celoti amortizirane, znesejo:

vpisana vsota (din)	obresti (din)
1.000	253
2.000	506
5.000	1.265
10.000	2.530

O obveznicah in amortizaciji

Obveznice ljudskega posojila za obnovo in izgradnjo Skopja se izdajajo v apoenih po 1.000, 2.000, 5.000 in 10 tisoč din, se glasijo na prenosilca in prinašajo na leto 6% obresti, ki se plačujejo za nazaj, računano od 1. januarja 1964. Posojilo bo odplačano v 7 letih, računano od 1. januarja 1964 z izplačevanjem anuitetnih kuponov (glej fotografijo obveznice za 2.000 din). Anuiteta zapade v plačilo vsako leto 1. februarja; prva anuiteta zapade 1. februarja 1965.

Pravica do izplačila anuitet zastara v 5 letih od dneva njene zapadlosti.

Uničenih ali pogrešanih obveznic oziroma uničenih ali pogrešanih kuponov z obveznic tega posojila ni mogoče sodno razveljaviti.

Obveznice oziroma anuitete so v SFR Jugoslaviji oproščene vseh davkov in taks, kakor tudi davka od dediščin in od daril.

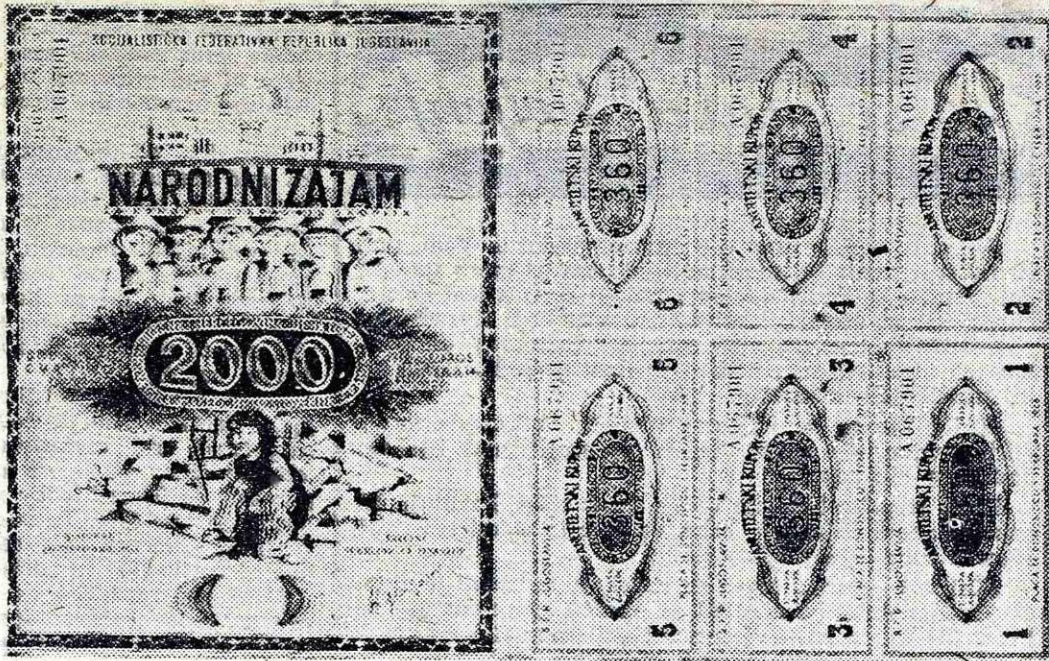
Praktičen primer amortizacije obveznic:

Vpisnik NK je vplačal 8 tisoč din posojila.

Prejme: 1 obveznico 5.000
1 obveznico 2.000
1 obveznico 1.000

Skupaj 8.000

Vsako leto po 1. februarju lahko vnovči anuitetne kupone od številke 1 do 7 vseke obveznice kot sledi:

Z obveznice	Vrednost kuponov						
	štev. 1	štev. 2	štev. 3	štev. 4	štev. 5	štev. 6	štev. 7
za 5.000	900	900	900	900	900	900	865
za 2.000	360	360	360	360	360	360	346
za 1.000	180	180	180	180	180	180	173
Skupaj	8.000	1.440	1.440	1.440	1.440	1.440	1.384
		10.024					

Vpisnik NK je po 7 letih (po 1.2.1971) dobil vrnjeno posojilo (obročno) 8.000 din z obrestmi 2.024 din.

Kupone, ki zapadejo v plačilo bodo vnovčevale vse družnice Narodnih bank na teritoriju SFR Jugoslavije.

28. seja upravnega odbora

Na 28. seji, ki je bila 28. aprila, so člani upravnega odbora razpravljali o organizaciji čiščenja v železarni, o planu preventivnega dela Obratne ambulante za 1964. leto in reševali tekoče probleme in prošnje.

Glede organizacije čiščenja in pospravljanja v železarni se je upravni odbor strinjal s predlogom, da v železarni uvedemo enotno čiščenje in pospravljanje z enotnim operativnim vodstvom v Gostinski enoti Železar, vendar predloga ni posredoval delavskemu svetu. Upravni odbor meni, da predlog ni dovolj obdelan in da ga je treba dopolniti še s pregledom sedanjih osebnih dohodkov pospravljalcev in ta pregled primerjati z osebnimi dohodki po novi organizaciji pospravljanja in čiščenja. V kolikor bi ugotovili, da ni bistvenih odstopanj v minus, predlog lahko preko komisije za organizacijo posredujemo še delavskemu svetu v odobritev, v nasprotnem primeru pa ponovno upravnemu odboru v razpravo.

S planom in predvidenimi stroški preventivnega dela Obratne ambulante o letu 1964 se je upravni odbor strinjal in je predlog odstopil preko HTV komisije v potrditev delavskemu svetu. Pri reševanju tekočih vprašanj in prošnji je upravni odbor poleg drugega sklenil:

1. Za službena potovanja v inozemstvo se lahko odobri akontacija v deviznih sredstvih na podlagi skupnega števila predvidenih dnevnic, povečanih največ za 20%.

Poleg tega upravni odbor meni, da je treba zaostri kritereje pri predlaganju

službenih potovanj v inozemstvo, ker se nekatera potovanja lahko koordinirajo. Kar pa se tiče službenih potovanj v inozemstvo v zvezi z rekonstrukcijo, upravni odbor naroča, da pripravimo dolgoročnejsi program prevzemanja naprav in strojev za rekonstrukcijo.

2. Upravni odbor je pregledal seznam izplačanih nagrad v prvem četrtletju letošnjega leta in ugotovil, da so izplačane nagrade, posebno tiste za preprečevanje večje škode, prenizke in zato tudi premalo stimulativne. Zato je upravni odbor zadalil upravo in odgovarjajočo službo, da sistem nagrajevanja proučita, čimprej izdelata nov pravilnik, ki naj bo prilagojen tudi določilom statuta. Predvsem je treba predvideti realno višino nagrad.

3. V zvezi s predlogom za razpis štipendij za šolsko leto 1964/65 je upravni odbor sklenil, da je treba ta predlog dopolniti še s planom potreb po študiranim kadru in s predračunom stroškov za štipendije. Šele o tako dopolnjenem predlogu bo upravni odbor razpravljal in ga potem posredoval delavskemu svetu.

4. V stanovanjskih blokih, ki so last železarne, stanujejo stanovalci, ki niso zaposleni v železarni. Nekateri med njimi bodo letos že deset let v naših stanovanjih. Zato je nujno, da ta stano-

vanjski fond pridobimo nazaj, predvsem zato, kar je večina teh stanovalcev zaposlenih pri drugih delovnih organizacijah, ki prav tako razpolagajo s prostimi sredstvi za gradnjo stanovanj.

Upravni odbor je sklenil, da delovnim organizacijam, katerih člani stanujejo v naših stanovanjih, predložimo, da ta stanovanja odkupijo, v nasprotnem primeru pa je treba vložiti tožbo za izselitev.

5. V stanovanjskih blokih, kjer so si naši sodelavci pridobili stanovanjsko pravico s fizično udeležbo, je nastal problem povračila te fizične udeležbe (500 ur) v primerih, ko se stanovalci izselijo iz stanovanja. Zato je upravni odbor sklenil, da pravica do povračila fizične udeležbe ugasne po petih letih od vselitve v stanovanje.

P. M.

ZAHVALA

Zaradi bolezni, ki me je prisilila, da že štiri leta živim ločena od ljudi in organizacijskega dela pri socialnih ustanovah, sem bila zelo prijetno presenečena in vesela obiska tovarišič Hilde Rejc in Ane Draksler, ki sta me obiskali, izrekli bodrilne želje in me obdarovali. Posebno pa sem se — kot ljubiteljica — razveselila rož.

Ta obisk mi je v veliko moralno oporo, ker mi omogoča, da lažje prenašam bolezenske tegobe in ločitev od ljudi, ki žive v »dolini«.

Matilda Markizeti
Ukova št. 13

je bila vpi-
bila dejan-
išini 43,144
%. Nevpla-
00 din gre
v, ki so v
obrokov
delovno
mo Jeseni-
a nova za-
Pri obra-
ev v času
okov (od
vključno
pnem šte-
in usluž-
nevplačane-
alen.
čun oseb-
predložil
senice, na
sote poso-
nih obvez-
noenov, po
a, 5.000 din
čunano po
nih vpisni-
ejme vpis-
žnih vrstah
NK je vpla-
sojila, pre-
o za 5.000
za 2.000 din
a 1.000 din
obveznice
lo 8 obvez-
lezarne Je-
ete od NB
maja in
znim vpis-
mesecu.
veznic
dobil vpis-
mestih po
personal-
na osnovi
(obr. št. 1),
je podat-
e vpisnika,
vpisano
il ob vpi-
kih, skup-
in število

Ko se vrača življenje

»V ranjki državi smo vse drugače zaslužili. Vem, tudi Nemci ne morejo brez lesa in nekdo jim ga mora spraviti dol. Vendar se Podrobar muči zadnje zimo s tem delom. Zapomnite si, gospod Pardubsky, dokler bom živ, vam ne podpišem nobene pogodbe več, pa plačujte v dinarjih, markah, lirah ali kakršnem si že bode denarju. Treba mi je, starcu, takole garati.«

»Saj ni treba tako zgodaj vstajati, Podrobar,« ga je miril gozdar. »In sploh. Saj bi ne smeli pred iztekom policijske ure zdoma.«

Kmet je pobral debelo verigo in se tršat, kakor je bil napol okrenil. Dvignil je brke, da je bilo videti stisnjene rumene zobe in zajedljivo rekel:

»Kakor bi gospod logar ne vedeli, kako daleč je žaga. Danes kanim iti kovat. Rad bi opravil grede, da mi ne propade dan. Če znate vi opraviti vožnjo, podkovati konja in se valjati dopoldne v postelji, dajte no, naučite me!«

Pogovor se je zasukal tako, kakor si je gozdar najmanj želel. Zato si ni mogel dosti pomagati. Lahko je samo vrtal v tisto smer, ki je bila za starca najranjlivejša. Vsaj mislil je tako.

»Pa sinova?« je vprašal. »Vsako leto sta vam pomagala. Vola imate in eden bi lahko vozil. Zakaj hodita oba delat na žago?«

Podrobar se je še bolj usločil. Stal je, kakor bi imel korenine. Premeril je Pardubskega in spreletelo ga je rahlo zadovoljstvo. Otrebil si je led s poraščene brade in predejal tobak v ustih.

»Delovni urad je tako odredil. Imajo morda gospod več besede kot tisti uradnik, ki sili ljudi na delo?«

Pardubsky je sprevidel, da bo starcu težko priti na kraj. Vendar je poskušal.

»Če bi mi povedali, bi bil izposloval, da bi lahko vozil. Saj je vožnja tudi delo. Najbrž pomembnejše od tistega na žagi.«

»Bi izposlovali,« se je porogal Podrobar. »In potem bi moral eden fantov hoditi z mano v goščo. V nevarnost. Vi bi že izposlovali, da, gospod Pardubsky. O tem ne dvomim. Pa naj pridejo tisti, ki jih ni nikoli nikjer in se jih vendar vsi bojimo. Tisti bradati ali braditi. Kanim, da se tako nekako reče po nemško gošarjem. Če se jaz srečam z njimi, se bomo pomenili. Jim bom že povedal, kar jim gre. Kaj pa naš Janez? Takle zelenec? Lahko ga s silo odženo s sabo.«

Nak, moja sinova v tehle časih ne bosta šarila po gošah. Če jima gošarji nič ne prizadenejo, ju lahko počijo Nemci. Ali pa tista svojat, ki ne sodi ne h gošarjem, ne k Nemcem. Sploh je toliko nevarnosti, da bo tehle sto kubikov to zimo spravil v dolino podrobarski stavec sam.«

Pardubsky je pozorno sledil kmetovemu snovanju. Iz vsake besede je dihal njegova pretkanost. Vendar se mu še zdelo, da ga je ujel.

»Kakšna svojat?« je vprašal.

»I, kakšna? Kaj pa veš. Pride ti, rogovili po hiši sredi belega dne, zahteva zvezo z gošarji, nove hlače in kaj veš, kaj še. Obnaša se, kakor bi ne bilo na celem svetu nobenega Nemca. Ko pride orožniška patrolja pa zgine v goščo.«

»So bili takšni ljudje pri vas. Ste jih poznali? Saj so vendar kaj rekli.«

»Rekli, rekli ...« Podrobar je za kratek čas zamižal, se prestopil in vrgel odejo čez konja. »Gospod so dobro poznali tistega Robnikovega Jaka z Zrinca. Decembra se je dvakrat ali trikrat oglasil pri naš. Nemara še večkrat. Kdo ima čas šteti? Nikoli ni imel živine, lenuh, Lani jo je pa kar naprej kupoval. Greme me je tental, da je gošarski in naj ga seznanim z njimi. Kakor bi bil jaz že kdaj katerega videl. Bolj ko sem mu pravil, naj se pobere, bolj gosto je govoril o mojem konju in o gošarjih. Znajdi se v takem! Lahko bi bil gošarski in bi me preizkušal. Pomalo sem se ga bal. Pa sem mu le povedal, da nočem slišati o njih. Mi smo vselej samo delali in nas drugo ni nikoli brigalo. Morda nam v teh časih to prav pride.«

»Od takrat bo dva meseca. Ste povedali orožnikom?«

»Sem, ker sem se ga bal. Saj veste, moja hiša je skoraj v gozdu. Pridejo in me pihnejo. Družina pa ostane sama. Ni bilo lahko prestopiti praga žandarmerije. Odtlej sem se ves čas pomalo bal. Še zdaj bi se, če bi predvčerajšnjim ne prebral tistega plakata na žagi.«

»Bekanntmachung mislite?«

»No ja, rdeč plakat na osivelih plankah pri žagi. Naj se mu že reče kakorkoli. Pisalo je, da so jih zaradi povračila deset ustrelili. Deset tistih iz Begunj. Povračilo da je bilo potrebno zato, ker je banda ubila Robnikovega Jaka in še enega takšnega.«

Vsem regres za letni oddih

Vsak dan bolj pogosto se srečujemo z vprašanji, kje bom večja — 1.554 din. Ker bo lahko letos preživel svoj dopust, kakšni bodo pogoji itd. Zato bi rad odgovoril na nekatera vprašanja z ozirom na letošnje spremembe glede regresiranja in kraja oddiha.

Za razliko od prejšnjih let ko smo regresirali samo aktivni oddih, torej tiste, ki so preživel svoj dopust v naših počitniških domovih, bo letos upravičen do regresa sleherni član našega kolektiva in njegovi nezaposleni ožji svojci, seveda pod določenimi pogoji.

Vsoto 16 milijonov dinarjev, s kolikor smo do sedaj razpolagali za regresiranje letnih oddihov, pa smo s tem povečali na 75 milijonov dinarjev za leto 1964. To povečanje je CDS na zasedanju dne 18. aprila 1964 že odobril.

Regres bo razdeljen na tri dele: na osnovni regres, spodbudni regres in regres za počitniške domove.

Osnovni regres je 300 dinarjev na dan za dobo 10 dni, to je 3.000 din na osebo. Do tega regresa so upravičeni vsi člani kolektiva in nepreskrbljeni svojci pod pogojem, da vzamejo najmanj 10 dni dopusta skupaj ne glede kje in kako ga bodo izkoristili.

Spodbudni regres je samo za aktivno zaposlene v ZJ in je stimulans na skupno delovno dobo v železarni in sicer:

od 11 mesecev	
do 5 let	250 din
od 5 do 15 let	300 din
od 15 do 25 let	350 din
nad 25 let	400 din

Ta regres dobi vsak zaposleni še poleg osnovnega regresa in sicer prav tako za 10 dni ter pod pogojem, da vzame najmanj 10 dni dopusta skupaj. Pri uveljavitvi vseh vrst regresa pa je pogoj 11-mesečna zaposlitev v železarni Jesenice, zaradi tega, ker so to sredstva iz preteklega leta in jih ne more izkoristiti nekdo, ki jih ni ustvarjal.

Pravico do regresa uveljaviti lahko vsak samo enkrat, izplačanega pa bo dobil pred nastopom dopusta. Zaradi tega bo moral vsak dopust tudi naprej planirati. Izplačevanje in evidenco bodo vodile obratne personalke na osnovi posebnih obrazcev.

S tem je dana možnost slehernemu, da izkoristi regres, do katerega smo tudi vsi upravičeni, da ne bo negotovanja, da ga samo nekateri vsako leto izkoristijo.

Za letni oddih bomo še naprej podpirali in razvijali lastne objekte kot je naš dom v Crikvenici, kjer je letos povečana zmogljivost na 154 ležišč in sicer predvsem zaradi tega, ker ne vemo, do kdaj se bo zavlekla gradnja tabora v Biogradu n/m, verjetno pa je, da po sedanjih podatkih z deli pred avgustom ne bodo končali. Zato bodo roki za tabor v Biogradu razpisani naknadno, ko bomo že točno vedeli, kdaj z oddihi v Biogradu lahko začnemo.

Še naprej bomo obdržali mesta v počitniškem domu

na Mežaklji, ker iz leta v leto ugotavljamo, da je v kolektivu vedno večje zanimanje za oddih na Mežaklji.

Osnovnega in spodbudnega regresa ne bo za tiste, ki bodo šli v počitniške domove. Regresirani bodo tudi letos enako kot do sedaj, s to razliko, da bo lestvica pri plačilu, kdo je bil večkrat v zadnjih štirih letih, upoštevana samo za glavno sezono.

Regresirane cene v počitniških domovih proti lanski letu verjetno ne bodo bistveno spremenjene, čeprav je polna cena za Crikvenico po kalkulaciji precej

moral biti regres za počitniške domove večji kot sta osnovni in spodbudni regres, le-tega ne bomo izplačevali, pač pa bo vsak plačal regresirano ceno, če je do tega upravičen. Kakšne bodo cene za počitniške domove z regresom, bomo objavili pozneje.

Iz vsega tega vidimo, da so možnosti za smotrno izkoriščanje letnega oddiha napram prejšnjim letom precej večje, zato je nujno, da se pravočasno pripravimo na to. Vsa politika okrog regresiranja bo točno obdelana s pravilnikom, ki ga pripravljamo, kot tudi z okrožnico, v kateri bodo točno objavljene cene in višina regresa.

Hlebanja

MAJ - mesec narcis

Komaj izginevajo zadnje zaplate snega, že se sončna pobočja odenejo v zeleno ogrinjalo. Nekaj dni pozneje pa vzklijejo dišeči cvetovi narcis; domačini jim pravimo ključavnice. Vsak dan

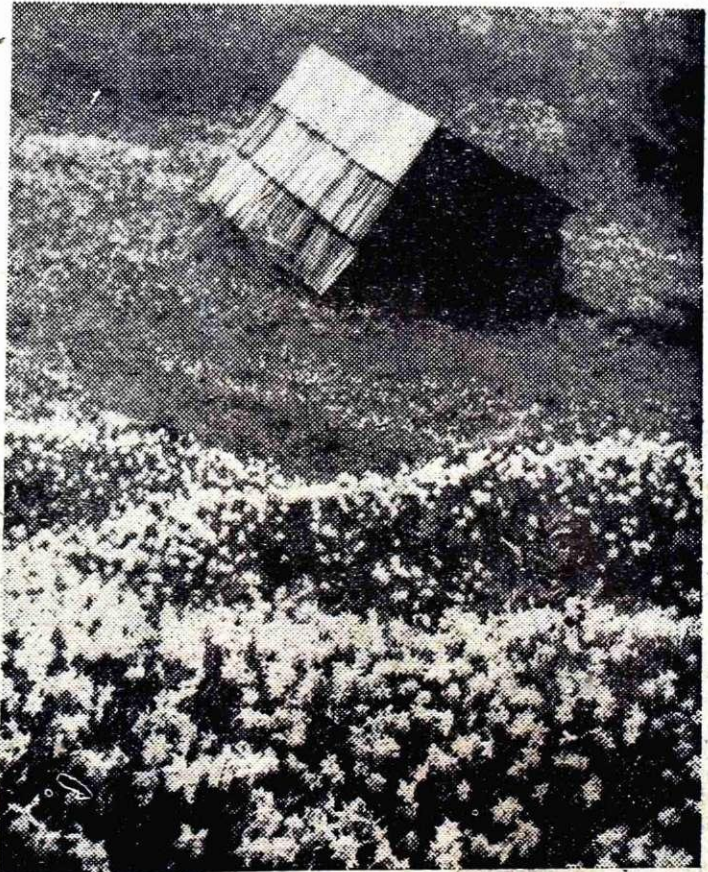
više sega njihova belina. Najprej pobelijo pobočja v Plavških rovih, kamor se razkošno upira jutranje sonce. Čez teden dni so v cvetju tudi že travniki na Planini pod Golico. Tam, kjer ni gozda ali njiv, je en sam vrt, pregrnjen z zvezdnatimi cvetovi narcis.

Cvetoče češnje, na novo preorana zemlja, ozelenele bukve in macesni, bistri potoki, skromne kmetije, bele poljane narcis, petje ptic in sijajna neba, vse to krasi svet pod Golico. V ozadju pa se mogočni Julijci blešče v snežni odeji. Tu je prava gorska pomlad v vsej lepoti in razkošnosti. Kadar se vračamo s teh livad, nam žari obraz od sreče, da smo pre-

živeli pomladni dan, kakršnih je malo.

V ta gorski svet, odet v livade narcis, vabi Turistično društvo Planina pod Golico, ki je mesec maj preimenovalo v mesec narcis. Za 1. maj so priredili zabavo, kar bodo nadaljevali tudi preostale nedelje v tem mesecu. Le zadnje nedeljo, 24. maja, bo narcisni ples v Črnem vrhu. Že sedaj pa je veliko zanimanje za izbor miss narcis, ki bo v soboto, 16. maja ob 20. uri v domu pod Golico. Kdor si želi miru, pa bo lahko našel mnogo skritih sončnih livad, polnih narcis.

Ob letošnjem začetku meseca narcis bi bilo treba razmisliti o možnosti, da bi zgradili novo pešpot morda po strugi potoka Jesenice. Po sedanji cesti je namreč skoraj nemogoče iti peš ob sedanjem razvoju motorizacije. Pešci pa so brez dvoma še vedno najštevilnejši obiskovalci narcisnih poljan.

Legija svetega Birokracija

Ljudje so tako vneti častilci svetega Birokracija, da tega nočejo ločiti. Delajo to, kar je všeč svetniku in kar je v korist njihovega fraku, vilam ter sladkobnemu priokusu po malo boljšem življenjskem standardu.

Birokratična karakteristika — karakteristična biografija

Rodil se je v vasi. Izučil se je obrti in do vojne je delal v svojem poklicu. Vojsna je ljudi premetavala sem in tja. Tiste dni, ko si nimogrede zalezal v smrt, je bilo vse polno možnosti, da si tudi kaj dosegel. Postal si lahko praktikant, predde-lavec ali Blockleiter. Za to se ni bilo treba posebej izpostavljanjati. Niti znaka Kärtner Volksbunda ni bilo treba javno nositi. Le nekajkrat si šel s kanglico pobirat za Winterhilfe in sem pa tja si kakemu rumencu dvignil desnico. Pri vsem tem si lahko ostal čisto lojalen do »svojih«. Tako so šla leta. Med tem je naraščal odpor in če nisi bil izprijen, ti je postal simpatičen. Kljub kanglici in boljšemu delu. Tako je začel v štirinštridesetem pomalo pomagati in po novem letu zadnjega vojnega leta je odrinil. Za drugimi v brigado.

Pa je vojna kmalu minila in je odložil puško, s katero nam je priboril svobodo. Zdajci se je pošteno vključil. Odločno je mlatil po reakciji in kmetom je vse češče očital, da so kulaki.

Svojega poklica ni opravljal nikdar več. Vključil se je v obnovo in izgradnjo. Ni moč reči, da je bilo v tem kaj licemerstva. Nasprotno. Bil je strastno privržen in zagorel je ob stvari.

Sprva je črtal in izpolnjeval obrazce. Postajali so večji in vse zahtevnejši. Že po nekaj letih so segali čez več miz. Iz njih se je dalo razbrati čisto vse, samo kaj stvarnega bolj težko. Potem je postal referent in je začel drugim naročati, kakšna poročila naj si izmišljajo. Tako je zalezal med poklicne organizatorje.

Cas je tekkel bliskovito. Reorganizacija je sledila reorganizaciji. Včasih se mu je malo zamajalo, a nikoli toliko, da bi bilo treba misliti na nekdanji poklic.

V dvajsetih letih sta mu zrastle pametna pleša in čedna domovina. Jezik se mu je ugledil, da zna izgovoriti vsako tujko, če jo sliši. Domači ljudje mu rečejo »še vedno Janez, čeprav je že dolgo let Jani. Še vedno znajo povedati, da je bil kar dober tetar, čeprav že drugo desetletje teše razmere in družbo.

(dalje prihodnjič)

ŠPORT IN KULTURA

'Hiša na robu mesta' v jeseniškem gledališču

Z zanimanjem sem pričakoval na našem odru premiero sodobnega slovenskega dramskega dela MIRKA ZUPANČIČA »Hiša na robu mesta.« Ta drama je doživela svojo krstno izvedbo pred dvema letoma v Ljubljani in je bila od kritike sorazmerno ugodno sprejeta.

Delo mi je bilo z ozirom na svojo tematiko všeč, saj poskuša pogumno razvozlati problem, ki je pri nas danes brez dvoma vedno bolj redek, vendar lahko še obstaja. Morda avtor v prvem dejanju nekoliko pretirano potencira Vidov cinizem in obup, čeprav ga v nadaljevanju drame dobro utemelji. Dejanje poteka skoraj v klasičnem smislu do svojega viška, prihoda očeta, da se potem lahko spet razplete. Drama spada brez dvoma tako po svoji tematiki kakor tudi dramaturški gradnji med uspela dela naše domače, ne ravno preveč bogotno razrasle moderne dramatike.

Režijo te drame je imel v rokah Bojan Čebulj, ki je z večjo roko znal voditi igralce po odru in izkoristiti vse momente, ki jih ne manjka, da je lahko držal gledalca čim bolj v napetosti. Po režijski plati spada uprizoritev te drame brez dvoma med uspehe naše gledališke hiše.

Tudi scena je bila delo Bojana Čebulja in je svojo nalogo rešil v smislu zahtev,

ki jih delo pred scenarista postavlja.

V igralski ekipi so v glavnih vlogah nastopili z eno izjemo sami znani in rutinirani igralci našega gledališkega odra. Stanka Geršako-

va je z vlogo Jerajeve, žene, ki se krčevito oklepa starega in noče videti novega, zapustila izredno dober vtis, saj je pokazala vse svoje bogato igralsko znanje. Kratko, vendar pomembno vlogo Jeraja je rutinirano odigral Bojan Čebulj. Razdvojenega in s cinizmom prikritega obupanega sina Vida je kreiral Blaž Brce, ki se je izredno trudil, da bi odigral

Gostovanje ljubljanske Drame

Pet let bo v kratkem minilo, kar je zadnjič na Jesenicah gostovalo Slovensko narodno gledališče in sicer ljubljanska Drama z igro »Dvanajst porotnikov«. V sredo, 13. maja pa se nam bo spet ponudila redka prilžnost, da naše osrednje dramsko gledališče pozdravimo na Jesenicah. Predstavili se nam bodo z zanimivo in duhovito igro irskega pisatelja Brendana Behana »TALEC«. V moderno zasnovanem delu, v katerem se ostra satira prepleta s pretrsljivo tragiko sodobnega človeka, se nam bodo predstavili najodličnejši igralci naše osrednje gledališke hiše: Stane Sever, Polde Bibič,

Duša Pčokajeva, Majda Potokarjeva in vrsta drugih. Režiser predstave, ki je pri publiku in kritiki ob premieri pred dobrim letom požela nedeljena priznanja, je Mile Korun.

Ljubljanska Drama bo s Behanovim »Talcem« gostovala v sredo, dne 13. maja

svojo težko in zahtevno vlogo kolikor toliko solidno. To mu je dobro uspevalo in je bil s svojo kreacijo še kar prepričevalen, čeprav je imel vsaj pri premieri precej težav z znanjem teksta. Slava Maroševićeva je zaigrala hčerko Mojco v svojem znanem stilu, čeprav bi jo morda želeli videti kdaj tudi nekoliko drugačno. Vendar je svojo nalogo, posebno v zadnjem dejanju, dobro izpolnila. Strica Tomažiča je zaigral Franci Pogačnik solidno, prav tako Vera Ažmanova služkinjo Maričko.

Predstava slovenske drame »Hiša na robu mesta« v gledališču »Tone Čufar« je lepo uspela in jo je tako zaradi njene aktualne tematike kakor tudi umetniškega podajanja vredno videti.

K.

dvakrat: popoldne bo predstava za srednje šole, zvečer pa za ostalo publiko. Ne zamudimo izredne prilžnosti in umetniškega doživetja, ki se nam nudi ob gostovanju ljubljanske Drame. Vstopnice pravočasno rezervirajte v gledališču »Tone Čufar« na tel. 82-200. —nj—

Judoisti v Kranju

V telovadnici kranjske gimnazije sta se srečali v prijateljskem dvoboju judo vrsti Jesenic in Kranja. To srečanje je bilo prvo, odkar je ustanovljena judo sekcija na Jesenicah. Na tekmovanje je

odšlo šest tekmovalcev z Jesenic. Izid srečanja je bil neodločen 12:12 (6:6). Najboljša od Jeseničanov sta bila Kučina in Peternel, saj sta priborila domačim vsak po tri točke. Izmed Kranjčanov pa sta se najbolj izkazala Slabe in Primc. Za neodločen rezultat je kriv nekoliko sodnik, saj je Jeseničane prikrajšal vsaj za 1 do 2 točki. Podobno srečanje bo čez mesec dni na Jesenicah.

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »RADIO«

9. in 10. maja ameriški barvni film ZADNJI MRAK, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

11. maja italijanski barvni CS film JEZ NA PACIFIKU, ob 17. in 19. uri.

12. in 13. maja franc.-italijanski barvni CS film OBLEGANJE SIRACUSE, ob 17. in 19. uri.

14. in 15. maja japonski CS film ZARADI LJUBEZNI, ob 17. in 19. uri.

16. maja francoski barvni VV film ZASEBNO ŽIVLJENJE, ob 17. in 19. uri.

Kino »PLAVZ«

9. in 10. maja franc.-italijanski barvni CS film OBLEGANJE SIRACUSE, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

11. in 12. maja ameriški barvni film ZADNJI MRAK, ob 18. in 20. uri.

14. in 15. maja nemški VV film POROČNI URAD AURORA, ob 18. in 20. uri.

16. maja francoski VV film ROKE KVIŠKU, ob 18. in 20. uri.

Kino ŽIROVNICA

9. maja sovjetski barvni film BELE NOČI.

10. maja češki film SMRT SE IMENUJE ENGELCHEN.

13. maja ameriški barvni film ZADNJI MRAK.

16. maja nemški VV film POROČNI URAD AURORA.

Kino DOVJE

9. maja češki film SMRT SE IMENUJE ENGELCHEN.

10. maja sovjetski barvni film BELE NOČI.

14. maja ameriški barvni film ZADNJI MRAK.

16. maja franc.-italijanski barvni CS film OBLEGANJE SIRACUSE.

Kino KRANJSKA GORA

8. in 9. maja italij.-španski barvni CS film KRVAVI KAPETAN.

10. maja nemški VV film POROČNI URAD AURORA.

14. maja franc.-italijanski barvni CS film OBLEGANJE SIRACUSE.

15. in 16. maja ameriški barvni film ZADNJI MRAK.

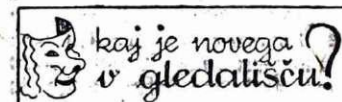
Kino KOROSKA BELA

9. maja nemški VV film POROČNI URAD AURORA.

10. maja italij.-špan. barv. CS film KRVAVI KAPETAN.

11. maja franc.-italijanski barvni CS film OBLEGANJE SIRACUSE.

16. maja japonski CS film ZARADI LJUBEZNI.

SOBOTA, 9. maja ob 11.30: M. Zupančič »HISA NA ROBU MESTA«. Zaključena predstava za gimnazijo na Jesenicah.

NEDELJA, 10. maja ob 19.30: M. Zupančič »HISA NA ROBU MESTA« — ponovitev.

Opozarjamo vse obiskovalce, da je to predzadnja predstava igre »Hiša na robu mesta«, ki je bila že doslej deležna lepega sprejema in odobravanja pri gledalcih. Zveze z vlaki so ugodne.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 8. maja od 12. ure do 15. maja do 12. ure

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Alojzij Jenko, Jesenice, Cesta maršala Tita 84, telefon 82-277.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Avguštin Tancar, Jesenice, Cesta maršala Tita 27, telefon 82-278.

ZMAGA DOMAČIH KOSARKARIC

JESENICE: JEZICA 31:24 (11:11)

V četrtek zvečer je bila košarkarska tekma med članicami Jesenic in Jezice pri Ljubljani. Prvi polčas se je končal neodločeno 11:11. Tudi v drugem polčasu so bile moči izenačene do pred sam konec tekme. Nato je v igro vstopila naša rutinirana igralka Benedičičeva, ki je v kratkem času povedla Jeseničanke v vodstvo in do zmage. Tekma je bila zaključena s sedmimi točkami prednosti. Gledalcev pa je bilo okoli 50, predvsem mladih.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru žeb-ljarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela ob moji boleznini mi je bila zelo dobrodošla.

Tilka Jakelj žeb-ljarna

**VLAGAJTE SVOJE PRIHRANKE
PRI MEDOBCINSKI KOMUNALNI BANKI
K R A N J,
PODRUŽNICA JESENICE!**

Banka obrestuje vloge po 5%.
Vežane vloge obrestuje po višji obrestni meri in sicer:

nad 3 mesece po 5,25 %
na 6 mesecev po 5,50 %
nad 12 mesecev po 6,00 %
na 24 mesecev po 6,50 %
na 36 mesecev po 7,00 %

V mesecu avgustu bo **NAGRADNO ŽREBANJE** za vse vlagatelje, ki bodo vložili do 31. julija 1964 najmanj 50.000 dinarjev kot vezano vlogo nad 12 mesecev!

NAGRADE:

1. nagrada TELEVIZOR
2. nagrada RADIJSKI APARAT
3. nagrada KOLO
4. nagrada FOTOAPARAT
5. nagrada POTOVALNA TORBICA

Nagradno žrebanje bo banka izvedla tudi ob koncu leta.

Z VLAGANJEM SVOJIH PRIHRANKOV KORIŠTITE SEBI IN DRUŽBI!

V okviru prvomajskih proslav so odkrili tudi spominsko ploščo na Čimpkovi hiši

Seminar za organizatorje športne rekreacije

Seminar je organiziral Izvršni odbor sindikalne podružnice Železarne Jesenice. Namenjen je bil predvsem športnim referentom obratov železarne in referentom za posamezne športne panoge.

Na večer pred pričetkom seminarja, v petek 24. aprila, se je večina udeležencev že zbrala v domu na Mežaklji. Ze večer so si udeleženci seminarja ogledali tri kratke filme: »Šport na Škotskem«, »Smučanje v Franciji«, in domači film s tekem elektrogospodarskih podjetij Slovenije.

V soboto, dne 25. aprila se je začela razprava o pravilniku športne rekreacije Železarne Jesenice. Razpravo je vodil Viktor Krevsel, referent za rekreacijo v Železarni Jesenice. Najprej so razpravljali o športnih panogah, ki so že bile letos na sporedu. Med tekmovanjem smo opazili nekaj nepravilnosti in nekateri športni referenti so dali koristne predloge za odpravo le-teh. Tudi sistem točkovanja ni pravičen za vse obrate železarne, vendar poti do boljšega sistema še ni.

Drugi del razprave je bil namenjen razlagi športnih iger, ki jih prvič uvajamo v medobratno tekmovanje kot so mali rokomet, mali nogomet, kolesarjenje, orientacijski pohod, gimnastični poligon, vlečenje vrvi in perjanica (badminton). Po dolgi razpravi pravil so se udeleženci preselili na travnike, kjer so nova pravila preizkušali še v praksi. Najprej so postavili dvojne igrišče za mali nogomet s približnimi izmerami kot jih zahtevajo pravila, se razdelili v štiri skupine in se pomerili med seboj. Enako so storili pri »vlečenju vrvi« in perjanici, ki sta bili še v soboto na sporedu.

Popoldanski čas je bil namenjen za predavanje docen-

ta Univerze iz Ljubljane tov. Ljuba Jovana o vlogi organizatorjev rekreacije v obratih. Tov. Jovan je na znanstvenih osnovah dokazoval pomen športne rekreacije za zdravje, večjo produktivnost in dobro počutje proizvajalca. Posredoval je podatke naprednih držav na tem področju. Nakazal je naloge organizatorjev, ki morajo človeka pridobiti in mu nato tudi dati vse informacije in ga usmeriti k izvajalcem rekreacije. Izvajalec rekreacije pa mora dati osnovno znanje panoge, za katero se človek zanima. Poleg tega mora imeti tudi možnost, da si potrebne rekvizite izposodi. Organizator v obratu naj bo človek, ki je priljubljen. Biti mora dobro informiran, da lahko organizira tako dejavnost, za katero se sodelavci zbirajo.

Po predavanju je predavatelj odgovarjal na vprašanja udeležencev seminarja. V razpravi je sodeloval tudi direktor kadrovskega sektorja tov. Dante Jasnič. Bil je zadovoljen s povečano aktivnostjo in velikim številom nastopajočih na medobratnih tekmovanjih. Poudaril je, da športna rekreacija ni edina rekreacija in da je potrebno podpreti in razviti še druge oblike kot so kulturna, zabavna, turistična in druge.

Tov. Krevsel je poudaril veliko potrebo po vključitvi v rekreacijsko aktivnost delavcev iz samskih domov. V samskih domovih je mnogo mladih ljudi, ki se zapirajo v svoj krog in izrabljajo prosti čas za hazardne igre in podobno. Potrebovali bi poklicnega rekreatorja za sam-

ske domove, ki bi usmerjal dejavnost mladih ljudi in jim nudil kulturnejšo zabavo in razvedrilo.

Tov. Mulej je opozoril na mačehovski odnos večine vodilnega kadra železarne do rekreacije. Od 1. februarja do 1. maja je bilo na vseh tekmovanjih za medobratno prvenstvo okrog 2.000 nastopajočih, med njimi tri obratovodje. Izrazil je željo, da bi mogoče tudi direktor prišel kdaj pogledat, saj bi bilo zelo spodbudno. Tudi število inženirjev na tekmah je zelo majhno. Iz tega lahko sklepamo, da je povezanost med vodilnimi uslužbenci in proizvajalci slaba.

Razprava je bila živahna, tako da so celo večerjo preložili za eno uro. Zvečer sta bila na sporedu še dva filma.

Nedelja je bila namenjena za praktično delo. Najprej je bil na vrsti orientacijski pohod. Skupine so morale obiti tri kontrole in se po krožni poti vrniti zopet na start. Pot po zelenih travnikih in sončnem jutru je bila prijetna.

Gimnastični poligon je bil druga disciplina, zelo zanimiva in je poleg prijetnega užitka vzbudila tudi mnogo smeha in dobre volje.

Zadnja disciplina je bil mali rokomet. Najprej začrtavanje igrišča in nato tekma dveh ekip.

Po kosilu so se udeleženci po različnih poteh zadovoljni vrnili v dolino, saj so preživeli nekaj lepih uric, čeprav so bile tudi naporne.

Posebno je razveselil udeležence obisk tov. Danteja Jasniča, saj je pokazal veliko zanimanje za rekreacijo in nam v razpravi dal koristne napotke.

inž. Adi Mulej

Personalne vesti

ZA MESEC APRIL 1964 37 sprejetih delavcev, 64 obračunanih delavcev, 3 sprejeti uslužbenci in 3 obračunani uslužbenici.

Upokojeni so bili naslednji sodelavci:

IVAN MAVC, žična valjar, roj. leta 1906 — v ZJ 40 let; IVAN MEDOŠ, elektropeč, roj. leta 1902 — v ZJ 18 let; ANGELA MENCINGER, GEŽ, roj. leta 1904 — v ZJ 18 let; JANEZ PAVLOVIČIČ, toplotna energija, roj. leta 1909 — v ZJ 28 let; LUDVIK SKOK, visoke peči, roj. leta 1910 — v ZJ 17 let; ANDREJ SRPČIČ, valjarna 2400, roj. leta 1908 — v ZJ 19 let in pol; JOŽE JELENIČ, žarilnica, roj. leta 1909 — v ZJ 29 let; SLAVKO FRELIH, martinarna, roj. leta 1908 —

v ZJ 23 let in LEOPOLD KOKALJ, pocinkovalnica, roj. leta 1908 — v ZJ 19 let. Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi še dolgo uživali zaslužen pokoj!

UMRLI:

Simon Poklukar, plinski generatorji, posluževalec tekočih goriv in Božidar Reinhardt, mehanična delavnica, strojni ključavničar. Svojcem naše sožalje.

Zahvala

Vsem, ki so kakorkoli sočustvovali ob smrti ljube hčerke in sestre

JELKE SVETINA

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo spremili na poti v prerani grob. Istočasno se zahvaljujemo vsem darovalcem krvi, ObSS, sosedom in vsem, ki so ji v težkih urah priskočili na pomoč. Obenem se zahvaljujemo tudi vsem zdravnikom internega oddelka Splošne bolnišnice na Jesenicah, ki so se trudili in ji olajšali trpljenje v zadnjih urah življenja. **Zahujoča družina Svetina**

PRVOMAJSKE ČESTITKE

Ob prazniku dela želim vsemu kolektivu veliko uspehov pri nadaljnjih nalogah, posebno pa sodelavcem konstruktivske delavnice.

Marjan Židanek,
V. P. 1552/12, Beograd

Celotnemu kolektivu železarne, posebno pa Javorniku III, čestitam k prazniku dela. Posebej pa čestitam k doseženim uspehom v proizvodnji in želim, da bi z nezmanjšanim poletom nadaljevali svoje delo za zgraditev novega, srečnejšega življenja v socialistični domovini.

Franc Ambrožič,
V. P. 3945/92-2, Sarajevo

Za praznik delovnih ljudi, 1. maj, čestitamo vsemu kolektivu Železarne Jesenice in mu želimo še večjih delovnih uspehov!

Vojaki V. P. 3875/3c
Velika Gorica
Franc Zupančič, Andrej Kurtović in Emil Azman

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — ~~Redakcijski~~ in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP -Gorenjski tisk-